

NOVI LAŠČNIK

GLASILO OBCINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, SMARJE PRI JELSAH IN ŽALEC

CENE IN SOLIDARNOST

Laško

ZA ŠOLO IN CESTE

Pričakovano zvišanje cen nekaterih proizvodov, od tistih, ki imajo slugsuznica značaj, pa do prehrambenih, živiljenjsko najpozemnejših, je vendarle vznemirilo nakupovalne in potrošniške strasti. Preveč. Morda je v prehudem odzivanju potrošnika, občana, na napovedi o morebitnih zvišanjih ali o spremembah cen, na mnenja o morebitnih težavah s primerom založenostjo trgovin, očiten znak našega nezaupanja v nekatere gospodarske ukrepe. Preskrbomnega zaupanja v napore, da začnemo vendarle drugače. Ne samo na vrhu, ampak tudi v občinah. In škoda je, da nekateri v navedih skoraj načrtno razvrednotijo pomen posameznih ukrepov.

Le zakaj ne znamo občnom iskreno in jasno napovedati in povedati, konkretno seveda ne samo o izhodiščih, kaj bo? Kaj bo v tem mesecu in v prihodnjih mesecih — tudi pri cenah za posamezne artikle.

Pri uveljavljanju take podprtje politike kontaktiranja s potrošniki pa mora svojo igro odigrati tudi trgovina. Pomanjkanje limon je nekatere trgovine spodbudilo k »solidarni prodaji«. Potrošnik je lahko kupil le kilogram limon, tri ali štiri, odvisno pač od možnosti trgovine. S to solidarnostjo nakupovanja smo bili potrošniki zadovoljni. Pri sladkorju pa se je že zataknilo. Se bo pri mesu tudi? In še kje? Alt je nemogoče v takih primerih nakupovalne mrljice, ki nedvomno moti normalno ponudbo in povpraševanje, določiti maksimum, dovoliti nakup le določene količine blaga? Alt bi bilo to nesamoupravno in nedemokratično?

V sedanjem času, ki nam pravzaprav vsem pomeni odločnje urejevanje razmer, ki jih živimo, na različnih področjih in v različnih delovnih sredinah, s takimi pojavi spodbujamo razpoloženje, ki ni ustvarjalno. Ki ni spodbudno.

Vsakdo, od posameznika do delovne skupnosti, bi moral razumno in odgovorno izmeriti svoj položaj in svojo vlogo v sedanjem oblikovanju novih poti v družbenem in ekonomskem živiljenju.

In še nekaj — nove cene ne spodbujajo le razmišljajna o potrošniški solidarnosti. Zahtevajo, da v delovnih organizacijah se okrepijo zahteve po doseganju minimalnih osebnih dohodkov. To je več kot le solidarnost.

J. VOLFAND

● V nedeljo, 12. marca bodo občani Laškega, Rečice, Marijogradca, Brez in Vrha na glasovalnih mestih, na referendumu, dokazali, da svojih otrok, mladega rodu ne ljubijo nič manj kot občani Rimskih Toplic, Radec, Zalca, Celja, Hrastnika, Ljubljane.

● V nedeljo hodo vsi, ki jim je pri srcu srečnjaša bodočnost mladine glasovali za to, da en odstotek svojega dohodka v naslednjih petih letih namenijo za dokončno dograditev popolne osmiletke v Laškom.

● Na referendumu bodo občani z odločitvijo o polodstotnem prispevku za ceste pomagali rešiti enega največjih problemov, rekonstrukcijo cest, ki bodo končno pripeljale javni avtobusni promet v Zgornjo Rečico, v Breze in v Vrh nad Laškim.

● Občani Laškega, Rečice, Marijogradca, Brez in Vrha bodo tako dokazali svojo visoko zavest, svojo solidarnost, ko bodo od svojih dohodkov imovitejši prispevali več, da revnješim ne bo tre-

ba prispevati ničesar. To bodo storili v zavesti, da niso otroci krivi, če niso rojeni v enakih pogojih za življenje, zato naj imajo enake možnosti za šolanje in vstop v samostojno življenje.

ODVZEM IMUNITETE

Na včerajšnji seji skupščine občine Mozirje so odborniki sklenili, da odvzamejo odborniško imuniteto odbornikoma Alfredu Božiču in Antonu Acmanu zaradi suma kaznivih dejanj in na predlog javnega tožilca iz Kranja. Oba odbornika sta zaposlena v »Elkroju« Mozirje in sicer Božič kot direktor, Acman kot glavni računovodja. Medtem, ko so Božič že aretrirali pred tremi tedni, je skupščina predlagala, da ostane Acman na prostosti, da kolektiv ne bi ostal v celoti brez vodstva. Več o zadevi bomo poročali v prihodnji številki Novega novembra.

Uresničevanje ustavnih dopolnil ter neposrednih nalog, ki izvirajo iz tega, je nedvomno dolgotrajnejši proces, v katerem bodo v delovnih organizacijah izobilovali svoje normativne akte ter le-tem prilagodili medsebojne odnose. V različnih kolektivih je delo različno steklo, ponekod so na tem pomembnem področju prišli daje, drugod so praktično šele na začetku. RAJKO VODOVNIK, visokokvalificiran strojni ključavničar iz FERALITA V ŽALCU je povedal, kako je to pri njih: »V okviru sindikata smo že razpravljali o posameznih ustavnih dopolnilih, posebno o XV. dopolnilu. Nekaj smo o tem govorili tudi na delavskem svetu, vendar pa smatram, da so delavci premalo seznanjeni z ustavnimi dopolnilini in da bi bilo nujno potrebno organizirati razna predavanja ali kaj podobnega. Ce smo naše interne akte že prilagodili tem spremembam, pa po pravici povedano, ne vem...« (Foto: Berni Strmčnik)

ZA OSEBNOST ČLOVEKA

BO CELJE TUDI V IZVAJANJU NAČEL IN URESNIČEVANJU DRUŽBENEGA DOGOVORA O DRUŽBENEM IZOBRAŽEVANJU OBDRŽALO PREDNOST, KI GA JE POKAZALO S TEM, DA JE MED PRVIMI V SLOVENIJI DOBILO PODPISAN SPORAZUM?

Markove teze o relativnem zaostajanju družbene zavesti za razvojem proizvodnje in delitve postavljeni na prvo mesto. Toda kot kaže zavest o zavesti ni tako zelo prisotna in močna, da bi bil proces miselnega, idejnega, samoupravnega razvoja človekove osebnosti samodejen. In ker ni, je bilo treba spodbuditi ta prizadevanja z družbenim sporazumom o družbenem izobraževanju, ki so ga minuli teden na slovenski način podpisali predstavniki družbenopolitičnih organizacij v celjski občini, predstavniki izobraževalne skupnosti, nad petdesetih delovnih organizacij in predstavniki Delavske univerze.

Direktor delavske univerze LOJZE SELAN je v svojem prispevku k razpravi mogel ugotovljati močna nihanja v izobraževanju, saj je bilo pred leti družbenega izobraževanja mnogo več kot zadnja štiri leta.

Vodstvo v mnogih kolektivih tudi danes družbeni dogovor gledajo samo s stroškovne plati, vendar narobe, kot bi bilo to vprašanje treba razumeti. Profesor JOZE ZUPANCIC, ki je v imenu iniciatorja občinskega sindikalnega sveta povedal nekaj uvodnih besed, je med drugim dejal, da je stroške za družbeno izobraževanje treba razumeti preprosto kot proizvodni, kot poslovni strošek.

Ni si namreč mogoče zmisljati celovite osebnosti delovnega človeka brez njegove iz zavesti izhajajoče samou-

pravne vloge. In kdor tega ne razume, je hote ali nehoti proti resničnemu samoupravnemu položaju delavskega razreda.

Ce smo začeli z Markom, tudi končajmo naš zapis o dogodku, ki je minuli teden Celje spet uvrstil med prve v Sloveniji, da smo nek problem med prvimi dodobra spoznali in storili tudi prvi odločilni korak. Treba je namreč dodati, da je samo-

upravljanje eno od vrhunskih ciljev teoretičev marksizma in da je v njem neprimerno več marksizma, kot navadno mislimo in slutimo. Zato je ena od nalog v bodočem družbenem izobraževanju tudi ta, da se bo v njem marksistična teorija, marksistična družbena znanost pogosteje soočala z našo neposredno samoupravno praks.

JURE KRASOVEC

Celje

PREDLOG MLADIH
Na včerajšnji seji je predsedstvo občinske konference ZM v Celju sprejelo sklep, da bo zvezni skupščini predlagalo, naj tovarišu Titu drugič podelitev naslov narodnega heroja.

REALIZACIJA V EMO

V EMO morajo v skladu z zahtevami reelekcije razpisati prosto delovno mesto direktorja. Kakor smo izvedeli, Rado Bremer dosedanji direktor, ne namerava več kandidirati za direktorsko mesto.

z urednikove mize

V današnjem tedniku smo se ponovno spomnili Dneva zena in vsem bralnikom poklonili reportažni zapis Zvestoba nekega živiljenja, zapis o Hmelinovi mati iz Ljubečne, materi mladega talca, ki so ga v Starem piskru ustrellili pred tridesetimi leti. Preberite.

In sedaj nova rubrika o naših napakah, o pomankljivostih v naših družbenih odnosih, o našem vedenju in ravnanju. Pisali bomo o primerih, ki niso izjeme, saj jih vsakodnevno doživljamo tako ali drugače z majhnimi različnostmi v tej ali drugi delovni sredini. Nekonkretno, a v resnicu konkretno. Predvsem zato, da bomo pogumne, še iskreneje znotraj delovnih kolektivov uresničevalci najpreuarnejših in najpravičnejših rešitev. Dragi bralci, bodite porotniki. Javite nam, kaj in kakšno vedenje bi postavili na pranger. Pisite.

V tem tedniku tudi prvi stran za mlaude, za najmlajše. Otroci, oglastite se. Nekaj prispevkov je še na urednikovi mizi in jih bomo še objavili.

Pa še nekaj. Na našo oblubo o nagradnih križankah nismo pozabili. Danes v tedniku ne le nagradna igra Naše uprašanje — vaš odgovor, ampak tudi polstranska nagradna križanka Tkanine.

vaš urednik

prometne nesreče**IZSILJEVANJE PREDNOSTI V PODČETRTKU**

JOZE HRUP, 65, iz Podplata, je pripeljal z osebnim avtomobilom po stranski cesti na cesto II. reda in tako izsiljeval prednost vozniku tovornega avtomobila JOSIPU PAVLIČU, 38, iz Gregovca, ki je vozil proti Imenem. Pri trčenju je bil laže poškodovan voznik Hrup. Škode na vozilih je za 10.000 dinarjev.

VOŽNJA PO LEVI

MARTIN MAVSER, 30, iz Krškega, je vozil s tovornim avtomobilom iz Maribora proti Celju, ko mu je pri Frančkovem pripeljal nasproti mopedist JOZE KOROSEC, 52, s Stranic. Korošec je pred srečanjem iz neznanega vzroka zapeljal na levo polovicu cestišča in trčil v blatnik tovornjaka. Pri trčenju se je težje poškodoval.

MOTORIST IN KOLESAR

MIRKO KRASEVEC, 24, iz Podčetrtnika, se je peljal z motorjem proti Mestinju. V Pristavi je dohitel 13-letnega FRANCA STIPLASKA, iz Vidovice, ki je vozil s kolesom v isto smer. Deček je hotel obrniti, ni pa se prepričal, če je cesta prosta. Ko je zavil na levo, ga je motorist zadel. Oba sta padla. Zaradi težjih poškodb so ju odpeljali v celjsko bolnišnico.

PREVEČ SE JE UMAKNIL

MIRA OGRAJENŠEK, iz Sempetra, je hodila po bančini na desni strani cestišča v Sempetru proti Ljubljani, ko je za njo pripeljal z osebnim avtomobilom FRANC BERGANT iz Tabora. Bergant nima izpita za B kategorijo. Pozneje je povedal, da sta ga prehitevala dva avtomobila. Zato se je umaknil na desno, kjer je zadel Ograjenškovo, ki je dobila laže poškodbe.

KRIŽIŠČE

ANTON VIDEC, iz Stor, je pripeljal z osebnim avtomobilom v križišče Mariborske, Levstikove in Stanetove ulice, istočasno pa tudi mopedist STEFAN KRALJ, 20, iz Podgorja. Pripeljala sta iz različnih smeri. Videc je prečunal, da bo krizišče prevozil pred mopedistom, vendar se je ta verjetno nekoliko ustrašil in ni pravočasno zavil. Pri trčenju je bil mopedist laže poškodovan.

NEVARNO PREČKANJE

ANTON VELENSEK, 31, z Ostrožnega, je vozil po cesti Sodna vas — Loka pri Žusmu ter prehiteval neko kolesarko. Bil je še na sredini ceste in je vozil s hitrostjo dvajset kilometrov, ko je nenadoma prečkal cesto MARIJA ŠKORJANC, iz Sodne vasi. Dobila je laže poškodbe.

KLJUB ZAVIRANJU ZADEL KOLESARKO

BRUNO GOROPEVSEK, 26, iz Griž, je vozil po cesti Griže — Zubukovca s hitrostjo 50 kilometrov, kot je sam povedal. V Grižah je nenadoma pripeljala po poljski poti kolesarka MARIJA STORMAN, iz Griž. Voznik je zaviral vendar nesreča ni mogel preprečiti. Zaradi težje poškodbe so Stormanova odpeljali v bolnišnico.

SKRENIL JE

ALOJZ KOZUH, 57, iz Celja, je šel peš ob kolesu po cesti iz Trnovelj proti Mariborski cesti v Celju. Nenadoma je iz neznanega vzroka skrenil z desne v levo v trenutku, ko je za njim pripeljal z osebnim avtomobilom ALOJZ PAULIC, iz Stor, ga zadel in zbil po cesti. Kožuh je dobil težje poškodbe.

PREPOZNO GA JE ZAGLEDAL

VIKTOR JURSE, 24, iz Pristave, se je peljal z neregistriranim mopedom iz Rogatca proti Rogaški Slatini in zaradi slabega vremena prepozno opazil pred seboj IVANA LAMPRETA, 22, iz Tržiča, ki je hodil ob kolesu. Trčil je od zadaj vanj. Pešec si je zlomil nogo, mopedist pa je dobil laže poškodbe.

NEPREVIDNOST

FRANC ČEBULAR, 42, iz Smarja, je vozil z osebnim avtomobilom po Vodnikovi ulici v Celju in zaradi neprevidnosti zadel kolesarja ANTONA PIRŠA, 39, iz Arclina, ki je peljal pred njim. Pirš je pri padcu dobil pretres možganov.

CELJE

19 dečkov in 18 deklec
SENTJUR PRI CELJU
1 deček in 1 deklica

JOZEF BENEDEK in JAR-MILA VIVOD, oba iz Laškega; MILOS KONDA in MAJ-DA TASNER, oba iz Celja ter MILAN AMBROŽ in IRENA JURAK, oba iz Celja.

HRASTNIK

FRANC SPAJZAR, rudarski nadzornik in BOZA SLAK, natakarica, oba iz Hrastnika, LEOPOLD MARES, ključavnica in ZORKA SIHUR, administratorka, oba iz Hrastnika.

SENTJUR PRI CELJU

VOJIN PETKOVIC, 22, gozdarski tehnik in SLAVCA RISTIC, 21, medicinska sestra, oba iz Tratne pri Grobelnem.

ZALEC

FRANCISEK JELEN, 36, in MARTA FURJAN, 20, oba iz Celja.

CELJE

MARIJA SVETLIN, 48, Polzela; AVGUST KRKLEC, 42, Levec; LUDVIK STEPINSK, 57, Trnava; ALOJZIJA POLUTNIK, 58, Trn; ALOJZ HRIBAR, 82, Loka pri Zidanem mostu; JANEZ SKORJA, 70, Reka pri Laškem; LEOPOLD BAN, 59, Prekorce; ANTONIJA KOSEC, 38, Arcelin; JOZEGA PESAN, 59, Lopata; FRANCISKA PEPE-LNAK, 77, Sentjur; TEREZIJA LAUBIC, 84, Mali breg; ALOJZIJA VERTACNIK, 84, Celje; IVAN HRASTNIK, 89, Trnovlje; VIKTOR DROLIC, 65, Crni vrh; LJUBICA BLAGOJEVIC, 62, Celje; ANTONIJA STANTE, 72, Celje; IVANKA FURMAN, 63, Klokočovnik.

LASKO

ROZALIJA ZELIC, roj. Brezec, 75, gospodinja, Breze; HENRIK MEDVED, 72, kmetovalec, Svinjno; FRANC MEDVED, 91, upokojenec, Zagrad in IVAN PINTERIC, 90, upokojenec, Vrhovo.

SENTJUR PRI CELJU

JOZEF BEVC, 69, poljedelec, Ostrožno pri Ponikvi; FRANC LAH, kmetovalec, 80, Okrog; FRANC MASTNAK, 75, upokojenec, Ponikva; IVAN ZORKO, 73, kmetovalec, Jurklošter in ZOFIJA KOROŠEC, 34, gospodinja, Podgrad.

SMARJE PRI JELŠAH

MARIJA MOČNIK, roj. Jerič, 81, Platinovec; STANISLAV DROFENIK, 33, Ceste; FRANC CONZEK, 57, Ločendol; MARIJA HUDINA, roj. Pečnik, 86, Polje ob Bistrici; IVAN GOTLIN, 64, Strojno selo.

ZALEC

ALBIN DOLAR, 73, kmet, Marija Reka; MARIJA BREZNICKI, 85, upokojenka, Gornja vas; JANEZ HUDEJ, 97, preužitkar, Janševo selo; JOZEF POSEDEL, 79, upokojenec Gotovlje in JOZEGA BASLE, 77, gospodinja, Smatrevž.

UNION: od 9. marca dalje ameriški barvni film »Plavi vojak«

METROPOL: od 9. marca dalje italijansko-španski barvni film »Churchillovi leoparidi«

DAM: od 12. marca italijansko-ameriški barvni film »Django ne pozna milosti« — od 13. marca dalje švedski barvni film »Pika nogavička« — ob 16. urji, ob 18. in 20. uri pa ameriški film »Pater Diavolo«

DOBRNA: 11. in 12. marca švedski barvni film »Pika nogavička«

SLG

Petak, 10. marca ob 19.30 uri premiera Ivan Sergejevič Turgenjev: »Mesec dni na kmetihu za premierski abonma in izven

Nedelja, 12. marca ob 10. uri »Mesec dni na kmetihu za I. nedeljski mladinski abonma in izven; ob 15.30 uri »Mesec dni na kmetihu za nedeljski popoldanski abonma in izven

Torek, 14. marca ob 19.30 uri »Mesec dni na kmetihu za torkov abonma in izven x Sreda, 15. marca ob 15.30 uri »Mesec dni na kmetihu za II. mladinski abonma in izven.

PROSTE KAPACITETE

Do sredine marca je zaseden hotel na Goiteh ter Možirska koča — vendar le ob sobotah in nedeljah; sicer pa je dovolj prostora v hotelih, zdraviliščih, gostiščih in pri zasebnikih. Od 10. marca dalje bo odprt tudi dom v Logarski dolini.

ŽIČNICE IN VLEČNICE

Redno obratuje sistem vlečnic, žičnic in sedežnic na Goiteh.

KOPALNI BAZENI

Bazeni v Dobrni, Laškem in Velenju so odprti vsak dan.

LIKOVNI SALON

Do 25. marca je odprta razstava grafičnih del Bogdana Borčiča in Zdenke Golob.

DEŽURNA LEKARNA

Do sobote, 11. marca je dežurna lekarna Center, Vodnikova 1, od sobote, od 12. ure dalje pa Nova lekarna, Tomšičev trg 11.

SKLAD ZA UREJANJE MESTNIH ZEMLJIŠČ OBČINE SENTJUR PRI CELJU

razpisuje na podlagi 9. in 10. člena Zakona o urejanju in oddajanju stavnega zemljišča (Uradni list SRS, št. 42/66) in 10. člena odloka o urejanju in oddajanju stavnega zemljišča na območju občine Sentjur pri Celju (Uradni vestnik Celje, št. 14/68)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo stavnega zemljišča:

1. Za gradnjo enodružinskih stanovanjskih hiš v k. o. Podgrad v zazidalni soseski II. Sentjur pri Celju: parcela št. 964/10 v izmeri	544 m ²
parcela št. 964/11 v izmeri	613 m ²
parcela št. 964/12 v izmeri	548 m ²
parcela št. 965/4 v izmeri	587 m ²
parcela št. 965/5 v izmeri	504 m ²
parcela št. 968 v izmeri	652 m ²
parcela št. 965/6 v izmeri	933 m ²
parcela št. 1059/8 v izmeri	498 m ²
parcela št. 1032/3 v izmeri	624 m ²
parcela št. 1032/2 v izmeri	527 m ²
parcela št. 1032/1 v izmeri	609 m ²
parcela št. 1033/2 v izmeri	840 m ²
parcela št. 1033/3 v izmeri	831 m ²
parcela št. 1033/4 v izmeri	884 m ²
parcela št. 1033/5 v izmeri	668 m ²
parcela št. 1033/6 v izmeri	877 m ²
parcela št. 1033/7 v izmeri	772 m ²
parcela št. 1033/8 v izmeri	629 m ²
parcela št. 1033/9 v izmeri	606 m ²
parcela št. 1056/3 v izmeri	764 m ²

2. Za gradnjo dvojčkov v k. o. Podgrad v zazidalni soseski II. Sentjur pri Celju:	556 m ²
parcela št. 162/4 v izmeri	174 m ²
parcela št. 1071/4 v izmeri	393 m ²
parcela št. 1071/5 v izmeri	

skupaj	1123 m ²
parcela št. 964/9 v izmeri	410 m ²
parcela št. 964/8 v izmeri	408 m ²

skupaj	818 m ²
parcela št. 964/7 v izmeri	473 m ²
parcela št. 964/6 v izmeri	423 m ²

skupaj	896 m ²
parcela št. 964/5 v izmeri	500 m ²
parcela št. 965/4 v izmeri	538 m ²

skupaj	1038 m ²
parcela št. 964/3 v izmeri	526 m ²
parcela št. 964/2 v izmeri	603 m ²

skupaj	1129 m ²
parcela št. 965/2 v izmeri	470 m ²
parcela št. 965/3 v izmeri	549 m ²

skupaj	919 m ²
--------	--------------------

3. Za gradnjo enodružinske stanovanjske hiše v k. o. Sentjur v soseski V:	
parcela št. 507/3 v izmeri	310 m ²
parcela št. 653/5 v izmeri	167 m ²

skupaj	477 m ²
--------	--------------------

4. Izključna cena za delno komunalno urejeno in opremljeno zemljišče je naslednja:

odškodnina za m² stavnega zemljišča znaša 22,00 din za delno urejeno stavbno zemljišče po m² 11,00 din

Prejeli smo

,KAJ JE NAPAK? - TOKRAT DRUGAČE

Naj takoj na začetku povem, da je članek »Kaj je napak?« objavljen v letosnjem 8. stenilki Novega tednika, pisan tendencijsko in da ne prikaže bralcem prave slike. Članstvo ZK v osnovnih šolah treh občin ne more biti karakteristično za širše območje, kateremu je namenjen Novi tednik. Podatki za ta članek so bili namreč vzeti iz uvojega prispevka za radio Smarje, »politično delo na šolah to treba okrepitev, ko mentor k tem podatkom pa je novinar MST oblikoval po svoje. Uvodne misli članka »Kaj je napak?« zavajajo bralca v zmotno mnenje, da je idejna usmeritev prostvenih delavcev na splošno na napačni poti. Pa tudi izraz »prosvetljarska je za prostvene delavce precej spotakljiv, in ima prizvok zaničevanja.«

Da bi bila slika jasnejša, bomo najprej statistično prikazal, kako je s članstvom v ZK med prostvenimi delavci na območju celjske organizacijske enote Zavoda za šolstvo SRS. Te podatke smo zbrali pri OK ZKS osmih občin.

Vseh prostvenih delavcev v osmih občinah celjskega področja je 1975. med njimi pa je 554 članov ZK ali 28,1 odst.

Po vrstah šol in občinah pa je stanje naslednje:

Osnovne šole

Občina	Stev. učiteljev	vseh čl. ZK	%
Celje	317	90	28,4
Laško	115	41	35,7
Mozirje	91	27	29,7
S. Konjice	133	39	34,5
Sentjur	104	28	26,9
Smarje	205	40	19,5
Velenje	199	65	32,7
Zalec	197	60	30,5
Skupaj	1361	390	28,7

Srednje šole

Občina	Stev. učiteljev	vseh čl. ZK	%
Celje	239	70	29,3
Velenje	84	21	25
Smarje	11	1	9
Skupaj	334	92	27,5

Občina	Stev. učiteljev	vseh čl. ZK	%
VVZ			
Celje	56	13	25
Velenje	26	4	15,4
Zalec	23	9	39,1
Skupaj	105	26	24,8

Domovi

Občina	Stev. učiteljev	vseh čl. ZK	%
Celje	37	13	35,1
Posebne OS.			
Celje	68	20	29,4
Laško	12	3	25
Velenje	12	2	16,7
Zalec	16	3	18,7
Skupaj	108	28	25,9

Glasbene šole

Celje	10	0	0
Laško	3	0	0
S. Konjice	3	2	66,6
Velenje	8	1	12,5
Zalec	6	2	33,3
Skupaj	30	5	16,7

Pri tem naj povem, da je večina ravnateljev šol članov ZK, da pa na nekaterih šolah (Kostrivnica, Vinski vrh, Zibika, Frankolovo, Kajuhov dom, glasbeni šoli Radeče in Celje) ni nobenega člena ZK v vrstah prostvenih delavcev, v Kozjem je pa samo ravnatelj.

Na tem mestu pa je vsekakor treba prikazati tudi tiste šole, ki imajo med svojimi prostvenimi delavci največ članov ZK. Med osnovnimi šolami: sto II. OS Celje s 47,8 (v odstotkih), Dobrna 44, Rimske Toplice 55,8, DJ Slov. Konjice 32,1, Gornji grad 60,9, Ponikva 54,5, Pristava 55,6, GS Velenje 43,0, III. OS Velenje 42,4, Zalec 47,5 in Griže 45,9. Ostale šole: šola za zdravstvene delavce Celje 66,7, SCKB Celje 39,4, VVZ Zarja 54,5, dom Dušana Finžgarja in dom SIKC Store po 50,0, glasbena šola Slovenske Konjice 66,7, VVZ Soštanj 33,3, VVZ Zalec 39,1, glasbena šola Zalec 33,3 odstotka. V teh podatkih so zajeti samo prostveni delavci, medtem ko drugi delavci šol tu nismo šteli.

Ker imam slučajno preglej o članih ZK med učitelji slovenskega jezika, naj podam še te podatke. Slovenski jezik je namreč tisti predmet, pri katerem idejnost pouka zelo pogosto stopa v ospredje. Med 90 učitelji slovenskega jezika na osnovnih šolah je 14 članov ZK, od 35 v srednjih poklicnih šolah pa je 8 članov ZK. Skupaj torej med slavisti 22 članov ZK ali 17,5 odstotka. To pa je prav gotovo ni v redu!

Drugo pa je vprašanje, zakaj je tako. Koga zadele krivda za to, da stanje ni boljše, čeprav ne moremo govoriti o kakem posebej nizkem številu prostvenih delavcev v vrstah ZK. Na njihovo oblikovanje v člane ZK govorito ne vpliva samo okolje, v katerem so se znašli, ampak vrsta dejavnikov — od kadrovskih šol do političnih organizacij. Znano je namreč, da iz kadrovskih šol (obeh akademij in univerze, prej pa še učiteljišč) pride zelo malo ljudi, ki bi že bili člani ZK. Se več, iz teh šol pridejo ljudje, ki se nimajo izoblikovanega svetovnega nazora (mnogi) in včasih tudi ne politične usmerjenosti.

Mladji prostveni delavci pridejo nato v delovno okolje, ki je mnogokrat zanje zelo težavno, saj se morajo otepati z začetniškimi težavami, stanovanjskimi problemi, do poučujejo v treh izmenah, predmetnik pa so morali delno skrčiti. Svet smatra, da je treba to začasno stanje takoj odpraviti. Zvedeli so tudi, da je republiška izobraževalna skupnost obljubila izdatno pomoč. Najprej bo naročila načrte za novo šolo, določili pa so tudi že lokacijo, in sicer nasproti železniški postaji. Pričakujejo, da bodo z gradnjo nove šole pričeli že letos, do dograditve pa si bodo morali pomagati z učenicami v Sentvidu in na Kristanvrhu.

JOZE LIPNIK
Rog. Slatina

VEČERNA POLITIČNA ŠOLA

Mladi v rudarskem šolskem centru so tudi lani opravili veliko dela. V okviru mladinske organizacije deluje več društev in sekcij. Najmočnejše je športno društvo. Letos bodo naučili vse učence plavati. Vsekakor prednost zimskega bazena! Kulturno društvo je ustanovilo pevski zbor. Aktiva je mladinska godba. Več sekcijs ima tudi Ljudska tehnika.

V delovnem načrtu za letos so med drugim zajeli večerno politično solo s tridesetimi slušatelji, zatem seminar za člane samoupravnih organizacij ter solo za življenje.

STROKOVNI TEČAJI

Pri delavski univerzi v Slov. Konjicah bodo se ta mesec ali v začetku aprila končali dve izobraževalni obliki, s katerima so začeli lansko jesen. Tako bodo v Zrečah končali tečaj, v katerem se je nad šestdeset žena in deklet iz zreškega območja izobraževalo za manj zahtevna delovna mesta v proizvodnji tamkajšnje kovačke industrije. V Slovenskih Konjicah pa bodo imeli zadnja predavanja in izpite v tečaju za strokovno usposabljanje 34 delavcev in delavk, ki se želijo zaposlit v lesni industriji.

Ce bo dovolj prijav, bo delavska univerza pripravila v kratkem tudi poseben gostinski tečaj.

V. L.

Mladi govorijo

O OSEBNIH DOHODKIH

Ivan Centrih

Silva Bizjak

Zvonka Leskošek

Ko človek prvega ali petnajstega dobi »kuvertov«, katere vsebina bi naj bila odražela v preteklem mesecu, mnogokrat povsem nezavedno poskili na debelejšo »kuvertov« koga drugega — recimo rodilnega — in pominili: Ko jaz imel toliko denarja, kaj vse bi si lahko kupil! Kdo je zadovoljen s svojim osebnim dohodkom? Težko bi trdili to ali ono. Na eni strani velja tista, kdor kaj ima, si želi še več, ker mu nikdar ni dovolj, na drugi strani pa so ludje, ki realno ocenijo svoje delo in vedo do kakšnega dohodka so upravičeni, čeprav si tisto želijo več denarja.

O tem, kako so zadovoljni osebnim dohodkom, smo se pogovarjali s tremi delavci v avarni EMO v Celju. IVAN CENTRIH, 26, iz

Zgodnje Hudinje, 1.250 dinarjev OD: »Nisem preveč zadovoljen. Delam pri stiskalni. Delo je nevarno in umazano. Draginja je vedno večja. Tudi žena je v službi v tovarni, le da ima še manjšo plačo. Pričakujeva otroka. Živita v eni sobici, na stanovanje pa se spominjava samo z željam v srcu. Zdaj, ko bomo družina, bom vložil prošnjo. Takšen OD je le za sproti. Ko bi imel vsaj 1.500 do 1.700 dinarjev.«

SILVA BIZJAK, 22, iz Semperja, 1.250 dinarjev OD: »No, ja, zasedaj sem še kar zadovoljna, ker sem še sama. To je srednji OD. Pozna se mi, ker delam tudi dopisno ekonomsko šolo in to precej stane. Sreča, da stanujem doma pri starejših in s tem veliko prihranim. Naj-

večji del OD gre za oblike in obutev. Veste, vsako dekle je rado lepo napravljeno. Delam pri izplakovalnikih, to ni preveč zahteveno, niti umazano.«

ZVONKA LESKOŠEK, 20, iz Začresa, 1.100 dinarjev OD: »Sem kar zadovoljna. Tako ali tako me vzdržuje mož, ki dela v Nemčiji. Gradi se hišo. Razumljivo je, da si je ne bi mogla, če bi delal tu, doma. Jo pa nujno potrebujeva. Stanujem pri mojih starših, ki stanujejo pravzaprav pri svojih starših. Delam zlatarska dela v dekor oddelku. Za to delo osebni dohodek, ki ga prejemam, ni dovolj velik. Rada bi imela veliko, toda če bi bilo 1.300 dinarjev, bi bila še bolj zadovoljna.«

M. S. — D. M.

Šmarje pri Jelšah

BODO ŠTIPENDIJE

Svet za šolstvo, kulturo in telesno kulturo šmarske občine je v torem razpravljal o ustanovitvi štipendialskega sklada, s katerim bi lahko podprt nadarjene dijake in študente, predvsem tiste iz delavskih in kmečkih družin, ki so v težkem materialnem položaju. Svet predлага občinski skupščini, političnim organizacijam in vsem delovnim organizacijam v občini, naj pristopijo k skladu, v katerega bi odvajali 0,2 odstotka od bruto osebnih dohodkov. Na ta način bi letno zbrali od 160 do 200 tisoč novih dinarjev, kar bi zadostovalo za štipendiranje nekaj desetin dijakov in študentov. Ker bi delovne organizacije in drugi štipendiorji se naprej štipendirali svoje štipendije, bi tako povečali število tistih mladih ljudi iz občine, ki bodo prej ali slej predstavljali inteligenco in napredok tega nerazvitega področja. Svet za šolstvo se namreč zelo dobro zaveda, da brez dobrih kadrov ni napredka.«

Poleg tega je svet sprejel svoj letni delovni program, ki je zelo bogat, saj morajo nadoknadi tudi nekatere dejavnosti, ki jih doslej niso opravili. Z nastavljivo referenco za šolstvo pa ima svet dosti več možnosti za aktivno delo.

Razpravljali so tudi o stanju v šmarski šoli, potem ko se je udri strop in so morali opustiti nekaj učilnic. Sedanje stanje je nevzdržno, saj

**EXPORT
IMPORT**
blagovnica IDEAL
Celje, Mariborska

- gospodinjski aparati
- orodje, okovje
- steklo, porcelan, posoda
- radio in TV sprejemniki, gramofoni in plošče

Železarna Štore

POSLOVANJE ZELO DOBRO!

Pred dnevi se je sestal na svoje prvo letošnje zasedanje Delavski svet Železarne Štore. Obračunal je zaključno poročilo za leto 1971 in predlog za reorganizacijo in razširitev dejavnosti »Industrijsko-kovinarskega centra Štore«.

Ko so razpravljali o poslovanju v preteklem letu, o proizvodnih uspehih in problemih, so ugotovili, da je bilo poslovanje nadve uspešno, česarovo niso povsem dosegli planinskih zadolžitev.

Skupna proizvodnja znaša po podatkih zaključnega računa za leto 1971 166.529 ton, kar predstavlja 94,9 % planinske zadolžitve, je pa za dobro 15 % boljša od lanskoletne. Produktivnost se je v primerjavi z letom poprej povečala za 7,3 %. Realizacija kaže se boljše rezultate, saj so železarji dosegli kar 99,2 % postavljenega plana. V primerjavi z letom poprej je višje kar za 66,3 %, znaša pa 286.222.102 Ndin.

Pomembne rezultate so dosegli tudi pri izvozu, saj je kar za 78 % večji od lanskega, dosegel pa je vrednost 32.602.139 Ndin in v celoti pokriva uvoz.

Povprečni osebni dohodek na zaposlenega v železarni se je v lanskem letu povzpela na 1.653,82 Ndin, upoštevaje topli obrok in regres za letni oddih. V poslovni sklad so za obratna sredstva vložili 5.200.000 din, ugotavljajo pa, da ga bodo moralj že v tem letu ter v naslednjih znatno povečati.

ODLOČITVE SO BILE POTRJENE

• Lanskoletna odločitev kolektiva TOPRA, da preusmeri del svoje proizvodnje na področje športne konfekcije, je bila več kot pravilna. Tržišče je sprejelo kvalitetne izdelke in povpraševanje po njih je preseglo realne možnosti proizvodnje. Lani je bilo pri proizvodnji športne konfekcije zaposlenih 100 žensk, ki so jih preusmerili iz prejšnje proizvodnje srajc. Kateri razlogi so vodili vodstvo tega kolektiva za tako odločitev?

• Da bi se dobro pripravili na prihodnjo sezono, bodo že marca letos pokazali trgovcem nove artikle, ki jih narekuje moda za prihodnjo sezono. Smučanje se vedno bolj razvija, s tem pa rastejo tudi potrebe po športni konfekciji, ki so jo prej naši kupci kupovali izključno v tujini. Kakšni so načrti za bodoče?

Med osnovne razloge, na podlagi katerih je kolektiv Topra pridel z delno preusmeritvijo proizvodnje tudi na področje športne konfekcije, štejemo tudi to, da so bile obstoječe kapacitete za proizvodnjo srajc glede na relativno majhno in zasičeno tržišče, prevelike. Tako stanje je ob močni konkurenčni pogojevalo tudi nizke cene.

Drugi pomembnejši razlog pa je bil seveda v tem, da doživlja smučanja izreden razvoj. Na domačem tržišču ustreznih smučarskih artiklov ni bilo, zato so jih kupci kupovali v soosednih državah. Po temeljiti analizi tržišča so ugotovili, da primanjkuje predvsem modne in kvalitetne športne konfekcije. Na pozitivna reagiranja trgovcev so se tudi odločili za sodelovanje s partnerjem (Mc Gregor), ki sega v sam vrh evropske kvalitete in je zaradi tega tudi primerno drag. Odločitev je bila utemeljena in prva negativna reagiranja trgovcev so bila kratkotrajna.

Pri Topovi proizvodnji športne konfekcije, zaenkrat

poudarjeno je bilo, da so takšni rezultati posledica napora celotnega kolektiva, da poslujejo kar najbolj racionalno, da se izboljšuje delovna, pa tudi tehnološka disciplina itd. Te in se mnoge druge naloge kolektiva bodo prisotne tudi pri realizaciji letošnjega gospodarskega načrta, sprejetega že decembra lani in ki postavlja pred Štorskim železarskim kolektivom velike in zahtevne zadolžitve.

V nadaljevanju je delavski svet železarne razpravljal tudi o predlogu reorganizacije »Solskega industrijsko-kovinarskega centra« v Storah. Ugotovljeno je bilo, da so v podjetju potrebe po kadrih metalurških in kovinarskih profilov precejšnje in da bi lahko uspešno realiziral reorganizirani SIKC v Storah.

Tako so po daljši razpravi sprejeli sklep, da pristopi Železarna Štore k soustanoviteljstvu novoustanovljene Solško-izobraževalnega centra v Storah. Sprejel je dalje sklep o ustanovitvi Metalurško-kovinarske šole za specializirane delavce in delovodske šole metalurške in kovinarske stroke, ki bosta delovali v okviru omenjenega centra. Istočasno pa je sprejel tudi sklep o ukinitvi Izobraževalnega centra Železarna Štore, ker se bo izobraževalna dejavnost tega centra prenesla v okvir organizacije za usposabianje in permanentno izobraževanje delavcev v Solškem izobraževalnem centru v Storah.

Svet osmih občin v Konjicah

USKLAJENA DAVČNA POLITIKA

● NA SEJI V SLOVENSKIH KONJICAH SE JE SVET OSMIH OBČIN CELJSKE REGIJE ODLOČIL ZA MALONE POVSEM VSKLAJENO DAVČNO POLITIKO ● OBČINE CELJSKEGA OBMOČJA PRECEJ NESTRPNO PRIČAKUJEJO DOKUMENT O SREDNJEROČNEM RAZVOJU OBČIN V CELJSKI REGIJI ● ZAPLET OKOLI ZADEV POD TOČKO »TEKOČA PROBLEMATIKA« KOT ZAČETNIŠKI SPODRSLJAJ SVETA OSMIH OBČIN ● OCITEK CELJSKI OBČINI ZARADI NESPOŠTOVANJA DOGOVORA S SESTANKA V VELENJU.

V ponedeljek je bila v dvorani podjetja »Konusa« v Slovenskih Konjicah seja sveta osmih občin celjske regije. Sejo je vodil predsednik konjiške občine inž. Franjo Tepej. Razlike pri občinah so bili na seji že predsedniki Mozirske, Šmariske in žalske občine, iz preostalih štirih občin pa so skupščine zastopali podpredsedniki. Sprito napovedane razprave o davčni politiki so bili navzoči tudi načelniki za finance, načelniki za gospodarstvo in še nekateri.

Najprej so na seji ugotovili, da je na področju davčne politike dosežena že pred sejo v Konjicah precejšnja enotnost. Največje so še vedno razlike v prispevni stopnji iz osebnega dohodka iz delognega razmerja občanov, ki je najvišja v občini Slovenske Konjice (5,63), najnižja pa v občini Laško (4,50). Precejšnja različnost je še tudi v določenih stopnjah davka od kmetijske dejavnosti. Medtem ko celjska, žalska, laška in konjiška občina predvidevajo le stopnje za različne razrede katastralne razvrstitev, predvidevajo občine Mozirje, Sentjur, Šmarje in Velenje poleg razredov še progresivne lestvice. Žalska občina se je odločila za progresivno občadavčitev, vendar v enem samem razredu. Najvišjo stopnjo so kmene na območju z najboljšimi pridejovnimi pogoji predvideva žalska občina (39), najnižjo pa občina Šmarje (13 do 18). Skoraj povsem enako stopnjo so predvidele občine za dohodek iz gozdarstva, kjer razumljivo z najvišjimi (20) izstopata občini Mozirje in Slovenske Konjice.

Pomembno uskladitev so občine dosegle pri določanju davka za obrtnike in ostale gospodarske dejavnosti, pri čemer skoraj ni razlik. Razlike so samo pri davkih za

deficitarne obrti oziroma pri olajšavah za le-te.

Se vedno pa so precejšnje razlike pri občadavčitvi stavb. Celjska, laška, velenjska, Šentjurška, Šmarska in žalska občina so sklenile davka oprostiti kmečke hiše. V konjiški občini so oprostitev sklenili razširiti še na hiše stare nad 100 let, kar so nekateri smatrali za sporno in težko ugotovljivo. No, mozirska občina pa ni predvidela nobenih oprostitev.

Na seji v Slovenskih Konjicah so se nadalje odločili

je, ki se mehanizirajo v skladu s strokovnimi razvojnimi programi.

Na seji so člani sveta osmih občin poslušali tudi poročilo direktorja celjskega zavoda za napredki gospodarstva Fedorja Gradišnika, ki je poročal, da katere stopnje je prišla izdelava dolgoročnega programa razvoja občin v celjski regiji. Poročilo je načelo v glavnem zadovoljilo, so pa vsi pokazali precejšnjo nestrpno pričakovjanju končnega dokumenta, ki bi ga v občinah radi čim prej uporabili kot osnovo za izdelavo delovnim naslovom. Ta koča problematika je našla na ovire. Najprej se je zapletlo okoli predloženih variant za financiranje okroglega javnega točilstva. Ko so oklevali, ali naj sprejmejo za osnovni razrez iz leta 1970 ali 1971, se je končno izoblikovalo stališče, da bi naj obvezljivo srednje povprečje občin let. Na razpravo o regresu ranju pri prodaji mleka, ki se bo, kot je napovedano podprt, niso prišli vsi pravljenci. Nazadnje so sklenili še enkrat priporočiti izvršenemu svetu SRS, naj tudi vprašanje reši enotno za vsevileni prostor.

Najbolj se je zataknilo okoli sklepa sprejetega na zadnjem seji v Velenju, da bi občinske uprave imele v letošnjem letu osebne dohodke v višini 95 odstotkov v odnosu do srednjopravnega sporazuma. Izkazalo se je namreč, da je celjska občina v že sprejetem proračunu zagotovila 100-odstotno kvoto.

Pri vseh teh vprašanjih je prišla do izraza začetniška težava nedavno ustanovljenega sveta osmih občin. Izkazalo se je, da bodo morali biti zadeve pod točko stekoc zadevev prav tako pismeno sporočene občinam, da bi mogli udeleženci sej sveti prihajati pripravljeni za razpravo in pooblaščeni za sprejemanje sklepov, ki sicer občini ne obvezujejo, toda smoter ustanovitve sveta je bilo ravno dogovorno usklajevanje in poenotenje izhodišča za poglavitvene politične vprašanja v regiji.

Po daljši razpravi so na seji podprtih pobudo za poenotenje zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov v celjski rizični skupnosti in na koncu sprejeli še poslovni sveta osmih občin.

J. KRAŠOVEC

pri občadavčitvi izogniti prevelikemu bremenu za čista kmečka gospodarstva, ki se vključujejo v tržno proizvodnjo živilne, mleka, perutnine, sadja, jagodičevja itd. Tudi za razvoj mehanizacije so bili istega mnenja, vendar s pridržkom, da bi bili olajšav deležni predvsem tisti kmene,

Tretja točka dnevnega reda

Naši znanci

»Tiste čase pred drugo svetovno vojno je imel Pilštanj zelo bogato knjižnico in ko smo izvedeli od Janka Regvata, da je tukaj vojna, smo naročili ljudem, naj čim več knjig odneso na svoje domove, da jih ne bi dobil v roke okupator. Nekaj smo jih skrili v kletne prostore takratne občine.«

Adela je ostala na Pilštanj, kjer ni bilo več pouka, vse do 1. VI. 1941. Cez dolino potociča Bistrice se je valila razbita vojska nekdajne stare Jugoslavije. Vojaki so odmetavali orožje in muničijo v Andrejčkov ribnik. To je bilo naprednim ljudem v bistriški dolini misliti, o tem je premisileval Martin Mencej pa Janko Regvat pa Andrejčkovi in še marsikdo. Tudi dr. Moser, ki so ga kot talca ustrelili Nemci.

ADELA RAUTER

Spravljali so orožje in muničijo iz ribnika in ga sušili. V posebni so vpregrali tudi Adelino mož Albina. Povedati je namreč treba, da si je mlada učiteljica Adela našla med Kozjanci tudi moža in ne samo prijatelja.

Najbolj prizadeven je bil pri tem poslu Andrejčkov Slavko, ki je nosil uporabno orožje v njihovo zdanicu na Zečah in ga od tam naprej po posebnih kanalih posiljal naokoli, Adela in njena priateljica Kolarjeva, po domači Andrejčkovici Dano, Slavkovska sestra, pa fantom nosili hrano. Tiste dni so bile v Logu že skupine domačih fantov.

Nekega dne so Andrejčkovo hišo, kjer se je Adela največ zadrževala, obiskali nemški vojaki in po vprašali zanjo. Od takrat naprej je bilo pilštanjški učiteljici jasno, kaj je od slej njena osoda. Spala je

enkrat tukaj, enkrat tam. Vse do 1. VI. 1941., ko so Nemci obkobili Andrejčkovo hišo in jih vse, razen hčerke Voje odpeljali z vozovi v Kozje. Tam so bili štirinajst dni zaprti, nato pa so jih odpeljali na zaslivanje v Brežice. Tukaj so jim povredili, kdo jih je ovalil.

V Brežicah so jih ločili: ženske posebej, moške posebej. Vi Adela je odšla v zapor na sodišču skupaj z Dano, njeno mano Marto in Sketovo. Adela se danes dobro spominja, da so neznanci posiljali po vrvci sporočila in hrano iz zgornjega nadstropja. Pozneje je izvedela, kdo je to bil.

Kar naenkrat so jih vse spravili skupaj. Kolarjeve so spustili, ostala pa je Adela z možem in Sketovo. Iz Brežic so odromali v takratni Rajhenburg, kjer so bili dva meseca.

seca, potem pa v Slavonsko Požego in končno v Krizevce, kjer so morali delati po kmetijah. Pri Bubnjarcih pa je pilštanjška učiteljica pobegnila in se z brodom odpeljala na slovensko stran. Bila je pet mesecev noseča. Bil je november 1941.

Prišla je v Metliko, od tam pa z vlakom v Ljubljano, k staršem, kjer se je takoj vključila v OF. Otrok, ki ga je nosila pod srcem, je zaradi naporov matere umrl.

8. V. 1943 je bila skupina, kjer je delala tudi Adela, izdana. V tej skupini je bil tudi znani revolucionar in kasnejši narodni heroj Ljubo Sercer. Odpeljali so jih v Polje pri Ljubljani in začela so se zaslivanja.

Po dveh mesecih negotovosti in belogardistične surovosti so jih s kamioni odpeljali na kolodvor v Sentvid. Tam je komandan belogardistov Hlebec dejal: »Pošljite vas tja, kjer ni rešitve.«

Tisti utrjan je pomenil taborišče Ravensbrück.

Pisma bralcev

KOTIČEK NAJMLAJŠIM

Ze več let primaša po star vaš list v našo hišo. Zadovoljna sem z njim. Zlasti v zadnjem času najdem v njem vse več zamivskega. Zelo lepo bi bilo, če bi v tedniku odstopili prostor tudi najmlajšim. Pred leti so pošiljali lepe prispevke in pesmice. Ce se ne motim, je bil med mladimi tudi vaš sedanjši novinar — Milenko Strašek.

Anica Ocvirk,

Vrhe

ODGOVOR: Tednik je dopisnikom široko odprt. Kotiček pa bomo najmlajšim takoj namenili, ko se bodo začeli malo bolj množično oglašati.

NASLOV

Lepo prosim, da mi po veste naslov ansambla Vikiha Ašča iz Celja

Slavko Merlak,
Sp. Ložnica 27
p. Zg. Ložnica

ODGOVOR: Pišete mu lahko na naslov ansambla Vikiha Ašča, Trnovlje pri Celju.

IVAN, PRIDI

Ivanu iz okolice Smartnega ob Dretti sporočam, da sem prepozno sprejela pismo. Pridite na isto mesto ob isti uri 11. marca ali pa pišite na isti naslov, s katerim vam navedete vaš polni naslov.

Marija

ODGOVOR: Marija, računa vam ni treba poravnati. Upajmo le, da se bosta dobila.

LEPA AKCIJA

Branje tednika me spodbuja, da vam pišem. Moram vam izreči pohvalo, ker ste časopis popestili. Zlasti akcija Njihovo življenje je materinstvo mi je zelo všeč. Prav malo je revij in časopisov, ki bi toliko posegali v življenje teh drobnih in mnogih partizanskih mamic. Upam, da z akcijo ne boste kmalu prenehali. Vem, da bi čez nekaj let tečejo poskali matere s toliko otrok. V tej generaciji nam kljub vsem dobrinam manjka poguma za večje število otrok. Ob 8. marcu se pridružujemo čestitkam našim mamicam, da bi doživele še veliko leto.

V. Z., Petrovče

SLIKA

Pošljjam vam sliko Franca Razdevška, najmlajše žrtve frankolovskega zločina.

Nada Dražnik,
Podkraj 11, Žalec

ODGOVOR: Nada, za slike hvala. — Vendar bilo je prepozno, kajti tvoj prispevek smo že objavili.

POLOMILI STE GA

Veste, malo ste ga menjata polomili ali pa ste namerno zastavili tako vprašanje o bratih Ipavcih. Saj je v isti številki D. Medved pisal o njih in o Šentjurški akciji za postavitev spomenika. Se moj sin se je razkorajil in je poslal odgovor s kuponom.

Zanima me tudi, ali bo letos Šentjurška občina

nadaljevala s predavanji o narodni obrambi. Lanska predavanja so mi bila zelo všeč in bi jih še poslušala. Kaj pa za dan žena? Ali se bo našla kakšna ekipa, ki bi nas, kmecike žene in mater, tudi letos razveselila s kakšnim izletom? Nikakor ne mislim na darila, kot je to v modi po tovarnah. Odlično bi bilo, če bi bil na takšnem skupinskom izletu humorist Poldek, saj je ujetek fant, kot sem lahko videla v Novem tedniku.

Ce boste objavili to moje pismo, me ne podpišite, ker se nekateri smejni, ko se tako rada oglašam.

Bralka iz Šentjurja

ODGOVOR: Vprašanje o Ipavcih smo seveda namenoma tako uskladili s člankom v NT. O predavanjih in izletu pa se pogovorite pri predsedniku krajevne organizacije socialistične zveze. Dajte, posmetite se in odločite se! Drugič pa se le podpišite — pa boste ja privoščili ljudem, da bodo dobre volje....

FANTU S KOZJEGA

Prebrala sem članek »Rad imam kmečko življenje« in takoj mi je šilnilo v glavo, da bi zaskrbljenemu fantu odgovorila.

Sem dekle z Kozjanskem in prav rada bi svetovala temu fantu, naj res dobro premisli, kakšen par si bo izbral, da ne bi fantu s tako visokimi šolami, kot je tečaj iz kmetijstva, kalila njegovo življenje in mu ovirala modernizacijo kmetije kakšna »kmečka bunka«. Zdi se mi, da bi potreboval res pridno kmečko dekle, ker dvornim, da bi bil s svojo nizobrazbo pripravljen prijeti za vso kmečko delo, saj stroji (če so), tudi ne opravi vsega. Morda bi pa skmečka bunka prav pravila. Na Kozjanskem je dovolj pridnih deklet, ki poleg službe delajo še na kmetiji, so inteligentne in tudi izobražene, pa se nobena ne boji »kmečkega kija«, saj je izbira zakonskega tovariša svobodna odločitev vsakega posameznika.

Fantu s Kozjega svetujem, naj se prijavi na ženitno posredovalnico, v prijavi pa navede vse šole, ki jih ima, do kakšne stopnje je že moderniziral svojo kmetijo in kako preusmerja na Kozjanskem tako zaostalo kmetijstvo.

Anica Rabuza, Suho 8,
Dobje pri Planini

TEŽAVE KRAJA BLAGOVNE

Naš kraj ima vsega dovolj. Slabih cest, mestno smetišče, obiskal pa nas je tudi referendum. Na račun slabih cest smo že marsikatero slišali. Mnogi nas sprašujejo, če še imamo kakoge živega cestarja in občina kak dijan za cesto. Poleg slabih cest imamo še mestno smetišče. Neprijeten dim nas bo kmalu primoral k nabavi plinskih mask. Zagodel nam jo je tudi referendum, ki bogate ni prizadel, revne pa je na redil še revnejše.

Poleg vsega tega nimašo ne trgovlne in ne te-

lefona, ki bi nam bil v marsikateri nesreči v pomoci, niti ne dobrih avtobusnih zvez. Pri tem smo najbolj prizadeti tisti, ki se nam začne delo ali pokuk ob sedmi uri.

Prebivalci tega kraja se sprašujemo, kje so odgovorni za vse te prelepke skromne ureditve kraja Blagovne.

Zdi se nam, da živimo v veliki bolnici, ki je brez ureditve in postrežbe.

Marta Golež,
Proseniško

MOŽNOST SOLANJA

Tudi jaz imam težave in vas prosim za odgovor. Imam končano dveletno administrativno šolo v Celju. Sedaj ko sem zapošlena, bi rada solanje nadaljevala (na ustrezeni šoli), vendar ne vem, kam se naj obrnem. Poznamala sem se že pri Delavski univerzi v Celju in na ekonomskem šolskem centru, vendar so mi obavrat odgovorili, da nima-

lesterno. Kdo bo to plačal? Tisti, ki je naredil po moč, niti ne dobroh avtobusnih zvez? Imamo že tako majhne plače in zakaj bi kolektiv plačal stroške za cisterno, če za napačno odločitev ni kriv.

Pod pismo se ne upam podpisati, ker bom ob službo, če bodo zvedeli, kdo je to pisal. Ali pa me bodo na drug način onemogočili. Kar sem pisal, je čista resnica, le kolektivu hočem dobro.

Bralec iz Laškega

ODGOVOR: Prav je, da ste se oglastili, samo vsega niste povsem razumljivo napisali. Vaša bojazen, da bi vas kdo onemogočil, ni upravičena, če pišete in gorovite resnico. Saj imate vendar občinski sindikalni svet, komite občinske konference ZK, komisijo za prošnje in pritožbe pri občinski skupščini in še koga, kamor bi lahko zaprosili za pomoč. Ce seveda ne omenjam samoupravnih organov v kolektivu, saj jim ne more biti vseeno, kdo je krivec za škodo in za-

simo pospravljali leto dni staro pohištvo, sem s sozničimi očmi ugotavljala, da je zaradi vlažnosti pohištvo uničeno. Le kdo nam bo povrnil škodo? Le zakaj se je očka tako mučil? Sedaj pa smo se preselili v večji, toplejši dom. Vsi smo srečni, še posebno jaz, ki sem dočula svoj učni prostor. Kljub vsem težavam bi še vedno rada ostala naročnik Novega tednika. Spremembo naslova sem poslala v Ljubljano. Tednik je moj velik prijatelj. »Javnim napravam«, kjer je moj oče zaposlen, pa se vsa družina iskreno zahvaljuje za dodelitev stanovanja.

MARINA KOČEN,
Tehagska cesta 54, Celje

NI TOČNO

Nekako v mesecu decembra je bil v Nedeljskem dnevniku objavljen zelo kritičen zapis o Kozjanskem — da tukaj podgane in črvi žro ljudi, da smo ljudje nepismeni itd. Jaz s tako kritiko ne

ODGOVOR: Najbližji zimski bazen je v Velenju. Torej zaprosite tovarisko, da vas kdaj popelje na pouk plavanja. Ce pa to ne pride v poštev, vas bodo v celjskem Neptunu poleti radi sprejeli v plavalne tečaje.

ŠE »TURIZEM, BAJTA IN KOKOŠI«

V eni izmed zadnjih številk NT ste pisali o grdi bajti na Dobrni, češ da ta stavba kazti podobo Dobrne. To je res, vendar za sedanje stanje ni krije lastnih hiš, saj je bila še pred šestimi leti sklenjena pogodba o prodaji te hiše in posestva, a je postal pogodba v arhivu. Zelim, da se novinar oglaši pri meni, da mu bom vse nadrobno pojasnila.

Mara Kasnik, Dobrna

MOJE USODNO ŽIVLJENJE

Tako mi je napisala Fanika Brečko iz Grobelca, pošta Vinski vrh pri Slivnici.

»Rodila sem se v minulem stoletju v Rakitovcu pri zelo strogem ocetu, zato lahko rečem, da moja mlada leta niso bila nič kaj roznata. Ko sem dočolnila 22 let, sem si zaželeta, da bi se poročila in si ustvarila samostojno gospodinjstvo. Seveda se mi niti ni sanjalo, kako težko breme sem si s tem naložila.

Rodila sem 10 otrok. Vsi, razen prvega Albina, ki je umrl star komaj 13 mesecev, so zdrti. Drugi sin Emil nas je potihom zapustil in odšel na delo v tujino. Vse to me je zelo potrdilo in zarezalo globoke temne črte v moj obraz. Hčerka Fanika je poročena v Storah, dela v tovarni, prav tako tudi njen mož Ludvik. Ostali pa so poročeni na kmetijah, imajo polne roke dela, pa tudi kruha jim ne primanjkuje.

Jaz sedaj živim pri starejšem sinu v Grobelcah in sem včekrat žalostna, ker mislim, da nisem na pravem mestu. Rada bi namreč bila na svojem posestvu, kjer sem 40 let gospodarila. Sin me je vzel v oskrbo brez preužitka z našega posestva in se zelo bojim, da bi opeljal ter mi vzel še to poslednjo srečo. Posestvo je bilo namenjeno najmlajšemu sinu Ludviku, ki je zelo dober in skrben gospodar, ljubi svoje brate in sestre, tako da bo še vsak lahko zmeraj pogledal v svoj rodni dom. Toda usoda je kruta in mi je povzročila nov bol. Tri in pol leta sem že priklenjena na bolniško postelj, zato se vedno razveselim, kadar me občejšo otroci ali pa kak drug pošten človek.

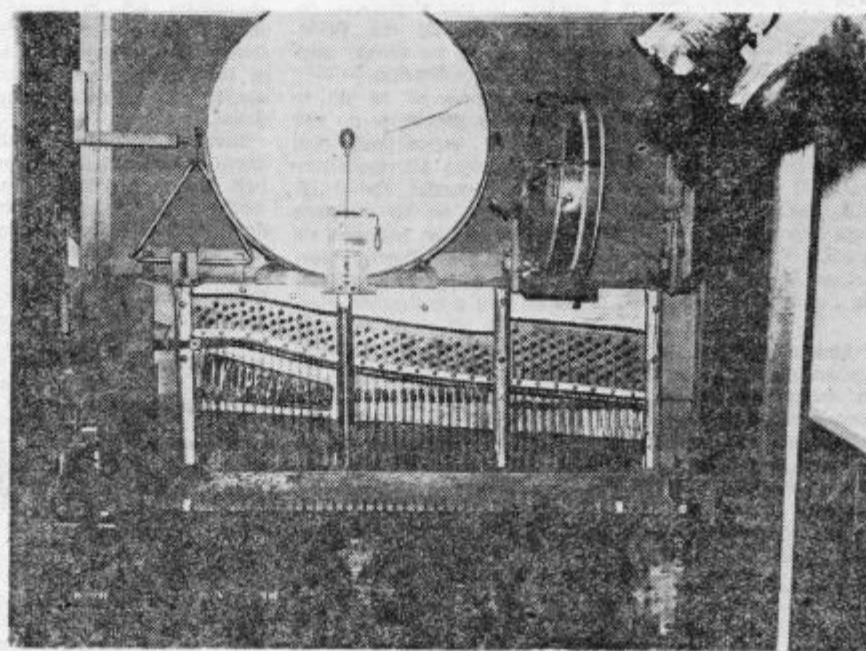
Pozdravljam vse znane in bralce Novega tednika in jim želim boljšo srečo, kot je doletela mena.

Slavko Fidler,

Smarje pri Jelšah

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem tistim delavcem, ki so mi kakorkoli pomagali med mojo zaposlitvijo na upravi občinske skupščine Šentjur. Posebno zahvalo sem dolžna tovaršu tajniku, ki je vseskozi lepo skrbel zame in mi pomagal do invalidske pokojnine. Ob odhodu v pokoj sem dobila tudi lepo dario.

Tegale praškega Klepetárja lahko še danes slišite igrati v Ločici pri Vranskem v gostilni »Pri šoferski mamici«. Kljub temu, da ima celih stopetdeset let, vam bo za dinar zaigral »radetskega« marš ali katero drugo od šestih melodij.

Foto: D. Medved

jo večerne šole (3. in 4. letnik administrativne šole ali njej podobne večerne šole). Ali ne bi bilo primerno, da bi na ekonomskem šolskem centru uvedli 3. in 4. letnik večerne administrativne šole? Morda bo veliko prijav. Prosim, če bi kdo z navedenih ustanov ali pri občinski skupščini odgovoril na to vprašanje.

LAHKO VRPAŠANJE

Vprašanje v nagradni igri, kdo je napisal knjigo Zgodovina Celja in okolice, mi res ni delala težav. S profesorjem Orožnem sva se dvakrat pogovarjala o zgodovini našega kraja. Občudujem profesorja Janka Orožna — 80 let mu je bilo nedavno, pa je še vedno tako mladostno čil.

Ivan Premrl,
Strmec 55 pri Vojniku

PEKARNA IN CISTERNA

V Laškem imamo novo poslopje pekarne, staro osem let, stoji pa na prostoru, kjer je bila prej voda, ki ni nikdar usahnila. Delavci smo predlagali, da bi vodo črpali s cevni, ne pa, da smo jo rezabilis. Imeli smo velike stroške, sedaj pa nam je voda dvignila ci-

kaj v kolektivu na samoupraven način ne razrešuje teh in drugih problemov. Oglasite se še.

ZAHVALA

Za vso skrb in trud v soli na Slini se iskreno zahvaljujem upravitelju Ivanu Jagru ter učiteljicam Cvetki Jagrovi, Mileni Salegi in Karolini Solničevi iz Šentjurja.

Marjan z Golovca

NAJBOLJ VŠEC

Ceravno imam odlikovanje »zasluge in priznanja za narod in živim v težkih stanovanjskih in družinskih razmerah in nimam ne priznavalne in ne pokojnine, mi je bil v predzadnjih številkah Novega tednika najbolj všeč sestavek Titu — drugič naslov heroja. Brez Titu Jugoslavija ne bi imela takega ugleda v svetu. Vsi Jugoslovani smo lahko na Tita resnično ponosni.

Anton Bracun,
Golobinjek,
Podčetrtek

NOVO STANOVANJE

»Končno«, sem nedavno vzliknila, ko smo se preselili v novo stanovanje. Petčlanska družina je stanovala v eni sobi, brez kuhinje in drugih pretebnih prostorov. Ko

soglašam in se zaradi tega oglašam. Morali bi razčleniti tudi zgodovinske razlage, zakaj smo danes na tem območju zaostali. Od časov Avstro-Ogrske, stare Jugoslavije in med vojno, ko so Nemci tod požigali. Mislim, da je po vojni največ naredil za Kozjansko celjski okraj. Pomagal je pri gradnji šole v Kozjem in Lesičnem, pa tudi sicer so se rodilni ljudje okraja zanimali za naše območje. Danes ni tako, čeprav nujno potrebujemo ceste, saj si mora kmet skrajšati pot do industrijskega mesta. Kozjanska zemlja je zdrava in ljudje tod so dobri. Tudi ni res, da je tu pri nas strašno mnogo nepismenih. Drži pa, da bi lahko politične organizacije

LJUDSKO POSOJILLO ZA KOZJANSKO

- ALI SMO RES REZERVAT DELOVNE SILE?
- ZAKAJ VEDNO SAMO OBLJUBE IN NE REALIZACIJA?
- KOMU JE NA POTI KOZJANSKA KLAVNICA?

Takšna in podobna vprašanja so se izkristalizirala na ponedeljki seji krajne organizacije ZK v Kozjem. Kozjanski komunisti so se prizadeli zanimali za razvoj svojega kraja, z njim pa tudi za razvoj širšega območja Kozjanskega in se o tem tudi zelo kritično razpravljali. Na seji so govorili o problemih Kozjega, Kozjanskega pa so se dotaknili predvsem zaradi članka, ki je nedolgo tega izšel v Delu in obravnava magistrsko nalogu Vinka Pregrala o razvojnem programu Kozjanskega. Osnovna teza Preglove razprave je, da se tovarne postavijo v bližini Kozjanskega, Kozjanskemu pa naj bi dali manjše obrate, razvili pa naj bi infrastrukturo. Kozjani se s tem ne strinjajo in menijo, da njihovo območje ni in ne bo rezervat delovne sile, hkrati pa so ostro poudarili tudi to, da se z dislociranimi obrati sicer strinjajo, žal pa iz dneva v dan vidijo, da se s tem rečmi zavlačuje. Z drugimi besedami rečeno: tudi to, kar je po mnenju Preloga in drugih rešitev za to območje, je v zraku in vsaj zaenkrat ne kaže, da bo bo-

Na seji ZK v Kozjem so med drugim govorili tudi o domaći klavni, ki kljub pomanjkanju mesa stoji zara-

di nemogočih ukrepov sanitarno inšpekcije, čeprav je klavnica več ali manj dobro opremljena. Kozjanski komunisti se sprašujejo, če res ni mogoče najti ustreznejši poti za rešitev tega problema, ko pa je vendar živine dovolj in tudi povpraševanje za meso je veliko.

Pohvalili so prizadevanje METKE iz Celja, ki je do sile pokazala največ razumevanja za razvoj tega predela, saj nameravajo že letos rekonstruirati in povečati do sedanje obrate v Kozjem in zaposlitvi večje število mladih ljudi.

Precej neljubih besed je bilo izrečenih na račun žage, ki menda preveč natančno klasificira le, ki ga pripeljejo kmetje in ga zato odvajajo drugam.

Komunisti v Kozjem so pozdravili sklep trgovskega podjetja Jelša iz Snajarja, ki bo gradilo v Kozjem samopostrežbo. Idejni projekt trgovine bo končan čez teden dni.

Na koncu svojega kritičnega posvetovanja so se kozjanski komunisti dogovorili, da bodo preko svojih poslancev predlagali na najvišjem vrhu, da se sproži rprasanje ljudskega posojila Slovenije za izgradnjo in rešitev nerazvitega območja Kozjanskega.

MILENKO STRASEK

AKTUALNE NALOGE

V ponedeljek je bila v Celju prva seja novovzvoljenega komiteja občinske konference Zvezde komunistov Celje, na kateri so konstituirali občinski komite. Kot smo že poročali, je sekretar občinskega komiteja ZK Celje, STEFAN KOROSEC, zaposen v podjetju Kovinotehna Celje, za namestnika sekre-

tarja pa so izvolili STANETA ŽENIČARJA in TONETA ŽIMŠKA, oba iz Celja. Na seji so med drugim razpravljali tudi o aktualnih nalogah in njihovem uresničevanju po 1. seji občinske konference ZK v Celju, ki je pred celjske komuniste postavila vrsto nalog in zadolžitev.

Bilo je pred osmimi leti, ko je prišla z možem, ki je dobil službo v Kombinatu, v Zalcu. Kot predmetna učiteljica zgodovine in zemljepisa se je zaposnila na osnovni šoli. Ni trajalo dolgo in že je bila sredi aktivnega družbeno političnega dela. Vedno je živila razpeta med družino, solo in po-

BREDA VERSTOVŠEK

Ze večkrat sem pravljala razmišljala o tem, le kako uspevajo zaposlene žene poleg rednega, čestokrat tudi zelo zahtevnega in napornega dela, opravljati še vse doma, kot žene, gospodinje in matere? Spraševal sem se in odgovora pravzaprav, vsaj ustreznega ne, nisem nikoli našel...

Pri Bredi Verstovšek pa

ne gre samo za to, da opravlja naporen pôklic prosvetne delanke, da je mati dveh otrok, ampak je poleg tega tudi aktivna družbeno politična delavka. Ko sem ji postavil vprašanje, kako vse to zmora, mi je pogledala v oči, se prisrčno zasmehala ter mi mirno odgovorila, da predtem zaradi tega, ker pač rada dela, ker je rada udeležena pri skupnih ustvarjanjih, ker čuti potrebo da dela, da soustrinja. Morda je odgovor na vprašanje, kako vse to zmora ravno v tem, ker čuti potrebo, da je sodeležena, ker jo veseli skupni uspehi, ker je srečna slehernega uspeha in napredka sredine, v kateri živi in dela.

Rada je delala povsed in vedno je imela vsaj dve do tri zelo odgovorne dolžnosti, oziroma funkcije. V SZDL, v ZK in drugod. Za razliko od mnogih, ki so že zdavnaj sopešali, je Breda Verstovšek izredno aktivna še danes. Je predsednica izvršnega odbora kulturne skupnosti in delo na tem področju jo vedno bolj veseli, čeprav se uba da z mnogimi problemi. Poleg tega, da je član občinske konference SZDL je tudi odbornica zbornih skupnosti skupščine občine Zalec. Mnogo je še problemov na področju prosvete, je povredala, ki jih je treba reševati, čeprav ima skupščina za probleme prosve-

SLADKORNA MRZLICA POČASI POPUŠČA

NAJTEŽJA JE BILA V CELJU

Proti koncu prejšnjega tedna je zlasti v Celju pa tudi drugod zmanjšalo sladkorja. Potrošniška mrzlica je zavzela izredno širino. Nekateri so kupili velike količine te prehrambene dobrine. Pravijo, da niso redki posamezniki, ki so zvozili domov tudi po sto kilogramov sladkorja in več. Povsem razumljivo je, da so nekateri ostali praznih rok celo za vsakodnevno popravjanje!

M. BOZIC

Kakšen je trenutni položaj? To vprašanje smo zastavili tudi glavnemu direktorju trgovskega in proizvodnega podjetja Merx v Celju, Francu Petauerju, ki je dejal pribilno takole:

«Se izvzarem sladkor in meso, je stanje pri vseh drugih živiljenjskih oziroma prehrabnih artiklih zadovoljivo. Pa tudi sladkorna mrzlica bo te dni popustila. Že danes, v torek, bomo dali v prodajo 15 ton sladkorja, južni nadaljnji 25 tdt. Pričakujem, da se bo stanje umirilo in normaliziralo.

Prav gotovo pa bi do te prekomerne potrošnje ne prislo, če bi kateri koli član izvršnega sveta ali republike skupščine povedal, da se ce na sladkorju ne bo povečala navzicle podražitvi osnogene surovine, to je sladkorne pese. Ker tega ni bilo, so ljudje sprejeli vest o podražitvi sladkorne pese po svoju in reakcija je bila več kot porazna. Samo na območju, ki ga pokriva naše podjetje, to pa je od Koroške do Posavja, smo v enem tednu oziroma še prej prodali enpmesečno zalogu sladkorja. Najtežja situacija je bila v Celju; tu tudi največja sladkorna mrzlica.»

«In kako je z drugimi artikli?»

«Limon bo že te dni dovolj. Danes (v torek) bomo v Kopru prevzeli 15 ton limon in jih takoj dali v trgovine. Tu gledje jedilnega olja se je stanje umirilo in je povpraševanje steklo v normalne tijnice. Isto velja za druge prehrabne artikle.»

Težje pa je zaradi mesa. Mi smo storili vse, da bi imeli ustrezeno zalogo, vendar smo naleteli na težave, četudi smo razširili krog dobaviteljev. Mislim, da je vzrok za pomajkanje mesa iskati v neurejenih cenah. Sicer pa pri-

poročam, da o tem več povedo pri žalskem kmetijskem kombinatu.

In končno naj povem, da se je naše in da so se vsa druga podjetja znašla v težkem položaju glede sprememb plačilnih pogojev. Tega potrošnik sicer ni čutil, prizadeva pa je bil kolektiv. Vendar moram povedati, da smo ob razumevanju Ljubljanske banke ugodno rešili tudi to vprašanje!»

M. BOZIC

Šoštanj

ZDRAVSTVENA PREDAVANJA

Poleg ostalega dela, ki ga upravlja Mestni odbor Rdečega križa Šoštanj skupaj z občinskim RK in socialnim skrbstvom občine Velenje, sodijo kot preventivni ukrepi tudi zdravstvena predavanja, ki so izredno dobro obiskana.

Zadnje predavanje o sladkorni bolezni, ki je bilo prejšnji teden v dvorani Doma Svobode v Šoštanju, je izredno pozljivo poslušalo preko 300 ljudi. Na poljuden in zanimiv način je predaval dr. Rajko Fenc, ki je odgovarjal tudi na različna vprašanja. Le-ti so izrazili željo, da bi Mestni odbor Rdečega križa organiziral taka predavanja tudi v bodoče.

ZA STROKOVNI ORGAN

Na četrti redni seji medobčinskega sveta za zdravstvo, ki je bila pred dnevi v Celju, je bil podan predlog o imenovanju strokovnega organa medobčinskega sveta za zdravstvo. Veliko so se govorili o kadrovski politiki, zlasti v zdravstvenih domovih, kjer ni zdravnikov niti na ponovne razpise. Ker je problematika o tem pereča in zanimala, bomo o tem še poročali.

Podano je bilo še poročilo o izhodiščih za finansiranje zdravstvenega varstva za leto 1972.

obrasi

te v občini veliko razumevanja. Veliko pa so ga pokazali tudi občani. Rezultati referendumov so to nedvomno dokazali, prvi pozitivni učinki pa so tudi že vidni. Eno in pol izmenški pouk v Zalcu samem je že omogočil to, da so otroci in starši več skupaj, kot so bili prej. Tudi sama ima sedaj pouk samo dopoldne in tako ji ostaja več časa za politično delo in domače opravke.

Kljub temu, da je aktivna na mnogih področjih, pa je v bistvu vendarle ostala v celoti zvezsta svojemu poklicu, ki ji pomeni vse. Mladino obožuje, njej je posvetila svoje delo, za njo se razdaja in prepričana je, da ne zaman, kajti mladi bodo sposobni nadaljevati začeti razvoj. Breda Verstovšek je optimist, kajti z delom je moč doseči vse — to je njen načelno, ki se ga vseskozi drži.

B. Strmčnik

intervju

VRSTA JE NA MLAJŠIH

FRANC TROPEJ, 51-letni gradbeni delovodja iz »Kongrade« v Slovenskih Konjicah, je v dvanajstih letih obširov podjetja že četrти izvoljen v delavski svet, a že tretji za njegovega predsednika. V kolektivu, ki ni nikoli brez problemov in težav, so mu osivelji lasje. Bil je v zadregi, češ da bi se moral za razgovor pripraviti. Morda je bil zato najbrž kar vesel, da je bil pri razgovoru navzoč tudi direktor.

NOVI TEDNIK: Od ustanovitve podjetja ste praktično ves čas neposredno vključeni v samoupravno aktivnost. Najbolje boste znali oceniti, če se je v teh dvanajstih letih samoupravljanje vzdralo v kolektivu?

FRANC TROPEJ: Je. Delavci se vse bolj zanimajo za vsa važna vprašanja v kolektivu. Zlasti, kadar jim kaj ni prav. Pogosto slišimo besede, češ, smo upravljali ali nismo?

NOVI TEDNIK: Zvedeli smo, da večina članov kolektiva ne zavisi samo od dohodka v vašem podjetju, da je večina s kmetov, ki ima nekaj zemlje ali pa tudi delo v podjetju še kaj postori in zasluži. Jih to odtegne podjetju?

FRANC TROPEJ: Bolj kot delo na zemlji je v škodo podjetja Šušmarstvo. Tisti se bolj izčrpajo. Sicer pa ne morem reči, da bi se delavci zvečine ne zanimali za razmere in poslovanje svoje delovne organizacije. Preveč so odvisni od zaposlitve, ki jim daje redne dohodke in socialno varnost.

NOVI TEDNIK: Kako se kot predsednik pripravljate na seje delavskega sveta, kdo vam predlagata stvari, ki prihajajo na dnevne rede zasedanj?

FRANC TROPEJ: Največkrat je pobudnik vodstvo podjetja, zlasti za zadeve, ki sodijo v redno poslovanje. So pa primeri, ko so za posamezne zadeve pobudniki tudi sindikati, skupine in posamezniki. Ravnodaj so se obrnili name za ureditev vprašanja terenskega dodatka delavci, ki so navadno na delu tu zdaj tam v občini.

NOVI TEDNIK: Morda večeste, kakšen je zdaj povprečen osebni dohodek, kakšen je razpon med najnižjo in najvišjo številko na plačilnem seznamu in kako ste zadostili sindikalnemu »minimu«?

FRANC TROPEJ: Kakšno je povprečje osebnega dohodka v tem času, ne morem povedati, je pa precej nad 1.000 dinarjev. Razpon sicer ni vedno enak, vendar ne presegajo povprečja 1 : 2,5. Kar zadeva sindikalno zahtevo po najnižjem osebnem dohodku, smo skoraj v celoti uspeli. Ne vem, če je s terenskimi dodatki vred še kdo, ki bi imel manj kot 1.000 novih dinarjev plače.

NOVI TEDNIK: Vaš kolektiv šteje nekaj manj kot sto zaposlenih. Torej se v nekaj letih praktično zamenja več kolektivov v samoupravnih organih. So večjidel vsi zaposleni pripravljeni in kos uspešno delati v teh organizacijah?

FRANC TROPEJ: Veliko je dela voljnih. Zal ne vse. Vidite, da sem že četrti član delavskega sveta in tretji njegov predsednik. Menjam, da bi se zlasti mlajši morali bolj oprijeti samoupravljaljskih dolžnosti. Pred nimi so se leta in leta dela v kolektivu. Mnenja sem, da se premalo zanima, da pre malo spremlja na razvoj. Celo časopisov najbrž ne bodo dovolj.

NOVI TEDNIK: Družbeni sporazum o družbenem iz-

braževanju želi doseči večjo družbenopolitično doraslost delavcev za samoupravno prakso. Kaj mislite, ali lahko izdatke za takov vrsto izobraževanja štejetе kot proizvodne stroške?

FRANC TROPEJ: Vsekakor. Samoupravljanje je se stavni del delovnega odnosa. Izobraževanje za to področje imam za enakovredno strokovnemu izobraževanju.

NOVI TEDNIK: Ne zamepite, če vas v navzočnosti direktorja vprašam, kdo v vašem kolektivu podpisuje potne naloge in obračune za direktorja?

Franc Tropej

FRANC TROPEJ: Tisto malo, kolikor takih potovanj je, mislim da je lani direktor potoval dvakrat ali trikrat, podpisujem jaz.

NOVI TEDNIK: So dnevi v podjetju za vse enaki?

FRANC TROPEJ: Ne. Za vodilne znašajo 80 dinarjev, za ostale pa 10 dinarjev nižje.

NOVI TEDNIK: Kako ste lani delili regres za dopusne in kako ga boste letos?

FRANC TROPEJ: Ze dolgo imamo v našem kolektivu običaj, da za dopuste delimo regres enako vsem. Tako bo tudi letos. Imamo v Umagu 6 podčinilskih ležišč, toda tudi tja nihče ali pa redko kdaj gre. To je značilno za naše delavce, da redko kdaj odide na dopust zunaj kraja bivanja. Vzrok je v tem, da imajo mnogi po nekaj zemlje, da zidajo zase in z svoje delovne tovariste hiše. Skratka spočijojo se bolj malo.

NOVI TEDNIK: Omenili ste hiše. Kako pa je s standvanjskimi problemi članov kolektiva?

FRANC TROPEJ: Večjih problemov pravzaprav ni. Tudi to je značilnost za naše delavce, ki imajo mala posestva. Imajo hiše, ki jih sicer popravljajo, nekateri pa gradijo nove. Za takšne po zmognostih podjetja dajejo tudi kredite.

</

Glasbena mladina**Načrti so, a ni prostorov**

Na področju glasbenega izobraževanja se v zadnjem času pojavlja aktivno mladinsko gibanje, ki je v svetu znano pod nazivom »Glasbena mladina«. Vse večjo aktivnost tega gibanja v zadnjem času zasledimo tudi v Celju.

»Glasbeno mladino« so ustanovili malo pred drugo svetovno vojno v želji, da bi iz ljudi — posebno mladih — pregnali razna nagrjevanja h krutosti in nehumaničizmu, ki so se porajala v tedanjem času v skoraj vseh deželah. Prva naloga »Glasbene mladine« je bila takrat in je še sedaj seznanjanje mladine z vrednotami umetnosti na čim dostopnejši način, s tem pa tudi vključevanje čim širšega kroga mladine v kulturno publiko.

Kakšna je dejavnost in kakšne so možnosti za uspešno delo glasbene mladine v Celju? Osnovna dejavnost so mladinski koncerti ter razna srečanja mladine v obliki klubskih glasbenih večerov. Tu ob poslušanju, mladina spoznava različne glasbene smeri in tokove ter o njih izraža svoja mnenja. Vendar v Celju »Glasbena mladina« zaenkrat zajema le šolsko mladino, prizadevajo pa si v svojo dejavnost vključiti tudi ostale. Seveda bo potrebna trdnejša povezava z mladinskimi aktivnimi v podjetjih, saj je ta mladinska aktivnost v Celju in v Sloveniji še v razvoju. Tudi v organizacijo te aktivnosti bo potrebno vključiti še več mladincev in tudi glasbenih pedagogov, ki še stojijo ob strani.

Sicer pa srednjoročni načrt dela »Glasbene mladine Slovenije« — osnovne skup-

E. Goršič

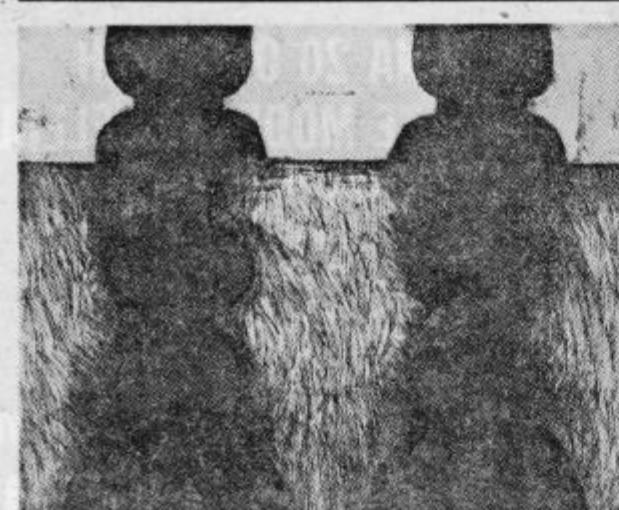
Pisano spominsko cvetje

Izšla je knjižica v samozačubi. Na hrbtni knjige je zapisano: Vaška pesnika zbirka. Avtor: Jože Marinko, kmet iz Mlač — Loče pri Poljanah.

Obiskali smo ga že lani in povedali nam je, da namena vaša izdaja v samozačubi pesmi, ki jih je v letih svojega življenja napisal bolj s srcem kot pa z roko. In zdaj, ko je knjižica pred nami, moramo tem mislim potrditi. Kajti pesmi so nastajale skoraj čas in kakor je moral Jože Marinko živeti, takšne so tudi pesmi. Napak bi bilo izgubljati besede o neki pesni skozi metafore, tudi z zakoni metrike si ne bi kaj dosti pomagali. Vsaka Marinkova pesem je trenutek zase, trenutek v življenju tega kmeta, ki se je 1928 leta iz Dobrave pri Ljubljani preseil na kupljeno posestvo v Ločah pri Poljanah.

Zbirka vsebuje pesmi, v katerih spoznamo človeka, ki je prizadeto spremjal vse okoli sebe. Poln je pesimizma pa spet optimizma, tako da dejansko le celoten pregled dela lahko da celovito sliko avtorja. Pesmi so vtiši, pesmi so kronističen pregled skozi določena obdobja. To se najbolj odraža v pesmih, ki opisujejo njegova mlada leta in pa prva leta po vojni. Avtor je kmet. In svoj svet je ovekovečil ravno v pesmih, ki govore o kmetu, o njegovem življenju. In v teh pesmih je razpon med optimizmom in pesimizmom največji. Zgradbo pesmi določa pesnikova neposrednost. Tokar je sejal, to mu je zranno. Vse po najpreprostejši logiki človeka, ki je živel v odvisnosti naravnih zakonov.

DRAGO MEDVED

V Likovnem salnu razstavlja grafična Bogdan Borčič in Zdenka Golob. Razstava bo odprta do 25. marca. Na sliki: Zdenka Golob, Iz cikla Hercegovina — Plavi senči 1971, akvatinta.

Zgodovina Celja in okolice celjskega zgodovinarja prof. Janka Orožna, ki je pred kratkim prišla na naš knjižni trg, je navdušila staro in mlado. Predstavljamo vam ilustracijo iz te knjige, ki kaže rodni grad mogočne rodbine celjskih grofov Zovnek, čigar razvaline še vedno pričajo o nekdani moči in slavi tega rodu, čeprav so že dokaj manj vidne kot na tej preko sto let stari sliki.

Iz dnevnika SLG

V petek, 10. marca bomo imeli v Celju že šesto premiero. V režiji Mileta Koruna bo uprizorjena komedija Ivana Sergejeviča Turgenjeva »Mesec dni na kmetiha. Po besedah dramaturga Igorja Lampreta je delo komedija zavrhli čustev, ki se gibljejo na relaciji ljubiti in batiti se. Se preden se čustva porodijo, je že storjeno vse, da se ne bi razvila v strasti in da bi ostali v krogu varnosti. Scenograf uprizoritev je Avgust Lavrenčič, kostumografinja Maja Jarčeva.

Celjski zbornik 1971-72

Pravkar je izšel Celjski zbornik 1971/72. Ze naslov spet ni odveč tudi misel, da bi v Celju morali slej ko prej celoten Narodni dom le vrnilti naši kulturi. Celjski kulturi, ki je — tako profesionalna, kot amaterska — sedaj vrazmetana od najbolj zakotnih sobic do spodstrešja Studijske knjižnice.

E. Goršič

Da je bila ta odločitev upravičena, nam nedvomno dokazuje izredno kvalitetna vsebina omenjene publikacije, ki ni pomembna le za celjsko regijo, temveč za ves slovenski prostor.

Uvodno delo je napisal profesor Jože Marolt in sicer:

Ob tridesetletnici vstaje slovenskega ljudstva. V dokaj obsežnem delu je povsem jasno in zelo dosledno opredelli in dokončno ovrednotil vse bistvene dejavnike v naši razdrobovobodilni borbi, posebno pa še delež Celja in okolice. S tem smo ponovno pridobili dragocen dokument, edinstven za naše kraje, v celih plejadi del, ki opisujejo našo revolucijo. Drugo najvažnejše delo in tudi najobsežnejše, saj vsebuje okoli

osemdeset strani, je prispeval Fedor Gradišnik ml., z delom: Dosedanji regionalno ekonomski razvoj ter model možnega in verjetnega razvoja celjske občine do leta 1986. Njegova pomembnost se odraža predvsem v zelo strokovni, znanstveni osnovi. Omenjeno delo bo služilo mnogim načrtovalcem srednjoročnega razvoja v Celju, marsikom pa bo služilo kot izčrpno študijsko gradivo.

Pri tem velja omeniti tudi to, da je Zborniku do sedaj primanjkovalo podobnih del in upati je, da je delo Fedorja Gradišnika začetek načrtnega publiciranja gospodarskih problemov v zborniku.

Delo, ki zaslubi še posebno pozornost, ker se prvič pojavi v Celjskem zborniku,

je delo Ivana Beleta: Kazenska odgovornost za delo v samoupravnih organih delovnih organizacij. Tovrstnega juridičnega gradiva do sedaj nismo poznali v Zborniku.

Poleg teh omenjenih del,

vsebuje Zbornik še vrsto drugih: Lojze Požun piše o Veličkovi partizanski četji, Milan Natek o zaposlovanju delavcev s celjskega območja tujini, Fran Roš piše o Srečku Puncerju, Mirko Roš o kulturni dejavnosti akademike mladine v Celju od leta 1907 do 1925, ponovno Fran Roš o grobu na Plešivcu — Dve sestri, prijateljici Ivana Cankarja, France Jesebovec: Dunajsko-celjska Vesna; Drago Cvetko: Bibliografija prof. Janka Orožna; Janko Orožen: Iz toponomastike — prispevek k razlagi nekaterih zanimivih krajevih imen; Vera Kolšek: Arheološka izkopavanja v Zidanškovi ulici v Celju; Ivan Stopar-Grajski objekti z območja Slovenske Stajerske na Vischerjevem zemljevidu iz leta 1678; Lojze Bolta: Novo prazgodovinsko grobišče na Rifniku; Fedor Gradišnik st.: Uprizoritev prve celoveterne predstave kabreta v slovenski gledališki zgodovini; Dr. Anton Sore: Počitniške hiše in počitniška naselja v porečju Savinje; Stane Koželj: Gozdovi na gozdnogospodarskem območju Celja; Dr. Aleksander Hrašovec: Nov sistem zdravstvenega zavarovanja; Dr. Janko Lešničar: Infekcijska služba v SRS s posebnim oziroma na ustanove z zdravljenjem infekcijskih

bolnikov; Dr. Franc Planinšek: Higienske in epidemiološke razmere v celjski občini; Dr. Janez Krašovec: Medsebojni vplivi socialnega okolja, konfiguracije zgornjih dihal, onesnaženje ozračja in spirometrijske vrednosti pri solarjih; Dr. Marjan Veber: Gibanje otroških nalezljivih bolezni med učenci celjskih

DRAGO MEDVED

Film

V tem tednu bodo v celjskih kinematografih zavrteli poleg dveh slabih filmov (western Django ne pozna milosti in vojni film Churchillovi leopardi) tudi dva boljša — ameriški zgodovinski western Modri vojak in angleško dramo iz časov I. vojne Darling Lili.

Modri vojak

Režija: Ralph Nelson. Igrajo: Candice Bergen, Peter Strauss in drugi. Zanr: western

Ozadje zgodbe je zgodovinsko izvedla grozljiv pokol med indijanskimi plemenimi. V brutalni, kruti, krvavi pripovedi je simpatično predstavljen mlad par, ki naravno poudarja nujnost revizije ameriške zgodovine in njenega odnosa do predstavljanja resničnih dejstev in usodo indijanstva v ZDA. Oba, on in ona, s svojim ravnjanjem zagovarjata tezo o enakopravnosti bivalcev in rdečega človeka.

Zanimivo je, da je ameriško občinstvo (na neki predstavi v Chicagu) z aplavzi in glasnim pritjevanjem spodbudilo indijanski upor proti modrim vojakom.

Film je grozljiv, naturalističen v izrazu in močno grob v nekaterih scenah. Ni za rahločutne gledalce in za otroke.

Peter Strauss in Candice Bergen v filmu Modri vojak

Darling Lili

Režija: Blake Edwards. Igrajo: Julie Andrews, Rock Hudson, Lance Percival in drugi

Zgodba predstavlja usodo in pripetje angleške pevke in vohunke Lili Smith, ki uspešno dela za več strani, dokler se ne vmeša ljubezen ...

Prejeli smo

O SPORNEM ČLANKU P. ŽAGARJA

Predsedstvo RK ZMS na svoji seji dne 29. februarja 1972 izraža ogorčenje in globoke nestrinjanje z idejno političnimi tezami, ki opredeljujejo članek Primoža Zagarija, Politizacija armade ali razmišljanje o prihodnosti (Problemi, št. 108).

Ocene v članku se bistveno skladajo z dejanskimi procesi v naši družbi in s stališči organizacije. Ni mogoče sprejeti mnenja, da je v sodobni SFRJ edino JLA zainteresirana za bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije, ki naj bi zato »pologiki svoje notranje zgradbe« (citat iz članka) morala poseti v reševanje mednarodnih in drugih družbenih trenj. Notranja povezanost in čvrstina v JLA je prav izraz uresničevanja bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije v praksi, ki je razvojna previranja ne morejo bistvene in trajne zamagliti. JLA je v vseh svojih razsežnostih plod in dokaz bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, je orožje za obrambo naših socialističnih pridobitev v rokah bratstva in enakopravnih povezanih narodov in narodnosti Jugoslavije.

Delovanja Zveze mladine pri krepitvi jugoslovanske samoupravne skupnosti in aktivnejše vloge SR Slovenije v njej na načelih bratstva in enotnosti je med članstvom in tudi sicer med delovnimi ljudmi Slovenije deležno velike podpore in odobravanja, kar imamo za enega od dokazov nesporne moči teh re-

VEČ SREDSTEV ZA STANOVANJA

27. seja zuba delovnih skupnosti skupščine občine Slovenske Konjice je na prvo mesto postavila razpravo o osnutku resolucije gospodarskega in družbenega razvoja občine za leto 1972 z oceno gospodarskih gibanj v letu 1971. Sprejet je bil zakon o programiranju in finansira-

nju graditve stanovanj ter za kon o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu. Z zakonom, je bilo rečeno, naj nitro seznanijo delovne organizacije, da bodo pristopile k realizaciji programa. Poudarjeno je bilo, da naj se v tekočem letu in v prihodnjem vlagajo več v gradnjo in vzdrževanje družbenih stanovanj.

Rado Palir

KAKO SPOLNO VZGAJAMO

2.

Podoben je primer 14 let stare Lojzke. Ta je imela doma skrajno avtoritativnega, do otrok neizprosnega in prehrano zahtevnega očeta, ki jo je omejeval v vseh pogledih in jo vzgajal le s telesno kaznijo. Vsega tega ni mogla doživljati drugače kot odklanjanje in je zato tudi sama odklanjala očeta. V zavesti, da ji ne more biti slabše, kot ji je, je začela begati od doma. Na beginih od doma je začela navezovati stike z noškimi in se, nevedna, osamljena in zbegana, začela podajati v spolne odnose z njimi. Ti stiki, od katerih je do prostitucije samo se korak, zagotovo niso bili izraz spolnih potreb, ampak pomenijo iskanje sprejetnosti in pripadnosti nekomu — iskanje lastnega prostora pod soncem. — Lojzkina usoda nas uči, kakšne osebne tragedije so lahko povezane z nevednostjo o zadevah spolnosti in z brezvestnostjo in pokvarjenostjo odraslih. Opozorja pa nas tudi na vlogo obeh staršev pri otrokovem spolni identifikaciji in pri oblikovanju predstave o nasprotjem spolu.

Mirko je sin staršev, ki imata oba terensko delo in tako le malo časa, ki bi ga lahko posvetila otroku, saj je družina skupaj

šeje zvečer. Bilo mu je še le 10 let, ko se je na počitnicah pri sorodniku igral s komaj 4-letnim deklecem mna tag način, da ga je razdevičil. Kasneje je povedal, da je s svojim početjem skušal posnetati moške iz saniskega doma, katerih burno spolno življenje je imel priliko spremijati skoz pritična okna. Po prekršku ga je oče pretepel skoraj do nezavesti, nakar sta mu z materjo prepovedala izhod iz hiše. — Pretresljiva in za otroka neprejavljiva izkušnja — opazovanje telesne ljubezni odraslih — je ob pomajkanju časa, namenjene vzgoji s strani staršev, pripeljala dečka do dejanja, ki ga ni sposoben razumeti in katerega posledice bo še dolgo z grenkobo nosil v sebi. Mirkov primer nam govori, kaj vse se lahko zgodi, če starši za vzgojo svojih otrok nimajo časa in jo prepuščajo cestii...

Gornjim primerom podnošen primerom je pri nas iz dneva v dan več in se nasa socialna služba in praksa vzgojno-svetovalnega dela z njimi srečujejo skoraj vsakodnevno. Zgrešenost, nedoslednost ali celo odstotnost spolne vzgoje pri njih sicer navadno ne nastopajo kot glavni ali celo edini vzrok problemov, nastopajo pa kot pomembni sovzroki.

Se nadaljuje

Laški referendum

PROTI DVOMOM

V ušesih imam besede tega in onega, pomisleke, ki niso bili izrečeni, pa vendar vrtajo v zavest. Res je. Ni enostavno obkrožiti glasovalni listek z besedico »za«, zlasti ne tistem, ki prelaga dinar k dinarju, da zvezne dni med enim in drugim izplačilom osebnega dohodka. Ni preprosto reči dam, če rastoče cene ne vprašajo, hočeš ali ne. Vse to je treba razumeti. Toda žrtev, za nekoga nepomembna, za drugega že kar izdatna, bo lažja, če vemo zakaj, če vemo, česa ne bo v primeru, da bomo »proti«.

Pomislimo, da ogromna večina otrok ne more pričakovati od življenja drugega kot to, kar bodo znali, da bi si služili kruhu. Pomislimo na tegobe mladih ljudi in njihovih staršev, ki otrok zaradi slabše izobrazbe ne morejo nadaljevati šolanja, ne morejo v poklicne šole, da celo v tovarnah se jih že otepajo. Pomislimo na to, da so nadarjeni otroci tudi v Brezi, na Vrhu, v Rečici, toda malo jih je, ki pridejo v srednje in visoke šole. Za-

radi slabe podlage teh šol ne zmorcejo. Pomislimo pa tudi, da samoprispevki občanov obvezuje širšo družbo dodati tudi svoj delež, da samoprispevki pomeni komaj tretji del potrebnih sredstev.

Kar velja za šolo, velja tudi za prispevek, ki je namenjen rekonstrukciji cest. Okoli 100 starih milijonov naj bi se v petih letih zbralo s samoprispevkoma za ceste. Toda potrebno je enkrat več denarja in še to je pliča mera. Tudi za ceste bo samoprispevku pridala družba svojo polovico. Vsak samoprispevni dinar je torej vreden dva dinara. Računica je takšna. Ce referendum uspe, bomo dobili enkrat več, kot dajemo, če ne, nicesar ali pa zelo malo. Enostavno je iluzija misliti, da bi mogli v desetih letih speljati načrt rekonstrukcije krajevnih cest s sredstvi, ki se letno naberejo za ta namen. Ravno to, da ni bilo nikoli dovolj denarja za odločno, trajne rekonstrukcijo, je bilo denarja komaj toliko, da so bile ceste vzdrezane le za silo ali pa sploh ne.

Pomislimo tudi na to, da cene rastejo, da bodo rasli tudi osebni dohodki. Ker bo za predvidene gradnje občina najela kredit in bodo dela končana nekje pri polovici petletnega vplačevanja samoprispevka in takrat tudi že računi poravnani, bomo dvakrat na boljšem. Stroški bodo manjši kot bi bili čez pet let in pri stopnji predvidene rasti osebnega dohodka za 10 odstotkov letno bomo svoj samoprispevni delež lažje plačevali in pri tem imeli tudi otroke v novi šoli, sami pa hodili in se vozili po že urejenih lepih cestah.

Ce že pomicljate, pomislite tudi o tem.

Slov. konjice

KAKO JE Z DELITVIJO?

Osnovni del razprave na nedavnem posvetu predstavnikov občinskih sindikalnih svetov in medobčinskih odborov strokovnih sindikatov celjskega območja v Rimskih Toplicah je bil namenjen pripravam za sestavo analize o nekajmesečnem delovanju in izvajaju samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Prav zato je posebna tričlanska komisija pripravila predlog vprašalnika, ki so ga udeleženci posvetu dopolnili in s pomoč-

jo katerega želijo ugotoviti, kakšne rezultate je dalo zčetno uporabljanje pomenih aktov na področju delitve dohodkov.

Glede izvedbe analize so dogovorili, da bodo naločili opravile osnovne sindikalne organizacije. Celotna akcija je bila končana v 20. t. m., tako da bodo analizi z vsemi odgovori na imeli izvršni odbori in celjski sindikalni organizaciji že nene tega meseca.

Sekcija mladih kmetijskih proizvajalcev pri Kmetijskem kombinatu Hmezd v Zalcu je letos v sodelovanju z Delavsko univerzo Celje organizirala že štiri kuhrske tečaje.

Tečaje vodi že vrsto let priznana kuharica SEPEČEVIČ iz Zalca. Predsednik mladinskega aktivna kombinata DRAGO ŽLENDER ji je ob zaključku zadrga tečaja, ki so ga pripravila dekleta iz Braslovč, za dolgoletno delo izročil priznanje. Na zaključku je bila miha seveda bogato obložena.

J. R.

Kdor dobro in hitro kupi dvakrat prihrani

VELEBLAGOVNICA

**NA 20 ODDELKIH
TE MODERNE VELEBLAGOVNICE
KUPUJETE VARČNO**

**TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
CELJE**

Njihovo življenje je materinstvo

ŽIVI JIH KAME-NJE

Ana Brezlan

Stopila sva s kolegico Ždenko iz avtobusa in povprašala ljudi, kje živi Brezlanova Ana, mati triajstih otrok, od katerih je eden umrl. Začudili so se ljudje in pokazali tja daleč, daleč med hribi in že sva vedela, da bova morala hoditi in še hoditi. Še so rekli, da je Brezlanova mati čisto bližu gradu Lindek, to pa je skoraj dve uri hoda od glavne ceste Celje—Marijbor.

Podala sva se na pot in ni nama bilo težko. Lepo je bilo in skoraj nič blaata. Tu in tam so iz zemelje brsteli telohi, na marsikateri lehi so se veselile trobentice, midva pa sva hodila in se pogovarjala z ljudmi. Ničkoličekrat sem tisti dan slišal o legendarni XIV. diviziji ne da bi spraševal.

»Poglejte, tamle so šli skozi partizani in velik sneg je bil. No, do tja morate priti in še malo naprej in boste prišli tja, kamor želite.«

Najbrž bi res hodila dve

je povedala, je bilo dovolj. Zemlja, na kateri je rodila trinajst otrok, je skopa in skoraj je čudež, kako je zredila tri fante in devet deklet. Še danes je uborna zemljica pri Lindeku edini rednik Brezlanove družine in morda se sliši smešno: Brezlane drži pri življenju — kamen. Gori nad kočo ima oče Brezlan apnenico, doma pa ima tudi dve dekleti in dva fanta, vsi, tudi mati in oče in Kadar je treba, se zbera pulijo zemlji skromno bojim daje ogenj in potem gastvo — kamen. Gozd kurijo, kurijo, dokler iz kamenja ne nastane apno, edina stvar pod soncem,

ki jim še daje upanje. Apno je denar, z denarjem pa se živi tudi Simona, vnučinja, ki jo imajo pri sebi. Ničesar drugega ni v teh hribih, še krompir je slab. Oves in ječmen ratata, krompir je že nekaj let ves črn. Kljub temu žive, nekako pač. Bolj slabo kot dobro, kruh pa je vedno pri hiši.

Spodaj pod bajto delajo novo hišo in najbrž je težko reči, kdaj bo končana. Dobili so posojilo od Zvezze borcev in delajo. Kam men na kamen, iz dneva v dan in čakajo na boljše.

Zemlja, po kateri je tisti dan strahovito pihal hladen in zopri veter, ki bi se lahko kosal s kraskim prijateljem, ni dobrotnik. Zato so njeni otroci odšli. Kam drugam kot v Nemčijo. Dva sta tam in nekako živita. Tisti, ki so ostali doma, raztreseni naokoli, nekako žive, poročeni in neporočeni, dobro in slabo.

»Kaj naj vam povem o mojem življenju, le kaj. Takšno je, kot je naša zemlja. Ni treba praviti, vsak lahko vidi.«

Brezlanka je držala roke sklenjene na prsih, Simona je radovedno gledala v nas, Brezlan pa je molčal na peči.

Saj res, zakaj spraševati o življenju. Vse je jasno že vnaprej in nikomur prikrito: Tu je doma trpijenje že brez otrok. In znova, kot že tolkokrat sem slišal ugotovitev: Majhni otroci — majhna skrb, veliki otroci — velika skrb.

Rekli smo nasvidenje Brezlanovim, tudi mali Simoni na peči, poslovili smo se od mrzlega lindenskega vetra, za nami pa se je čedalje bolj oddaljeval lindeški grad, kjer se

je v tisti mrzli zimi 1944 je v tisti mrzli zimi 1944 leta pomikala XIV. divizija in ni bilo življenje ničkaj boljše od tega, ki ga žive danes na teh rebreh.

ZEMLJA DOMAČA, TI SI KAKOR KRUH

znajo dobra leta in skrbna roka gospodarjev. Domacija ni tako daleč od Frankolovskega, pa tudi kama ne bi mogel vreči frankolovske hiše.

Katarina je ležala, menda ni ničkaj zdrava in devetinsedemdeset let ji dela težave. Kljub temu se je smehljala, ko sem povedal, kaj bi rad in zakaj sem sploh prišel. Katarina je prijetna in pozorna sogovornica in brez življenja, ki ji je nameščav sva odromala na potnilo 15 otrok, dva sta

Katarina Borovnik

umrla in za katere pravi, da ji na tem svetu delajo samo veselje.

»Vidite, to je tako: več kot imas otrok, bolj so pridni, manj kot jih je, bolj kažejo roge.«

Nasmehnila se je na široko Katarina in hoče nočes sem zavrtal vase; sem namreč edinček ali vsaj dolga leta sem bil.

Nikoli jim ni ničesar manjkalo, bili so vesela družina, čeprav sta z rajnikom, možem, garala kot le kaj. Rajnik je bil »šumar, ponoči je šival in kraljal čevlje, podnevi pa sta se s Katarino napravila po zemlji. Vse, kar lahko Katarina pokaže, sta napravila skupaj sama s trdim delom. Trinajstega

leta sta se poročila in potem se je začelo kakor hudournik. Prijahali so na svet, ti malo znanici sreče, in ni ga bilo, ki bi zaustavil ta plaz življenja.

Dva sta umrla, Katarina pa je rekla, da bi jih še imela, če bi le mogla. »Vse noči, skoraj dvajset let, so šle po gobe, tako so zahtevali otroci.« In vendar se je Katarina kar naprej smehljala in smeh je zvezel še meni v dušo.

Prišla je prva svetovna vojna, trije otroci so bili na svetu, rajnik je bil na fronti. Piavo, Videm. Rešil se je gotove smrti, ko je preplaval Piavo in pa je prišel domov.

Druga vojna. Izselitev na Hrvatsko. Trije fantje so pobegnili k partizanom, eden pa je odšel v Slovenijo in dočakal osvoboditev v Tomičeve brigadi. Pred leti ga je pobrala smrt in to je mater Katarino strlo: vrgla jo je kap. In potem še enkrat.

Mati Katarina pa se vendarle rada spomni na tista leta, ko je vse imela pri sebi.

»Vsi so bili muzikalični in so prepevali, da jih je bilo veselje poslušati. Skoraj vsak je znal vsaj en instrument, če že ne več. Imeli smo cel orkester. Najlepše pa je bilo takrat, ko sem se z njimi igrala. Tistih časov ne bo nikoli več.«

Katarina Borovnikova pa le ni kar tako in se še ne da; tu in tam kaj splete, še vedno so ji živi prsti. Prav rada bere pa tudi poje. Vsi jo imajo radi in jo spoštujejo.

»Tako hudo je bilo tistikrat, ko so nas izgnali v izgnanstvo na Hrvatsko. Saj nič ne rečem, dobri ljudje so bili tam, a domača grudica je le domača.«

Cudovite besede mateve Katarine.

Milenko Strašek

DIREKTORJEVA VILA

Direktor Pempek tisto noč ni spal. Mladi novopečeni tehnik, ond negodno, baje zbira podatke o tem, kako delavec iz podjetja delajo tako pri gradnji njege vile. Odprtih oči je bolščal v strop in si živo predstavil omizje na seji delavskega sveta.

Električar Tone? Zvišal sem mu točke na tarifni postavki, čeprav nima mojstverskega izpita. Ta ne bo nič rekel. Odpisimo ga.

Šofer Hanza. Sam gradi hišo in si večkrat kaže pripelje, ko hodi nabavljati za podjetje. Tudi on ni nevaren.

Knjigovodja? Hm. Spomniti ga moram na štipendijo za hčerko, ki je po končanem študiju šla drugam in štipendije ni vrnila.

Mizar? Se jutri mu bom dal dovoljenje, da sme v delavnici narediti pohištvo tudi zase.

Strojniki France tudi ni nevaren. Prošnjo ima pri personalcu za sina, ki bi ga rad dal v uk.

Pomožni električar Janez. Ta najbolj vrti jezik. Cakaj, cakaj. Malo ga bom potipal zaradi konjaka, ki ga nosi v delavnico.

Kaj naj storim s kurjačem Poido, ki ga je tehnik našel na parceli med službenim časom? Tajnica ga bo vpisala v knjigo dopustov za tisti teden. Bo tajnica hotela? Smešno. Seveda bo, ko pa se tako trese zaradi tega, da ima le osnovnošolsko izobrazbo.

Vodja servisa. Ne bo rekel nič, odkar sem ga založil, da je v gostilni čakan, da bi se mu nabrale ure za obračun dnevnice.

Računovodkinja? Bi utegnila povedati, da je bil les za stavbno pohištvo obračunan kot odpadni les, ki pripada vsakemu kot za kurjav. Ne bo, če ji

takole na samem povem, kolikokrat bi že morala pred disciplinsko zaradi zamud.

Direktorju Pempeku je bilo od primera do primera lažje. Seznam tistih, ki bi utegnili potegniti s tistem onetom, tehnikom, se je hudo skrčil. In kaj storiti s tehnikom?

Ha. Do ušes je zaljubljen in sili v zakon kot tele v deteljo, a nima stanovanja, ne on, ne strojepiska Maja.

Minil je teden, minila sta dva. Direktor je poslal predsedniku delavskega sveta v podpis vabilo za sejo, ki je imela osem točk dnevnega reda. Seja se je vleka kot čreva in mladi tehnik se je kar presedal, ko je videl, kako se članov loteva utrujenost in nestrenost.

Točka razno...

Tehnik dvigne roko. Oči se mu svetlikajo.

Toda direktor Pempek ga je prehitel:

»Tovariši, veste, da se bom kmalu selli. Hvaležen sem vsem, ki so mi tovariško pomagali, kot je to običaj med delavci v našem kolektivu. Ker moramo odločiti, komu naj damo moje stanovanje, imam predlog. Dobi ga naj naša Maja, ki sicer prosi za garsonjero. Vse kaže, da bo tem rešen tudi stanovanjski primer našega mladega tehnika, če so govorice točne in če nas oči ne varajo...«

Tehniku je bušnila kri v obraz. V ušesih mu je šumelo. Oči so se mu srečale z Majinimi, ki je pisala zapisnik. Velike, proseče, ljubeče oči. Se vedno je imel roko v zraku.

— Imate vi kaj za točko razno, tovariš tehnik?

Tehnik ni spravil besede iz ust. Odšimal je in sedel.

sosedu

NIMA BOG BRATA...

Oni dan, ko je televizijski napovedovalec sporočil javno, da je zvezni izvršni svet sklenil postaviti v nezaviden položaj sekretarja za plan in klub njegovim zagotovilom, da se bencin ne bo podražil, to vseeno storil, so si ljubi občani spet slekli začajajo do golote. V nekaj urah se je pred bencinske črpalki nagnetlo avtomobil, ki niso odpirali samo pogolne opertine bencinskih tankov, marveč tudi trebušaste posode vseh velikosti in izdelave, od plastičnih do steklen, v katerih naravnod za praznine tovorijo opojno vinsko kapljico. Bilo je prerivanja, škuljenja v ospredje, perekana, psovanja, ko da gre za življenje in smrt. Kaj je koga brigato, če bo drugi dan mora črpalka suha kot paper, če recimo rešilec ne bo mogel po porodnico, po ponesrečenca... Naši ljubi občani so zlekli na dan verižico pravničnih pregovorov — od tiste, da naj sosedu koza crkne, da je bog sam sebi najprej ustvaril brado in da bog enostavno nima brata.

Pa pustimo ob strani bencin. Saj so še vlaki. Da pretiravam, pravite? Le stopite k sosedu in ga prosite, da vam po starci odstopi kilco sladkorja! Raje ga poprosite za perilno vrv, da se obešite... —ček.

autobusi in ne nazadnje najstarejše sredstvo za premikanje — noge. Se huje so občani, ki premorejo kaj več kot »sindikalni minimum«, jurišali na trgovine, ko so v stroji bistroumnosti ugotovili, kakšna utegne biti sladkorni repi. Hitreje kot kakšna kuga se je razširila sladkorna mrzlica. Vagon sladkorja? Zakaj pa ne? Kar izvolite. Hocete morda dva? Imate lasten industrijski tir?

Zdaj pa naj bodo tisti, ki nimajo beliča čez sprotne potrebe, angelčki. Vrag, če nimajo prav, ko se priključujejo prispolobi, da značaj Slovenca: naj sosedu koza crkne!

Naj bencin pocedi iz kant po vrečah sladkorja in dober tek!

Naj se v moki zaredijo misli, črvi in podobna prijazna golazen.

Ko bi se le beseda solidarnost enkrat sprengla v cmoke in se komu zataknila v sapniku.

Da pretiravam, pravite? Le stopite k sosedu in ga prosite, da vam po starci odstopi kilco sladkorja! Raje ga poprosite za perilno vrv, da se obešite... —ček.

mini reportaža

TROJE POTI V ŽIVLJENJE

Francka je prišla iz daljne okolice Celja. Doma ni bilo kruha za vse. S stirim razredi osnovne sole pa ni dobila službe v nobeni pisarni. Kaj ji je preostalo? Šla je od bloka do bloka in vpraševala: rabite služkinjo? Prijazna ženska ji je dala naslov imenitne družine, kjer so jo res sprejeli. Za hrano, stanovanje in nekaj malega. Tako so jo poučili, da ni služkinja, ampak gospodinjska pomočnica. Francka razlike ni poznala. Delala je od jutra do večera. Včasih je le dobila prosto.

Nesrečna je bila prvič v mestu. Tu di drugič. Desetič že manj, nato pa jo je mesto z izložbami, fanti in slatiščarnimi vse bolj privlačilo. Odreza si je kite, se pisano oblekla in kmalu postala pravo mestno dekle. Prvi pogledi na ulici so padali za njo. Tu di »gospoda« jo je opazil. Zavnila ga je, ko je z žensko rahločutnostjo ugotovila, kaj hoče.

Ne doma so nas drugače učili. Molili smo in molili. Ko sem prvič dobila perilo, sem mislila — umrla bom. Fantov nisem spoznala, prezgodaj sem šlo od doma. Tako pravi Franja (ni več Francka) danes.

Nekoč je prišel na obisk h gospodarjevemu sinu, Domišljav, lepo oblegen in diseč. Rada ga je videla. Ko so praznivali — Franja je delala — je popustila prigovaranju in obljubam. Bolj zadnjemu. Dvakrat je bil še pri njej. Govoril je o zakonu. Nato je odšel. Ostala je z gremkim prikurom v ustih. Prišli so drugi. Drug za drugim. Dolga vrsta. Danes Francka ni več gospodinjska pomočnica.

Merkina zgodba je krajsa. Sosed je bil zelo privlačen, čeprav star. Ni ji bilo dobrih petnajst let, ko ji je predlagal, da bi se igrala. Od tega je že

dobrih šest let. Nedolžna igrica se je sprevrgla v resno, življenjsko igro. Cesta beseda, nisem vedela kaj hoče, ko je bilo že vse končano, pravi danes Metka. Prva igra pa je dala njeni notranosti neizbrisani pečat. Nikomur ni povedala, grizla se je v sebi. Ko je imela prvega resnega fant, je zaupala dogodek rane mladosti. Sram te je lahko, ji je dejal in — odšel. Se danes mnogi odhajajo od nje, ne da bi jim povedala o prvi igri, odhajajo, ker vedo, da od Metke vsi odhajajo. Ima srednje solidno službo, toda ženina ni. Boji se, da ga ne bo.

Bredi je mama vedno pravila: Pazi, koga boš imela. Ne pusti se nobenemu, šele po poroki. Poglej mene, poročila sem se, ločila in to zato, ker je bil tvoj oče umazanec. Izberi pravega moškega. To so hudiči.

Samo to in ničesar več ni izvedela Breda od svoje matere. Nič o ljubezni, vse samo o tem, kaj mora imeti pod palcem, da bo lahko srečno živila, kakšno čudovito službo in naslov mora imeti mož, pa bo sreča v hiši. Ljubezen, odnosi v zakonu — to je bila za Bredo popolina skrivenost. Bogastvo. Naslov.

Pa ga je vseeno dočakala. Bil je dvanajst let starejši, tak z avtomobilom. Dvaindvajset ji je bilo, ko je poručila. Začudil se je, ko je ugotovil, kako je z njo. Bil je celo tako pošten, da je zavrdihnil: Joj, pa pri dvaindvajsetih.

Ona je bila začudena še bolj, ko je izvedela, da je poročen.

Danes sovraži moške. Vse. Tudi tiste, ki bi ji nudili vse.

Ko bo leto okoli, bodo morda vse tri poročene. Srečne. Morda. Vendar, spomini bodo ostali. Skušale bodo pomagati svojim otrokom.

TELE S PETIMI NOGAMI — Minuli petek zjutraj se je otetila krava pri Alojzu Rednaku iz Ločice pri Polzeli. To bi seveda ne bilo nič posebnega, če novorojeno tele ne bi imelo pet nog. Tri noge so normalne, medtem ko je zadnja leva debela kot dve, v kolenu pa se razcepi v dve nogi, ki imata pravilno razvita parkeljčka. Tekst in foto: T. Tavčar

NOVO KOŠARKARSKO IGRIŠČE

Pretekli petek so se na rednem občnem zboru sezeli člani TVD Partizana Žalec. Delovno poročilo je podal predsednik društva Jože Cerovšek. Z delom v preteklem letu so člani društva lahko ponosni. Najuspešnejša športna pagona je bila tudi v minulem letu košarka, ki jo vodi Bogdan Kučar učitelj telesne vzgoje na osnovni šoli v Žalcu. Udeležili so se vseh razpisanih občinskih tekmovanj, v smučanju, namiznem tenisu, košarki, odbojkama, krosu, rokometu in malém nogometu ter v atletiki. Drago Žuntar je na

državnem prvenstvu osvojil tretje mesto v svoji atletski disciplini. Poleg tekmovalj so zgradili asfaltirano tenisko igrišče, ki je vredno vec kot 50.000 din.

V razpravi, ki je bila zelo živahnja je bilo v njej največ govora o športnem objektu pri Štadionu, ker so bila vanj vložena velika finančna sredstva, sedaj pa se objekt slabovzdružuje. Bil je sprejet sklep, da se bodo glede teh prostorov posvetovali še s Socialistično zvezo in Krajevno skupnostjo Žalec in skupno rešili ta problem.

T. Tavčar

Za letos so si postavili plan dela, ki pa je zelo zahteven. Radi bi zgradili pri Osnovni šoli v Žalcu novo košarkarsko in rokometno igrišče in napejali razsvetljavo. Darko Medvešek bo prevzel pionirske košarkarske šole. V vseh obstoječih sekcijah pa se naj bi dvignila kvaliteta športa in množičnost. Na koncu zbora so vsem vaditeljem in trenerjem za uspešno vodenje posameznih sekcij dali darilo v obliku naročilnice za športno opremo za 100 din.

mali intervju

PLANINCI SO ZBOROVALI

Pretekli teden so se na rednem občnem zboru zbrali člani planinskega društva Žalec. Dosedanji predsednik društva Jože Kučar je podal poročilo o delu v milujem letu. Najboljše rezultate sta dosegla mladinska odseka PD na Osnovni šoli v Petrovčah in Žalcu. Pionirji iz teh dveh šol so opravili 14 izletov na bližnje planinske postojanke: Smohor, Celjska koča, Svetlina, Mrzlica itd.

Stevilo članov se je v preteklem letu povečalo na 704, kar je več kot za enkrat. Pri organizirjanju izletov, predvsem pionirskega, pa imajo težave z iskanjem ljudi, ki bi bili jih pripravljeni voditi in s pomanjkanjem sredstev, ker pionirji težko zmorenje stroške celodnevnega izleta. Tudi starejše člane so bili organizirani izleti na Triglav, Radužno, Poco in Ojstrico, ki pa se jih je povprečno udeležilo po 30 planincev. Naloge, ki pa so si jih postavili za letos upajajo, da jih bodo uspešno opravili.

Kaj meniš, Veljko, v čem je rešitev vašega problema?

Brez vsakega dvoma je zame rešitev Kozjanskega, Kozjega in vseh nerazvitih območij v ustavljajučih dislociranih obratov in pa seveda v čimprejšnji realizaciji infrastrukture, ki ji dajem prvo mesto v mojem projektu. Razumljivo je, da morajo biti najprej izgrajene ceste in vse, kar spada zraven in šele potem tudi obrati. Vemo, da po takšnih cestah ne bo vozil k nam nič, se manj pa k nam kaj investiral, kajti jasno nam je, da je to veliki riziko. Kljub vsemu: mislim, da je agažiranost družbe pri reševanju nerazvitiosti premajhna, s tem pa tudi odgovornost.

Kako se s tem problemom sooča vaša mladina in kaj meni o Kozjanskem, kakrsno je?

Mladina našega območja je še kako soočena z nerazvito in če je kdo, ki ga nerazvitost prizadene, potem je to prav ona. Iz dneva v dan je bolj jasno, da postajamo nekakšna baza za delovno življenje, da odhajajo naši mladinci v Nemčijo in še drugam, da izgubljamo ljudi, da mladi obupujejo, pri vsem tem pa ni nikakršne perspektive, ki bi mlade držala pokonci, čeprav je res, da obljube dežujejo bolj kot kdaj koli.

Kako je v Kozjem in na Kozjanskem z mladimi ljudmi, ki končajo šolo?

Precijsen odstotek dijakov imamo, ki se težko prebjaja skozi življenje. Dokler so v Šoli, poslušajo, čitajo, kaj vse bo na Kozjanskem, ko pa solo končajo, vidijo, da ničesar od tega, kar so jim obljubili, in gredo drugam. In to prav tisti mladi, ki bi jih najbolj potrebovali. Sicer vem, da je tole najino pogovaranje brez pomena, a kljub temu je povem. Ce že moram koga poхvaliti, potem bi želel reči dobro besedo za mojo tovarno, za Metko, ki edina skrbila za to, kaj bo. Ne govorim za to, ker sem član kolektiva te tovarne, temveč zato, ker ljudje v METKO zaupajo. Ceprav je bilo že večkrat jasno, da obrat nima ne vem kakšnih perspektiv, so ga le obdržali. To pa pomeni hkrati tudi to, da potrebujemo najprej dobre ceste, potem pa vse ostalo in takrat bo zacetelo Kozjansko in tudi mladi bodo ostali doma. Saj ni vse v obratih, nam mnogo, mnogo pomeni turizem in prepričan sem, da bi se marsikdo od mladih preusmeril v to donosno dejavnost našega gospodarstva.

ŽALEC

vi, na republiškem pa sedmi. Člani so v občini osvojili prvo na konkurenčni, v Mariboru pa so bili prav tako sedmi. Posebna priznanja je društvo izročilo trem mehanikom in poveljniku Rudiju Hermangu.

MLADI O NALOGAH

Pred dnevi je člane mladinskega aktivna v Braslovčah obiskal predsednik občinske konference Zveze mladine v Žalcu, Janez Krolič in jim govoril o nalogah po drugi seji konference Zveze komunistov Jugoslavije.

V naslednjih štirih tednih bodo imeli braslovški mladinci še stiri predavanja, in sicer o vlogi krajevne skupnosti in SZDL, o mladini po drugi seji konference ZKJ, o mladini in religiji in končno eno izmed tem s področja zdravstva, socialne politike ali pa tehničnega oziroma športnega področja.

CELJE

V DOBRNI SPET KNJIŽNICA

Po nekajistem premoru so konec prejšnjega tedna v Dobrni spet odpri knjižnico. Svoje prostore je dobila v hiši, kjer dela tudi krajevna pošta. Odprta je vsak petek od 16. do 18. ure.

ODBOR VARČEVALCEV

V okviru Ljubljanske banke so že lani začeli ustanavljati posebne samoupravne organe, odbore in svet varčevalcev, ki naj bi prispevali k boljši zaščiti interesov varčevalcev, njihovi povezanosti z banko in omogočili sodelovanje.

RAZPISNA KOMISIJA ZA DELOVNO MESTO »GLAVNEGA DIREKTORJA«

razpisuje
prsto delovno mesto

GLAVNEGA DIREKTORJA

PODGETJA »EMO« CELJE
emajlirnica, metalna industrija,
orodarna

Za to delovno mesto želimo osebo, ki ima končano tehnično ali ekonomsko fakulteto oz. tovrstno visoko šolo in da ima vsaj 7 let prakse na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu in v stroki.

Prednost imajo razgledani gospodarstveniki, ki lahko z dosedanjim delom dokažejo, da so že uspešno opravili odgovorne dolžnosti na gospodarskem področju in ki imajo smisel za vodenje podjetja in razvoj samoupravljanja.

Kandidat mora izpolnjevati zakonite pogoje. Rok za prijavo je vključno 7. april 1972.

Prijave z življenjepisom naslovite na »komisijo za razpis delovnega mesta »glavnega direktorja« podjetja EMO, Celje, Mariborska 86.

pa še res je

Res je, da so sobote rezervirane za tiste, ki se zavestno odrekajo sa »skrbno stanu. Res je tudi, da ni sobote, če ni praznik, ko bi v Celju ne poročili vsaj enega para, navadno pa je takšnih pustolovcev več. Res je baje, da se je že pripetilo, da na matični urad ni bilo ženina ali pa neveste. Zdaj pa je postal res, da minuto soboto ni bilo odbornika, ki opravlja to svečano dolžnost, da dekleta proglaša za žene, fante pa za može. Ni res, da bi bil odbornik pozabil, pač pa

je bil hudo bolan in je nekdo pozabil, da je to sporocil. Res je tudi, da je pred poročno dvorano čakalo okoli 40 svatov, med njimi nekaj ženinov in nevest, kar je razumljivo. Bili so tudi svatje iz Avstrije, ki baje že od petka niso nič jedli, kar je sicer morda res, in če je, je to njihova stvar.

Tudi to je res, da je uslužbenka matičnega urada brusila pete po vsem Celju, da bi našla odbornika. Našla je Zdravka Vidmarja, ki je sicer res direktor Fotolika, kot je

nje, iskanje in razvijanje vseh oblik varčevanja in editiranja občanov. V tem so delajo pri podružjih Ljubljanske banke odri varčevalcev, je svet pri storil v Ljubljani. V njem predstavniki vseh odborov varčevalcev.

Tudi celjska podružnica ljubljanske banke ima svoj setčanski odbor. Za predstavnika so izbrali dr. Aleksandra Hrašovca, za podpredsednika pa Antona Farinca.

Celjski odbor varčevalcev je aktivno posegel v delo in ravnavanje nekaterih vprašanj, četudi gre v tej fazi mo za posvetovalni organ. Izvleček temu se čuti v njem v zamek za razvijanje sodelavčnih odnosov. Zlasti je pričakovati, da se bo egovo delo poznalo pri vseh stih bančnih zadevah, ki se je po poslovanju z občani in ihovi sredstvi.

DELOVNI OBRAČUN

V nedeljo, 12. marca bodo župni občni zbor celjske občinske gasilske zveze. To bo e same pomemben obračun jutrišnjega dela, marveč tudi riločnost za sprejem letosnjega delovnega načrta.

Zbor bo v dvorani zavoda a požarni varnost ob Dečovi cesti z začetkom ob smi uhi zjutraj.

S CELJSKE TRŽNICE

Ze sedemnajst let pravijo, a ni bila celjska tržnica tako isedenja, kot je bila zadnje neve preteklega tedna. Bilo je veliko prodajalcev, ki so isedli takoj vse stojnice in e dodatne po vrhu, ki so jih ostavili ob robem tržnega rostora. Pretekli teden je šlo na trgu veliko solate, zelenje, po 7 do 8 dinarjev, rabiča po 10 do 20, motovilca 0–20 in regata po 8,50–0,50. Rdečo peso in redkev so prodajali po 3–3,50, čebujo po 4–5, česen po 10–10,50 in fižol po 6–10 dinarjev. Trompir je imel ceno 1,20 do 0,50. Jabolka so prodajali po do 4 dinarje. V soboto je šlo nekaj tudi žive perutnine po 20 din za kos. Po starini in običajnih cenah so imeli alečne izdelke. Jajčka so bila od 60 do 70 para.

RIBIŠKA DRUŽINA CELJE

razpisuje prosto mesto

a) rednega ribiškega čuvaja

b) 3 honorarne ribiške čuvave

POGOJI:

pod a): kandidat mora biti popolnoma zdrav, po možnosti lastno prevozno sredstvo;

pod b): sezonska zaposlitev za upokojenca.

Tudi res odbornik, ki ima vlogo in dolžnost sklepati zakonske zvezne v Celju. Tudi to je res, da so vsi slobotni kandidati dočakali trenutek za izrek besedice v dan, res pa je tudi, da so se avstrijski svetje glede lačnih priprav na ohcit ušteli, kajti v Celju smo imeli brezmesni dan po zaslugu koga, ki bo trdil, da ni res.

Ni pa res, da bi bil Zdravko Vidmar v vlogi odbornika svate fotografirali, čeprav to zna, da podarimo tisto, kar je res...

IZVOLILI MATEVŽA LUBEJA

Na nadomestnih volitvah za poslanca republiškega zbornika republiške skupščine v konjiški občini so izvolili direktorja opekarne v Ločah Matevža Lubeja. Občani volilne enote mariborske in Škalske ceste pa so v nadomestnih volitvah za odbornika občinskega zbornika občinske skupščine izvolili Antona Gosaka, ki je zaposlen v Lesno-industrijskem obratu Slovenske Konjice.

DELAVCI PRI ZASEBNIKIH

Clan izvršnega odbora osnovne sindikalne organizacije delavcev, zaposlenih pri zasebnih delodajalcih v konjiški občini, so se zavzeli za tvorno sodelovanje pri izvajaju kolektivne pogodbe o delovnih razmerjih delavcev v privatnem sektorju.

Sklenili so, da bodo v petek, 17. marca porabili na razgovor vse prizadete in jim obrazložili vsebino pogodbe. Vrh tege se bodo zavzeli, da bi se v sindikalno organizacijo vključili vsi delavci, zaposleni pri zasebnikih. Po podatkih je v konjiški občini zaposlenih pri zasebnih delodajalcih nad sto delavcev, v sindikalno organizacijo pa je vključenih le trideset.

BALETNI VEČER

Za Dan žena so v Slovenskih Konjicah pripravili baletni večer, na katerega so povabili znane umetnike iz Ljubljane. Nastopala je umetnica Sotlarjeva, Mejač in drugi. Kvalitetni program, ki so ga Konjičani pripravili za svoje žene, je hvale vreden in je vzbudil veliko zanimanje.

GOSTIŠČE »KOZOLE« BREZN

nudi

kvalitetna domača vina
domača jedila
solidna postrežba
konkurenčne cene
sprejemamo prednaročila
konsumacij
zaključenim družbam
10 odst. popusta

Vsako soboto plesna
glasba!

Za obisk se priporočata
MARTIN IN LJUDMILA
GERCER

ZAHVALA

Ob nenadni smrti drage
mame in stare mame

Lucije Zdovc

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, znancem in prijateljem ter sorodnikom, ki so jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje. Posledno se zahvaljujemo gasilskemu društvu Ljubecna za izkazano čast in poslovilne besede. Hvala tudi ostalim gasilskim društvom. Prav tako se zahvaljujemo častiti duhovščini in pevcem. Hvala za izraze sožalja in sočustvovanja.

Za lutoči:
otroci Zofka, Drago in Jože z družinami

CE 409-71

Kadar govorimo o kulturni na cesti, nimamo v mislih samo pomanjkanja tiste kulture, zaradi katere se mnogokrat zgodijo prometne nesreče. Torej izsiljevanje prednosti, prehitovanje v škarje in podobno. Na cesti bi naj veljala tudi drugačna kultura, odnosi, katerih neupoštevanje sicer ne povzroča nesreč, so pa mnogokrat nemogoči.

Tako imajo žal na primer le redki vozniki tovornjakov navada, da hitrejšim osebnim avtomobilom dostopijo prednost ali jim na ravni cesti celo dajo znak, da je prehitovanje varno. V teh deževnih dneh so med pešci in avtomobilisti zavladali povsem drugačni odnosi. Luže na cestah, umazano rumena voda in drveči avtomobili. Pešci so skakali pred brizgi izpod kolies in se varovali z dežniki obrnjenimi navzdol. Mnogi vozniki so vozili

zelo obzirno, zmanjšali hitrost v mestu ter se kolikor mogoče izogibali lužam.

Toda ne vsi.

Takšen ni bil voznik plavne »Škode« CE 409-71, ki je v ponedeljek ob približno 10.30 vozil po Ulici XIV. divizije v Celju pri Laškem.

Z veliko hitrostjo je zapeljal mimo doma JLA točno z desnimi kolesi v veliko lužo. Prvič: nasprotnega prometa ni bilo in bi se lahko izognil. Drugič: vozil bi lahko z manjšo hitrostjo. Rezultat njegove vožnje pa je bil polnit fant v plavi obleki, očitno s podeželja, praznje obliečen. Umazana voda ga je zalila od ovratnika do nogavic. Zalostno je obstal, gledal obleko in strmel. Niti spomnil se ni, da bi požugal s pestjo. Prehudo mu je bilo. In drugim, ki so prizor videli, tudi.

mala anketa

URESNIČITI STALIŠČA IN ZAKLJUČKE

Prva seja občinske konference Zveze komunistov v Celju je zaradi svoje konkretnosti in odločno postavljenih stališč močno odjeknila v Celju, ne samo med komunisti ampak tudi med drugimi občani. Komunisti so spregovorili o nekaterih negativnih pojavih, o skupinah, ki hočejo z omalovaževanjem diskreditirati napore, potrebe, da so bili doseženi mnogi uspehi. Sprejeli so stališča in zaključke, ki jih bodo realizirali komunisti v vsej občini. Kako in kaj sedaj, po seji? O tem smo se pogovarjali s petimi sekretarji organizacij oziroma oddelkov ZK v Celju.

MILAN KAVCIC, sekretar organizacije ZK v EMO: »Pripravljamo zelo konkreten akcijski program, ki ne bo vplival samo na našo organizacijo, ampak na celoten kolektiv oziroma podjetje. Vzpostavili bomo pranje samoupravljanja in obravnavali analizo polletnega plana podjetja. Zavedamo se, da smo pri osebnih dohodkih v naši panogi zelo nizko. Spoprijeli se bomo s problematiko socialnega razlikovanja, in sicer ne samo v borbi za boljše osebne dohodke.«

DR. MILAN LEKCIC, sekretar združene organizacije zdravstvenih delavcev: »Sklepi prve seje so tako konkretni in obsežni, da pomenuj nihovo uresničevanje veliko angažiranost vseh organizacij ZK in tako tudi naše. Komunisti pri nas bodo imeli veliko vlogo pri uresničevanju srednjoročnega razvoja zdravstvenega varstva. Zavzeli se bomo za boljše idejno politično izobraževanje članov in za to, da bi bilo v naših vrstah več delavcev. Bolj se bomo angažirali tudi pri izdajanju naših informacij.«

ANDA TOMEĆ, sekretarka oddelka Pedagoške šolskega centra: »Vsako leto pripravimo akcijski program, ki zajema večjo aktivnost in skrb, da bodo naši člani delovali v samoupravnih organizacijah ter kot drugo, delo z dijaki in njihovo vključevanje v ZK. Letos bo delovala na šoli »Leninska katedra«, v katero bodo vključeni tudi študenti akademije. Na sestankih smo že razpravljali o socialnem razlikovanju s posebnim podprtanjem na stipendiranju.«

Odločno in s konkretnim delom bodo tako zaključki postali realnost.

M. S. — D. M.

Srečanje

SKRB ZA STROKOVNJAKE

bič seminar o organizaciji dela.«

»Rekli ste, da je to začetek.«

»Da, začetek, kajti v prihodnje bomo vsako leto pripravili takšne in drugačne seminare za naše strokowne sodelavce. Gre tudi za to, da se bodo seznanili z najnovnejšimi tehnološkimi, organizacijskimi in drugimi dosežki in jih seveda v praksi tudi uveljavljali.«

»Pripravljate takšne seminare sami?«

»Kakor kol. Imamo jih doma ali pa tudi v ustreznih šolah kot na primer v Kranju in drugje.«

»Ali pomeni ta začetek tudi namig, da pripravljate plan izobraževanja v kolektivu?«

»Da, tako je!«

»In kako ste letosno zimo se izkoristili za izobraževanje?«

»V tem času smo pripravili tečaj nemškega jezika za tiste naše člane, ki odhajajo na delo v Nemčijo. Vrh tečaja smo pripravili seminar za vse skladisnike in ne nazadnje tečaj za čuvaje. Leto pa so se med drugim seznanili tudi s požarnim varstvom.«

Izredno pomembni pa so tudi naši naporji za pridobivanje polkvalifikacije. V tem ko smo doslej imeli takšne tečaje doma, jih zdaj v glavnem organiziramo v tistih krajih ali sredisčih, kjer se v zimskem času zadržujejo naši delavci iz drugih republik. V tečajih vključujemo samo tiste delavce, ki so pri delu uveljavili in pridobili zaupanje ter ugled.«

M. B.

Kmetijstvo

BANČNI KREDITI KMETOM

OБРАЧАЈО LE KMEČKE PRIHRANKE — POGOJI ŠE VEDNO NE USTREZAJO — VLOGA HRANILNO KREDITNE SLUŽBE

Po srednjoročnem programu razvoja kmetijstva v Sloveniji naj bi zasebniki vložili v urejanje in modernizacijo svojih kmetij letno okrog 240 milijonov din. Kje naj dobijo toliko sredstev? Pri izbiranju denarja za kredite naj bi odigrale pomembno vlogo hranične kreditne službe pri kmetijskih in gozdno gospodarskih organizacijah. Tudi banke, predvsem ljubljanska, so obljubile veliko kreditov. Ali bodo obljube izpolnjene in pod kakšnimi pogoji?

Hranilno kreditno službo ima že 72 kmetijskih in gozdnih organizacij. Ob koncu lanskega septembra — novejših točnih podatkov — še niso imele 110 milijonov (novih) din hranilnih vlog. Za pospeševanje zasebnega kmetijstva so dale 72 milijonov din, od tega 60 milijonov din za srednjoročne kredite. Tako so posodile kmetom celo več denarja, kot bi po zakonu morale, manj pa je

ostalo za kmetijske organizacije.

Do tistega časa so kmetje dobili v bankah za 32 milijonov din kreditov. To je sicer več kot prejšnja leta, a mnogo premalo, da bi bili lahko zadovoljni. Zaskrbljujoča je predvsem ugotovitev, da je bila med temi sredstvi le nekaj več kot pet milijonov din, ki niso pritekli v banke preko hranilne kreditne služb. Banke so torej dodale h kmetiju denarju zelo malo nekmetičkega. Če bodo tudi v prihodnje vezale kredite kmetom na take pogoje, ni mogoč od njih veliko pričakovati.

Banke prikazujejo tudi drugačne podatke, češ da so dale kmetom več kreditov. Navedene številke so zbrane po periodičnih obračunih hranilne kreditne službe.

Upoštevana so le koriščena sredstva, tako pri njih kot pri bankah, in ne odobreni krediti, ki bodo koriščeni še le v prihodnosti. Zajeti niso tudi tisti bančni krediti, ki

hranične kreditne služb. Takih pa gotovo ni veliko, ker so bili za njih zahtevani krepki pologti.

Poslovne banke imajo veliko več kmetičkega denarja, kot so ga dobile le preko hranilne kreditne služb. Precej kmetov je naložilo svoje prihranke pri njih.

Zlasti v tistih krajih, kjer v preteklih letih hranilne kreditne službe niso dovolj razvite.

Pri bankah brani prihranke v devizah ali dinarijih tudi precej takih zdomev, ki se nameravajo vrniti na kmetije. Če banke hočajo to upoštevati, morajo biti pri kreditih bolj radodarne in spremeniti svojo politiko do njih.

Če bodo banke odobravale

kredite kmetom le po načelu »daj — dam«, bodo morali hranilno kreditne službe obračati kmečke prihranke nekako drugače. Pri nekaterih kmetijskih organizacijah namreč ugotavljajo, da je njihova hranilna kreditna služba postala servis banke za zbiranje denarja, tako

imajo s pologi že vezane roke.

Nekatere manjše banke so sicer bolj širokogradne do kmetov, žal pa imajo premočno denarja.

Kmetje bodo dobili del kreditov pod ugodnejšimi pogoji in republiških sredstev. Teh bo letos le okoli 12 milijonov din, v prihodnjih letih pa skoraj dvakrat toliko. Da bi jih dobilo več kmetov, bo moči dobiti le 10 do 25 % predračunske vrednosti investicij. Višina odstotka bo odvisna od nameна, za katerega bodo sredstva porabljena.

Zveza hranilne kreditne služb Slovenije pa opozarja, da bo treba posvečati veliko več skrb kot doslej zbiranju hranilnih vlog. Morda bo nekomu zvenelo razkolnisko, toda kmetje bodo morali zaupati privarčevana sredstva le hranilno kreditnim službam, da si bodo tudi sami pomagali s skupnimi silami.

JOZE PETEK

Takole si krajsa čas na stara leta dvainsedemdesetletni Andželakov oče, Lojz Rojc iz Frankolovega. Koše plete bolj za domačo rabo, tu in tam pa še za sosedje. Dokler bo živel stari Andželak, se ni batil, da bo ta, sicer že skoraj pozabljenia obrta, ki pa je v teh hribovitih krajih še kako potrebna, izumrla. Očetu dela družbo mali kuža, ki se najraje stiska zraven njega in sta menda sila dobra prijatelja.

MST

KOLEKTIV
TRGOVSKEGA PODJETJA

TEHNO-MERCATOR

CELJE

POKLANJA BRALCEM
NOVEGA TEDNIKA ROMAN

Januš Golec

TROJNO GORJE

18

Ko je začutila razposejanka, da ji je mojster nova moč, ni niti poskusila več z brcami. Kovački pomočnik je neovirano pristopil in pomeril na kopito še vročo podkev. Zbrana grajska gospoda je kar ostrmela pri pogledu na orjaško žensko moč in še celo v tako skriti grabi! Vse je Ema zaploskalo, vsak je skušal biti prav od blizu priča, očividec, kako je zmogla deklina žrebico. Za podkev na zadnji nogi je prišla brez odpora na vrsto še druga. Tudi sam Schrattenbach še ni bil videl kaj podobnega, da bi bila ženska močnejša kot dva hlapca. Ko je obvezovala Ema svežen in prvič poškodovano žrebico, se ji je prikradel poveljnik na konju od zadaj, jo objel okrog vratu, hotel jo je potegniti k sebi in se je že bil sklonil, da bi ji bil ukradel iznenada poljub. Dekle je spustilo povodec, se obrnilo, izvilo iz objema in premerilo na hrbtni prekrižanih rok od pet do glave gosposkega drzneža. Plemenitnik se je nasmehnil, poredno stegnil desnico, da bi uščipnil na rahlo plašljivo srno v rdeče lice. Presneto, se je urezal, kakor sigurno nikdar poprej in ne pozneje. Bliskovito ga je popadla Emina roka pod vrat, druga za nogo in trbušati gospod je bil prestavljen s konjškega hrba na tla, da bi si bil skoraj odgriznil jezik od presenečenja. Lovska družba je prasnila v smeh, osmešeni žlahtnik je nameril kopje proti sramotilki. Ni utegnil niti suniti v siloviti jezi, že je bila njegova sulica v Eminih rokah, ob njenem kolenu in sta odfrčala oba konca po zraku proti Bistrici.

Pravkar opisani trije prizori so bili za plemenitaše več kot sto in sto vištevkih borb ter iger po gradovih in najbolj znamenitih mestih. Ploskali so, strmeli ter se krohotali, le Schrattenbach je obstal onemel na mestu, kamor ga je bila zaplčila orjakinja. Mučili so ga čisto resni dvomi: Ali se je znosila nad njim nesmrtno sramotna navadna ženska, ali pa je razililo nanj izredno moč kako nadnaravno bitje? Iz omotice začudenja ga je vzdramila Ema, ki je bila med tem pobrala na tleh staro podkev, prijela vsak konec z eno roko, jo prelomila brez posebnega truda na dvoje in pobrundala z vsakim kosom gospodu pod nosom.

Razlom konjske podkve od ženskih rok in še povrh v lesički grabi je izval ponovno ploskanje viteštv, navdušeno kričanje in strmenje.

Nihče ni bil prav opazil, kdaj in kako se je bil izmuznil pred tolikimi osramoteni Schrattenbach, zavil je na konju proti gozdu, odkoder je zatobil njegov spremljevalec na odhod na stojišča. Lovci so se razšli na večkratni klic troblje. Nihče se ni drznil, da bi se bil dotaknil dekleta. Vitezi so jo pozdravljali iz polnih grl, se ji klanjali in ji klicali na skorajšnje svodenje!

Pištelakova Ema pa je znala dobro, komu se je bila maščevala za poraz v Šenpetrski bitki, Pavlovo glavo in za sramotne udarce na lastnem telesu. Z najtopljejšim vzduhom se je zahvalila svoji grofovski patroni in sv. Mihaelu,

da sta jo trenutno opogumila. Dedeč gospodki je prejel dovolj za celo življenje, a ne od viteške — od ženske roke!

Tisti dan ni prisostoval okrožni poveljnik niti celemu prvemu pogonu. Po enem od spremljevalcev se je opravičil družbi in odjezdil z neznanim spremstvom nazaj v Celje.

Kako daleč se je bila raznesla vest o njegovem osramočenju, ne beležijo zgodovinski zapisi. Dejstvo je, da ga ni bilo pri vsej radovednosti in gospodarski natančnosti nikoli več v Lesično.

Več vitezom iz že omenjene celjske lovške družbe je dokazala Ema ob drugi priljki pogona za jeleni, da je pravo čudo tudi v rablj loka in puščice. Na več kot 70 korakov je zadela jelena, da je takoj skleknil in obležal. Sicer ni pojavila po loviščih, a je le pokazala gospodi v Lesičnem na žrebici, Schrattenbachu, prelomljeni sušici in podkvi ter na tako daleč zadetem jelenu, da se veseli po pravici in zaslruženju naziva: kmečka junakinja in kapitanova nevesta!

Leta 1573 je povzročila preštevilna zverjad mnogo škode po poljih in na sadih, a zamaha s prekovano šibo božjo še ni bilo istega leta.

Leta 1574 so pričele že v zgodnjem spomladni nevihte z nalihi in udari strele. Strele so pobijale ljudi na polju, živino na pašnikih in po travnikih, pogorelo je mnogo od strele užganih domačij. Komaj se je prikazal na nebuh, kak oblačec, že je treskal ter grmelo, kakor bi se hotel razliti po zemlji gorje z jasnega. Kljub nevihtam in pogubnosnim švigidam strele je bila dobra vinska in poljska letina. Vasi ob Bistrici so se veselile izbornega obroda, ker tamkaj ni bilo suše in tudi nalihi so se odtekali vselej nazlo brez posebne škode za poljske pridejke. Ljudje so pozabili v tem letu pri obilnem kruhu in pijaci na prerokovanje o slabem pomenu preobilnega pojava divjačine.

Leta 1575 so se pojavile zaradi premile zime na poljih miši, da je kar mrgolelo in si ljudje niso znali pomagati. Golazen je ugonobil le najbolj zgodne pridelke in izginila nenadoma bogve kam. Kmetje so pridelali tudi v tem letu zadovoljivo za zimo, čeprav je grozila resno z lakoto mišja nadloga.

Leta 1576 je bilo pa na njivi, travniku in v vinogradu vsega več kot preveč. Ljudje so jedli, pili, se veselili in rajali, kakor da je bilo zapisano z vso gospodostvo, da se bo raztegnilo leto izobilja v dobo sedmih svetopisemskih dobrih let. Preobilica vinske kapelje je rodila zločine pobojev. Nihče ni pomislil na preroke o slabih časih. Clovek niti ne pomisli, če se mu godi nekaj časa dobro, da bi se uteznilo okreniti kolo sreče na slabše.

Ze pomlad 1577 je bila z malimi izjemami deževna. Poljska pomladna dela so bila opravljena v mokrem, po nižavah naravnost v blatu. Moča je pognala seno v izredno višno, da se je obetala živinorejcu najobilnejša košnja, če bo že žetev bolj puhla. Malodane tik pred seneno košnjo se je pooblačilo nebo kakor pred vesoljnim potopom. Nato so se odprle zatvornice neba, nivo, deževilo, pa je zopet vlivalo je nad teden dni noč in dan. Kje je še bil kak izsušen potočec ali davno pozabljen grapa, sta se napolnila, izstopila in pomešala s Sotlo, Bistrico, Bučo, Dramljo, Savo in Krko v ogromno jezero, ki je toliko rastlo in le malenkostno odtekalo. Na srečo, da ni zalezla povodenj obsečkih krajev iznenada, ampak polagoma, da sta si še lahko rešila v nižavi golo življenje človek in domača živila.

(Se nadaljuje)

VSE ZA VAS POD ENO STREHO — VELEBLAGOVNICA

Pozornost Gimnastički

V februarju je imel celjski gimnastični center svojo 2. konferenco, na kateri so razpravljali o uspehih in pomajkljivostih svojega triletnega dela. Ugotovili so, da mora težišče nadaljnega dela sloneti na razvijanju orodne vadbe višje stopnje, zato je potrebno preiti k nekdanji dopolnilni skupni vadbi najperspektivnejših telovadcev v telovadki v kolikor mogoči zgodnji fazi njihovega razvoja. Poleg tega so si zadali nalogu prirediti čim več tekmovanj vseh vrst kategorij in stopenj, da bi z njimi dali več razmaha napornemu delu v zaprtih telovadnicah. Spričo teritorialno razščlenjenosti katero celjski gimnastični center pokriva, se je center preko svojih zunanjih sodelavcev v odboru zadolžil še z razvijanjem gimnastike v izvenčlinskih partizanskih in šolskih društvin, s čimer je zajel in vključil v svoj program dela tudi tekmovanja ter pozavalo z zunanjimi društvami področju Zalca, Sempertra, Velenja, Slovenskih Konjic in Planine pri Sevnici.

Po izvolitvi novega odbora in njegovih predstavnikov v Gimnastični zvezi Slovenije se je konferenca izrekla še za nekatere postopke finančne in organizacijsko-tehnične narave, novi odbor pa se je odločil za takojšnjo izvedbo preglednih tekm pionirjev, pionirk in mladičnih nižjih razredov.

Kot uvod v ta pregledna tekmovanja je bilo prvo v soboto 4. marca na dveh, oziroma treh orodjih, in sicer v telovadnicah Partizana Celje-mesto in Gaberje. Tekem se je udeležilo 58 tekmovačev in tekmovaček iz Celja, ki so v konkurenči posameznikov dosegli sledeče rezultate:

PIONIRJI nižji razred, z upoštevanjem dveh orodij:

1. Končan Andrej, Gaberje 18 točk
2. Amon Vinko, Celje-mesto 17,9 točka,
3. Lipar Zoran, Gaberje 17,7 točk;

PIONIRKE nižji razred na treh orodjih:

1. Kolega Vesna, Gaberje 28,3 točke
2. Lončar Dragica, Gaberje 28,0 točke
3. Dojc Cvetka, Gaberje 27,8 točke

MLADINKE III. razred na treh orodjih:

- 1.—2. Pinter Lidija in Belcer Urka, obe Celje — mesto 28,6 točk
- M. R.

sindikalni šport

80 ekip je prijavljenih za tekmovanje v namiznem tenisu.

V okviru sindikalnih športnih iger se je pričel v dvorani AD Kladivar spomladanski del tekmovanja v namiznem tenisu. Igrajo se v konkurenči članov, starejših članov in članov.

Prvo kolo — člani (44 ekipo): 1. liga: Ingrad : Elektro 5:1, Aero : ZZNG 5:0, Prosveta : EMO 5:1, Železarna : Činkarna 5:3.

II. liga: Železarna : Merx 5:2, PTT : Klima 3:5, Libela : Tkanina 3:5, Kovinotekna : Tehnomercator 5:1.

III. liga: Osnova : Žična 5:3, Savinja : Avto-Celje 0:5, Občina : Gradis 1:5, Zlatarena : Čestno podjetje 5:1.

IV. liga: Etol : Postaja LM 5:1, Topor : SDK 3:4, Gospodarsko gospodarstvo : Geodetski zavod 3:2, Zavarovalnica Sava : Prevozništvo 5:1.

V. liga: Osnovna šola Polule : UJV 5:2, Izdelnik : SIKC Store 3:5, Osnovna šola Volnik : Osnovna šola Dobrna 4:5, Zavod za zaposlovanje : Česte kanalizacija 4:5.

G. T.

Državno prvenstvo v krosu

ODLIČNO VELENJE

Prizadevni atletski delavci v Velenju so preteklo nedeljo odlično organizirali letošnje državno prvenstvo v krosu. Da bi bilo zadovoljstvo domačinov še večje, so poskrbeli tudi sami velenjski atleti, ki so v končni razvrstitev povzpeli na prav tako odlično četrto mesto med ekipa. Cesa takega gotovo niso pričakovali in je uspeh toliko večji, ker so Velenjčani najboljša slovenska ekipa. Sicer pa so prvo mesto osvojili tekači Sarajeva, za Velenjem pa so na petem mestu Kladivar, na sedmem Olimpija in na devetem Brnik.

Najboljšo uvrstitev med posamezniki so imeli atleti Velenja pri mlajših mladincih, kjer se je Hojan uvrstil na 4. mesto, ter pri članicah, kjer je bila Ramšakova sedma. Kladivar je imel najvidnejše predstavnike pri članikih, kjer je pri mlajših Lisec zavzele 5. mesto, medtem ko je bil Svet pri članikih na 10 km četrtni. Oba sta se tudi uvrstila v državno ekipo za balkanski kros. Poleg teh dveh sta uvrstitev med prvih šest dosegla še Samčeva pri starejših mladinkah in Kovačič pri starejših mladincih. Popolnoma pa je razočarala

Dane Kovačič je dosegel lep uspeh. Kot mlajši mladinec je v višji kategoriji starejših mladincev dosegel odlično šesto mesto. Bil pa je za las prekratek za vizo za Atene!

Foto: T. TAVCAR

vrsta članic, ki sploh ni imela predstavnice v cilju. To pa je vsekakor slaba slika za nekdaj eno najmočnejših ženskih dolgorogackih ekip.

Naj bo tako ali drugače, tekmovanje samo je pokaza-

Celjani smo ponovno dobili člana državne reprezentance pri članikih. To mesto si je priboril Peter Svet, ki je po veliki borbi osvojil četrto mesto.

Foto: T. TAVCAR

lo, da v drugih atletskeh središčih in tudi v manj znanih atletskih kolektivih čez zimo niso počivali in da bo konkurenca v letošnjem letu prav pri dolgorogačih večja kot kdajkoli.

Zabeleženo v Velenju

Damico Urankar je bila razočarana. Tekmovanje v naravi ji je gre najbolje. Psihično precej obremenjena je kakih 400 m pred ciljem odstopila. Ko smo jo pobarali zakaj, nam je odgovorila, da bo na stezi bolje.

Zanimivo je, da tekmovački pri članicah, ki niso uspele (Vera Nikolic, Mira Topcic) injavljajo, da je bila proga za članice 600 m predolga. S tem naj bi opravile svoj neuspeh.

Dane Kovačič je vsekakor najbolj nesrečen član celjske

vrste. Osočil je odlično šesto mesto med 72 tekmovački. Toda, ker je mlajši mladinec, je želel priti v representanco pri starejših mladincih. Tu je bilo potrebno osvojiti vsaj šesto mesto. To je Dane Kovačič tudi dosegel, tako, da se v finški ni preveč napresal in pastil petoplasiranega tekmovača iz Splita v cilj pred njim. Kapetan državne reprezentance Krešo Račič je kot šestega potnika dosegel zmagovalec pri mlajših mladincih. Tako bi Kovačič, če bi startal pri mlajših mladincih in tu zmagal, osvojil naslov pr

vaka in vizo za Atene.

Celjani so peti. Premagali so jih Velenjčani za eno točko. Vzrok poraza celjske vrste je v tem, da pri članicah v cilju ni bilo nobene tekmovačke. To je vsekakor spodrljaj celjskega Kladivarja.

Drago Zunjar je bil prijavljen za Crveno zvezdo. Nastopil ni. Za Crveno zvezdo lo ni bilo porazeno, saj so Beogranci prijavili kar 8 tekmovačev, ki so se vsi uvrstili med prvih 12.

Tone Tavcar

Naš razgovor

JOSIP KUS: HOKEJ VSE LETO

Hokejisti in drsalci HDK Celje bodo te dni sklenili svojo sezono. V Celju so odigrali svojo zadnjo tekmovo in oprema bo za nekaj mesecov počivala. Ob tej priložnosti smo obiskali trenerja celjskega hokejskega moštva, sicer 50. letnega čehoslovaškega strokovnjaka, Josipa Kusa iz Prage. V Celju je bil več kot stiri meseca in vadil celjsko moštvo. Pred odhodom domov nam je odgovoril na sledenca vprašanja:

STE ZADOVOLJNI S USPEHOM SVOJE VRSTE? Težko je na to odgovoriti. Celjani so dosegli isti uspeh kot lansko leto. Osvojili so osmo mesto. To je in ni uspeh. Delali smo resno, kolikor se je dalo resno delati. Ko sem prišel k vam, sem bil presenečen. Negativno presenečen. Tu igrate hokej samo štiri meseca, dočim ostalih osem mesecov počivate. S takšnim delom ne bo uspeha. Hokej se igra vse leto. Temu sem se moral prilagoditi. Tako po prvih treningih sem opazil, da igralci nimač niti najbolj osnovnih fizičnih sposobnosti za resno in trdo delo. Konceptijo dela sem moral spremeni in začeti tam, kje bi morali delati

poleti. To je na kondiciji. Zato pravim, da je osmo mesto uspeh za celjsko vrsto.

KDAJ LAHKO PRICAKUJEMO NAPREDEK CELJSKE VRSTE? V prvi vrsti bo potrebno skrbeti za množičnost. V društvu je potrebno pridobiti čimveč mladine. Letos smo imeli pionirske šole in od 23 tekmovačev, katerim smo nudili vse, je ostalo samo sedem zvestih.

ALI NAMERAVATE PRITI PRIHODNJE LETO V CELE? Imel sem pogodbo za eno leto. Torej je v mnogem odvisno od uprave HDK Celje. Poleg tega pa bi si morali urediti tudi v svojem podjetju vse okrog dopusta. Zato bo to prihodnje leto malo težje. Kljub temu pa želim, da bi moštvo Celja dobilo dobrega trenerja in pričelo iz množičnosti pripravljati pravo moštvo za bodočnost.

J. KUZMA

To je premalo za napredok. Dobiti je potrebno najmanj sto mladih igralcev in iz te množice se potem lahko sesavijo po šestletnem trdem delu dve ali tri dobre petinke. Pa še nekaj je. Z igralci prvega moštva je potrebno

delati vse leto. Ze od 14. aprila letos se morajo prideti priprave za prihodnjo sezono. Tu delate v državah v razvoju hokeja (Jugoslavija, Avstrija, Nemčija in Švica) največje napake. Pridobljena moč in kondicija preko leta je osnova za zimske uspehe. Čim je dovolj moči, je moštvo na ledu mnogo bolj samozarestno in borbeno ter ima željo, željo za uspeh. To pa je prva liga. Dokler nimajo igralci dovolj volje, samokontrole in pritojenega borbenega duha za svojo klubsko barvo, ne bo napredka. Sicer pa je mnogo bolje, da se tekmuje v nižjem razredu, vse do momenta, ko so igralci zreli za naprej. Letos pa to žal niso bili.

ALI NAMERAVATE PRITI PRIHODNJE LETO V CELE? Imel sem pogodbo za eno leto. Torej je v mnogem odvisno od uprave HDK Celje. Poleg tega pa bi si morali urediti tudi v svojem podjetju vse okrog dopusta. Zato bo to prihodnje leto malo težje. Kljub temu pa želim, da bi moštvo Celja dobilo dobrega trenerja in pričelo iz množičnosti pripravljati pravo moštvo za bodočnost.

J. KUZMA

Samo srečanje je bilo kakovostno. Opaziti je, da so Celjani sele sedaj v pravi formi. Igrajo živo, hitro in kombinatorno. Srečanje so sicer izgubili 4:6 (1:1, 1:2, 2:3), toda pri tem so močno namučili najboljšo selekcijo naših mladičev.

Celjski hokejisti na ledu potujejo 13. marca v Brno. Sodelovali bodo na mednarodnem "Turnirju prijateljstva". Tam bodo igrali proti mladim igralcem Elgartove gimnazije, reprezentanci studentov Brna in proti nemški vrsti Dinama iz Weisswassna.

Mlada celjska igralca Vojko Bratec in Lesjak Vinko sta odpotovala z mladinsko reprezentanco Jugoslavije na mednarodni turnir v Bratislavu. Po povratku pa nadaljujeta pot na Evropsko prvenstvo v Švici. Po izjavi trenerja reprezentance sta med boljšimi igralci moštva.

športne vesti

ROKOMET

V Ljubljani so v nedeljo končali tekmovanje v zimski rokometni ligi. Rokometni Celja pod imenom Tehnomerkator so zasedli prvo mesto brez težav. V finalnih tekma so premagali ljubljanskega Slovana 13:8 ter igrali proti Ribnici neodločeno 13:13. Sicer pa so bili s 161 golem tudi najučinkovitejše moštvo, na večje golov za Celjane pa so dali Levstik 41, Bojevič V. 22 ter Lubej in Mrovič po 20.

SMUČANJE

V kraju Monte Bondone v severni Italiji je bilo prejšnji teden evropsko pionirsko smučarsko tekmovanje, ki so se ga v jugoslovanski ekipi udeležile tudi tri celjske smučarke v konkurenči starejših pionirk. Med 44 tekmovačkami je bila v slalomu Prelogova 16., Jezernikova 17., medtem ko je bila Jugova diskvalificirana. Ekipo pa je v tej konkurenči Jugoslavija zasedela peto mesto pred Francijo.

Na tradicionalnem tekmovanju slovenskih smučarskih veteranov so celjski smučarji dosegli nekaj dobrih uvrstitev. Tako je bil Zadravec v svoji kategoriji 5., Cetina J. 2., v najstrenži konkurenči članov pa je Nunčič zasedel 2. mesto za bivšim prvakom Mulejem ter pred Štefetom in Celjanom Uršičem.

JUDO

Judo sekcijsa »Ivo Reya« nadaljuje z drugim delom prvega tekmovanja Slovenije. V prvem kolu so nastopili na Jesenicah proti domačinom in Olimpiji. Celjska vrsta je nastopila pomajena. Zato so Celjani tudi izgubili obe srečanji. Proti Jesenicam je bil rezultat 2:5, proti Olimpiji pa 2:4. Točke za »Ivo Reya« so si priborili Tanko in Maruša, ki sta zmagača v obeh borbah, ter Vignjevič, ki se je boril proti predstavniku Olimpije neodločeno.

ODOBJOKA

Odbojkari Partizana Gaberje so nastopili na zimskem prvenstvu v Kamniku. Ze v predtekmovanju so izgubili srečanje proti Kamniku 0:2 ter proti ljubljanskemu Leku 1:2 in izpadli. Tako niso potrdili lanskega uspeha, ko so bili na istem tekmovanju četrte.

STRELJANJE

Tekmovanje za zlato puščico so izvedli strelec SD Celje. Nastopilo je kar 31 tekmovačev, ki so dosegli lepe uspehe. Novi nosilec društvene značke je Marjan Dobovičnik, ki je zadel 267 krogov. Sledijo: Jeram 267, Jager 264, Seršen 272 in Ahtik 260 krogov.

V soboto so celjski strelec Celja sodelovali na tekmovanju v Hrastniku. Celjska ženska ekipa je osvojila tretje mesto, Majda Teržan je bila šesta, Silva Jordan pa peta. Moška vrsta Celja pa je ponovno osvojila prvo mesto. Med posamezniki je bil Jeram drugi, Dobovičnik peti, Tržan šesti, Gorenšek osmi in Pihler deveti.

KOŠARKA

V nadaljevanju tekmovanja v zimski štajerski ligi je ekipa celjskih mladičev na turnirju v Slovenski Bistrici visoko premagala mariborski moštvo Maribor 66 in Branik in je pred zadnjim turnirjem, ki bo 19. t. m. v Slovenskih Konjicah na čelu lestvice brez poraza. Celjski mladiči so prikazali dopadljivo košarko, najboljšo igro na obeh tekmah pa so pokazali Sabolčki, Spiljar, Skoflek in Zohar. Rezultati: CELJE : MARIBOR 66 67:35 (22:13). Koše za Celje so dali: Sabolčki 19, Mastnak 17, Zohar 8, Kokalj 6, Spiljar 5, Skoflek 4, Vrbnjak 4

humor**NI RAZUMEL**

Kupec v drogeriji: »Prosim, dajte mi prašek za uničevanje stenic!«

»Za koliko pa?« vpraša prodajalec.

»Ne vem, jih nisem preštel...«

NIZKA CENA

»Kaj, tisoč dinarjev za takega psa? No, kaj pa ima na levem očesu? Pravzaprav: sraj vendor škili na levo oko. Je to kakšno posebno znamenje?«

»Ne, to nič posebnega, saj ne škili! Le mežika mi, da je tisoč dinarjev prenizka cena zanj.«

Brez besed

Brez besed

Brez besed

Brez besed

Brez besed

Ko so dočakali uro sestankov štirih sil Antante, je predlagal ameriški predstavnik, naj ne bi bilo sej po 18. uri, ker mora po zdravnikovem nasvetu nekaj ur pred večerjo počivati. Italijanski predstavnik je predlagal naj seje ne bodo pred 15. uro, ker mora po zdravnikovem nasvetu počivati po obedu. Angleški predstavnik je molčal. Tedaj je Clemenceau, ki je predsedoval, odločil:

»Seje se bodo pričenjale ob 15. uri in končavale ob 18. uri. Tako bo lahko ameriški predstavnik spal po seji, italijanski pred sejo, angleški pa med sejo.«

Francoska avtorica vzgojnih del grofica Stéphanie-Félicité de Genlis se je hotelia ločiti, ker ji je mož prisoli zaušnico. Odvetniki pa so ji svetovali, naj raje ne vloži tožbe, ker ni mogla navesti nobene priče. Tedaj je grofica šla v možovo delovno sobo in možu na vsem lepem primazala klofuto, da je kar zadonelo.

»Naj vam klofuto vrнем,« je rekla, »res ne vem, kaj naj bi počela z njo.«

Književnik, filozof, zgodovinar in dramatur Alfredo Oriani je rekel: »Resnično svoboden je tisti, ki more odlikoviti povabilo na kosilo, ne da bi si izmišljeval opravičila.«

med štirimi očmi**SEM NOSEČA?**

Spošovanji Igor!

Odločila sem se, da vam zaupam svojo težavo.

Stara sem 17 let, 16. januarja sem imela spolne odnose in sem zdaj kot marsikatero dekle v skrbah, če ni sem noseča.

Teden dni po odnosih sem dobila meno, ki je bila brez izostanka, ampak zdaj bi jo moralta zopet imeti, pa je se nisem. Zdi se mi, da mi je že trebuli narastel in mnogo slabše se počutim. Nisam apetita, ker se mi zdi, da bom takoj vse izbruhala.

Prosim vas Igor, da mi v Novem tedniku čimprej odgovorite, kam se naj obrnem, če sem res noseča. Fant s katerim sem imela odnose, me je zdaj zapustil. Kako naj se mu približam, povem, če bo to resnica?

Prosim za niter odgovor, ker sem na robu obupa.

EMILJA

Draga Emilija!

Najprej ti naj povem, da si še zelo, zelo mlada. Vsak spolni odnos s fantom se ne pomeni, da je dejstvo takoj nosečo. Možno je, da prav zaradi strahu pred nosečnostjo občutiš nekatere znake, ki spremljajo žensko, kadar žanosi. Seveda pa je tudi možno, da si resnično noseča. Zato je potrebno, da čimprej stopiš k zdravniku. Ce si Celjanka, boš to lahko hitro opravila v Zdravstvenem domu, kjer ti bodo točno povedali, kaj je res.

Glede fanta to: nič ne pišeš, ali ga imaš rada. Pravš, da te je zapustil. Sklepam, da te nima preveč rad. Ko boš vedela, kako je s teboj, posvetuj s starši, ocenite

vse možnosti in potem premisli, kako boš fantu povedala. Nikar pa ne obupuj. Skoda le, da si še tako mlaša.

IGOR

SAM

V vašem tedniku štev. 7. od dne 17. februarja sem prebral sestavek pod naslovom »Samna sem.«

Ker sem tudi jaz sam, si želim poznanstva s podpisano Marto. Sem nekaj let mlajši od nje, letos bom končal z ukom svojega poklica, nakar pa bom nadaljeval šolanje. Če bo prebrala te vrstice in želi, da jo rešim osamljenosti, naj dvigne moj naslov v uredništvu in mi piše.

SAM

To je že drugo pismo Marti, ki pa nam žal ni poslala svojega naslova. Ker pa je tudi ona pisala, smo prepričani, da bere te vrstice. Zato, odloči se. Kot vidiš je to že drugo pismo na tvoj naslov.

IGOR

Iz tedna v teden**SPOVED ZA BOGATINE**

Po besedah se že dolgo gremo »ravbarje in žandarjev« okoli vprašanja, od koder nekaterim leti na kup bogastvo, izraženo v dragih vilah, vikendih, najdražjih limuzinah in še to pri presih tselodobih. Že zdaj smo imeli zakonske možnosti za ugotavljanje vira premoženja, toda kaže, da le na papirju. Zdaj bo baje zapihal mrzel krivec za te bogatine, kajti šli bodo na spoveds pred posebno komisijo. No, še prej bi kazalo reči katero o profilu članov teh komisij...

ŠEST LET ZA JOŽETA ČASARJA

Bivši načelnik za gospodarstvo, ki si je zagotovil spotakljiv sloves s piranskim stanovanjsko in urbanistično afero, je bil minuli teden obsojen. O preroštem Shakespearu, ki je menil, da se še tak lisjak nazadnje ujame, bo lahko razmišljaj šest let. In še ena redkost — tudi ob nepošteno premoženju bo.

LIMON NI — LIMONE SO

Uvozniki južnega sadja so uvozili dovolj limon, nastala pa je smajčenarska — cene limonam niso bile všeč. Čim se bodo kislo nakremžili obrazi potrošnikov ob novih cenah, bo limon dovolj. Kaj

ko bi enkrat trgovci čakali na kupce, ki bi ignorirali trgovine in takole za »spas« uveljavili zakon ponudbe in povpraševanja?

DRAŽJI BENCIN, KAPLJA V MORJE

Navkljub podražitvi benzina, od povečanja je namenjeno proizvajalcem 12 do 15 par, rafinerija načrti v Slavonskem Brodu še vedno stoji, ker nima obratnih sredstev za nakup surovin. Baje denar od podražitve ne bo mnogo pripomogel.

BOMBONI ZA KADILCE

Sklep, da na sejah sveta za zdravstvo in socialno varstvo v Mariboru ne bodo več kadili, je zbulil med kadilci občutek solidarnosti. Obljubili so, da bodo na seje prinesli bonbone in tako kadilcem slajšali brezdimno sedenje. Kaj pa linija?

PRVI JUŽNI SLOVAN ŠE VEDNO ŽIV

Ce naj verjamemo uradnemu zapisu na osebni legitimaciji beograjskega peka Stojana Vesovskega, potem je mojster Stojan prvi Južni Slovan, ki je prišel na Balkan in je še vedno čil in zdrav, kljub svojim 1842 letom. V letnici rojstva nameč ni devetice, pa je črno na belem zapisano, da je rojen leta 130.

OH, TA VALČKOV VEČER

Valčkov večer! Drustvena prireditev samo za selitno družbo! Pies celjskih asnovov! Cene do »plafonov« in »čez! Modna revija celjskih dam! Šampanjec v portokalu! Dokaz za socialno diferenciacijo!

Vse to, pa še marsikaj se je v zadnjih dneh pred to plesno prireditvijo Turističnega in Zdravniškega društva prenalošč pod ust do ust. Pa v glavnem ni bilo tako. Še s tistim prvim valčkov večer se ne bi strinjal, saj je bil bolj večer, kot pa valčkov. Kar se pa elitne družbe tiste — ohoho — nas je pa bilo nekaj: prosvetni delavci, frizerji, socialistični delavci (zaradi »socialne diferenciacije«), urarji — skratka sama selita. Modne revije takoj imenovanih celjskih dam pa nisem opazil, ker sem na dolge večerne oblike že navajen iz koncertov in gledališča, mislim pa, da so se tudi plesala v oblike normalne dolžine prijetno počutile.

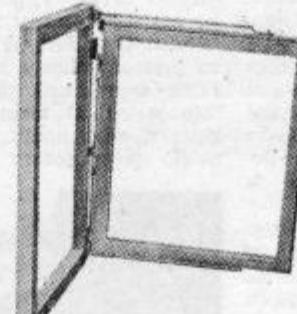
Tudi socialna diferenciacije na valčkovem večeru nisem opazil. Vsaj med publiko ne, saj je za to poskrbel gostinski podjetje »Hotel Celeia«, ki je za vse goste poskrbel enako belo in rdeče vino in enake klobase. To pa lahko dobi vsak, ki ni bil na plesu, tudi pri »čezurju« — pa ne »dosti« cene. Za edino diferencijo je poskrbel prireditelj, ki je najel orkester iz Zagreba in trikrat večjo »ugazio« kot pa mnogo boljši orkester iz Celja (Venus), ki je res držal vstimung. Baje je pel tudi Marko Novosel, pa so bili njegovi nastopi tako redki, da se ga res ne spominjam. Upajmo, da je pošteno zaščitljivo.

P. S. Drug dan sem moral doma pititi grekovo kavo, ker so mi sladkor prej pokupili tisti, ki niso šli med selitno družbo!

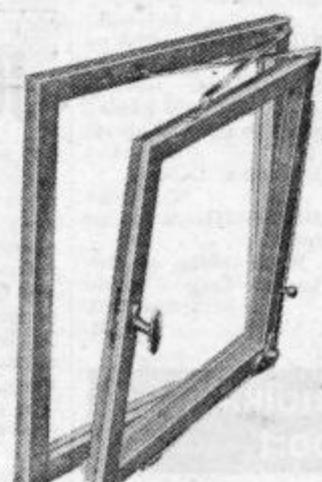
E. G.

GRADITELJI, PROJEKTANTI, OBRTNIKI!

več možnosti

elegantna rešitev

dolga doba trajanja

TO VAM OMOGOČA OKOVJE IN PRIBOR ZA OKNA FIRME WINKHAUS IZ ZRN

PRODAJA NA VELIKO IN MALO

KOVINOTEHNA

EXPORT
IMPORT

UTRINKI IZ ŠOLSKIH KLOPI

Tokrat smo pobrskali po vaših sestavkih, dragi otroci, in med vašimi literarnimi zapisi izbrali nekaj najbolj prijetnih, pa tudi takih, ki govore o vaših težavah in radostih. Za začetek smo bolj skromni, ker nimamo dovolj vaših literarnih glasil, zato prosimo, da se sami oglašate in nam pošljete vaše sestavke in vaša glasila. Tako bo izbor bolj pester in branje prijetnejše. Pa veselo na pomoč!

Današnji sestavki so vzeti iz literarnih glasil Rimski vrelec, ki ga izdajajo na osnovni šoli v Rimskih Toplicah, iz glasila Naša nova šola, ki ga snujejo na Zavodu Ivanke Uranjekove — posebna šola v Celju ter iz glasila Utrinki z Dolgega polja, ki ga pripravljajo na IV. osnovni šoli v Celju.

Utrinki

KOSILO BI RADA

Moji starši so zaposleni. Mamica ima delo do poldan in popoldan. Le čez opoldan je prosta, da pride iz službe in skuha skromno kosilo. Očka pa ima službo popoldan. Kadarkim jaz pouk popoldan, skoraj nikoli ne kosim. Ko pride mamica iz službe, moram jaz že v šolo. Največkrat imam za kosilo le sendvič. To pa seveda ni dovolj. Rada bi imela kosilo na šoli, pa nimamo dovolj velike jedilnice. V Celju otroci kosijo v Pionirskem domu, da ne hodijo brez kosila v šolo. Tudi jaz bi lahko kosila tam, pa imam do tja predaleč. Zato se zadowoljim s skromno malico, namesto obilnega kosila.

Vem, da je še mnogo otrok, ki imajo tako skromno kosilo kot jaz.

JUDITA, 3. razred
IV. osnovna šola Celje

Vrelec

GOSLAČ

Slavni maček
Mjavko Nini
virtuoza na
violini.

Prva struna:
mišji rep,
druga struna:
mišji rep,
tretja struna:
mišji rep,
zadnja struna:
mišji rep.
Lok se vije,
gode, stoka,
vsa dvorana
glasno joka.
Prva struna
poči: pok!
Druga struna:
poka pok!
Zadnja struna:
pok, pok, pok!

Ivana Primor
osnovna šola Rimski
Toplice

V VSAK DOM NOVI TEDNIK

V TUJINI

To niso mehke trave,
to kamniti je tlak;
to niso rogne deljave,
to ulic tesni je trak.
In tam, kjer polno je rož,
so moje sanje zdaj,
in sladko domotože
me kljče tja nazaj...
Iz njiv poganja žito,
iz src poganja moč...
Brez sonca tu so dnevi,
brez zvezd je moja moč.

Slavi Gerčer
osnovna šola Rimski
Toplice

NAŠE ŽELJE

V Rimskih Toplicah građe novo šolo. Učenci iz Jurkloštra bomo v njej dopolnili peti, šesti, sedmi in osmi razred. V šolo se bomo vozili z avtobusom. Želim si, da bi bila ta šola velika in dvonadstropna, da bi bilo v njej veliko svetlih in velikih učilnic, da bi bila v njej kuhinja, telovadnica, knjižnica, garderober in vse, kar potrebuje sodobna šola. Vsi prostori naj bi bili lepo in praktično opremljeni. Želim si, da bi bilo okrog šole očiščeno, da bi prav pred vhodna vrata pripeljala bela cesta.

Irma Leskovšek,
osnovna šola
Rimski Toplice

Sedemletna Tatjanca Remšak vsak dan prehodi štiri ure v šolo; tja in nazaj pa vendar nič ne stoka. Daleč gori v hribih nad porušenim gradom Lindenkoma je njen dom, tam, kjer pšenica ne raste, ker je previsoko in kjer ljudje žive odrezani od sveta. Vsak dan se Tatjanca odpravi na pot v dolino, v šolo na Frankolovo in vsak dan jo, ko se vrne, pričaka ves vesel in mahajoč z repkom, njen dobr priatelj Rolfi, ki kar pričakati ne more njene vrnitve. MST

„KAJ BOŠ PLAČALA, REVA!“

Počasi so tekli zadnji dnevi prvega semestra in dijaki smo se trudili za čimboljsi uspeh. To se je poštano poznašlo na neprespanih, bleiadih obrazih in na od bedenja rdečih očeh. Vsak se je zavedal, da je do počitnic samo še nekaj dni in da je treba izdržati. Tudi najtrdrovratnejši zaspanci so žrtvovali nekaj nočnih ur za učenje.

Bil je torek. Do počitnic je bilo še dober teden. S strahom sem mislila na naslednji dan. Toliko predmetov na urniku in še nobene ocene! Seveda, bolan človek ne more v šolo. Z grobo sem pomisnila na štipendijo: »Kaj, če mi jo zaradi uspeha vzamejo? Tu ne pomaga noben izgovor. Ob misli, da lahko izgubim borno štipendijo, sem se še bolj poglibila v knjige. Do zdaj je šlo, zakaj tretjega letnika ne bi izdelala? A kje naj vzamem denar, če mi vzamejo štipendijo? Oče in mati se ubijata na skromni zemlji, da se zdi, kakor da zemlja radi le iz usmiljenja do njunega trpljenja. Kozjansko, nerazvitost, revščina — to so besede, ki so postale že vsakdanja. Ob misli na materino prezgodaj sključeno postavo in očetov zgarane, žuljave roke je postal moj sklep trden kot skala: »Nocoj se bom učila vso noč. Moram uspeti. Moram!«

Popoldne v internatu je minilo v znamenju učenja. Se h kosil bi najraje nesla knjige. Zvečer sem prosila vzgojiteljico, če bi se lahko učila čez dovoljeno uro. Z veseljem mi je dovolila. Dobre volje sem se spravila na delo, kajti vedela sem, da me zdaj ne bo nihče motil. Cutila sem, da bom uspela in da me bolezen ni strila.

Nenadoma sem s hodnika zaslišala vrešćeč glas. Počasi sem dvignila glavo iznad knjige in nejevoljno pomisnila: »Že spet je tam, kjer je je najmanj treba.« Kdo bi ne poznal starejše vzgojiteljice, absolutnega vladarja internerata?

Kradoma sem pogledala na uro; pol desetih. Dovolenje sem imela do desetih. Toda upi varajo. Vrata v sobo so se hrupno odprla in že je bila tu.

Njena široka ramena so se zazibala proti mizi rekoč: »Deklica draga, ali ni škoda električne? To je draga! Poberi svoje stvari pa spati!«

Kri mi hitreje zakroži po žilah, a se kmalu zberem in odgovorim: »Oprostite, toda dovoljenje imam do desetih. Mnoho sem zamudila, ko sem bila bolna.« Pred oči mi je stopil očetov obraz in njegove besede: »Uči se, samo to ti lahko rečem.« Toda vzgojiteljica se ne da: »Ne, spati, in to takoj! Sicer boš plačala dva tisočaka več za električno!« Mi odvorne z visokim glasom. Misli, se mi bliskovito menjavajo: dva tisočaka — to je malica. Bom po raje brez nje. Naglo, a mirno odvrnem: »Prav, plačala bom.« Tisti hip se vzgojiteljica dvigne in se više in z glasom, ki gre skozi ušesa, zakriči: »Kaj boš plačala reva, ko te pa živi država!«

Takrat se v meni vse upre. Dovolenje imam, a se ne smem učiti. Ne morem pozabiti njenih besed: »Redi te država!« Mar sem sama kriva, če sem rojena na Kozjanskem, v revni kmečki hiši? Sem kriva, ker sem zbolela in tako zamudila velik del snovl, ki jo je treba nadomestiti? Besede mi kar same lete iz ust. Takrat ne pazim več na njihovo vsebinu. Toda vse ne pomaga. Poberem knjige in oblečena lesem v posteljo. Ko se vik zunaj poleže, sem že spet v dnevni sobi. Noč je kljub vsemu moja.

Naslednji dan se vrnem domov kot pijana. Pet predmetov vprašana in bera ocen: dve petki, dve štirki in ena dvojka. Zmagala sem. Ne, ni me strila bolezni. Sostanovalce mi čestitajo. Toda, ali vedo za ceno zmage? Ta cena je občutek, da smo otroci Kozjanskega manjševnega zaradi svojega rodu, zato, ker doma nimamo televizije, avta, vikenda na morju in v gorah, zato, ker preživljamo počitnice doma z vilami in grabljami v rokah. Beseda, nepremišljena in izrečena na nepravem mestu, zaboli. O, človek, kdaj boš spoznal, da obleka le ne dela človeka!

MARIJA STUKELJ

MLADI MIZARJI

V domu smo se že dalj kmetijo. Ko smo prisli časa pogovarjali, da bomo šli v Sevnico, na tja, so nas čakale breskeve. Pogovarjali smo se, kdo bo kaj delal. Začeli smo lomiti koruzo. Metali smo jo v koš in jo nosili na kup. Spravili smo se okrog kupa in začeli koruzo ličkati. Zličkano smo nosili na podstrešje. Tam smo jo obesili na palice, da se bo sušila. Trije so sekali koruzna stebla. Nosili so koruznico pod kozolec, da jo bodo imeli za živilo. Jedli smo tudi grozdje in pili mošt izpod kmetalnice.

Imeli smo se lepo in veselo. Kmetov sin je igral na harmoniko. Delo na kmetiji mi bo ostalo v lepem spominu. Želim, da bi še kdaj šli na kmečko delo.

Koprive Stefan,
8. razred
Posebna šola Celje

odra. Tudi ročnega nogometu smo se so letili, pa se ni končan. Nekateri gojenci izdelujejo tudi skatle s predali, kamor bodo shranili žeblike.

S tovaristem se dobro razumemo. Želimo si, da bi krožku dobro deloval, saj v njem z veseljem sodelujemo.

Stanko Žužek
— IV. skupina
Golovec

MED NEBOTIČNIKI

21. »Živel naš kandidat!« je zaoralo po stadionom.

Dragi bračci, ni bil le avto kriv za usodo pomoto! Oglejmo si sliko prvega kandidata na tribuni! Ali ni na las podobna našemu Paradižniku? Zares, kakšno naključje!

Paradižnik si je obriral pot z vročega čela, se ozrl po odru in kmalu doumel, za kaj gre. Presodil pa je tudi, trezni Paradižnik, da v tej gneči in v tem hrupu

ne kaže pojasnjevati, da ni on tisti pravi, ampak čisto drug... in tako naprej.

»Kar bo, pa bo!« je dejal naš junak in se ustupil pred devet mikrofonov na tribuni. Fotoreporterji so zabliskali, kamere so zbrane in k Paradižniku se je postavil debel možakar.

»Povejte našim spoštovanim volivcem, kako bi rešili naš težavni gospodarski položaj, če bi vi postali pred-

sednik!« je dejal možakar in s širokim zamahom pomiril množico.

Možakar je zadel v živo s svojim vprašanjem! Paradižnik, četudi ni bil kandidat, si ni mogel kaj, da ne pove svojega mnenja o taki stvari, kot je gospodarstvo! Saj je bil Paradižnik naše gore list — torej že od rojstva strokovnjak za gospodarstvo!

radio

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisani glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 10. marca: 8.10 Glasbeni matineja, 9.35 Od melodije do melodije, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Spanring: Rezultati športnih in agronomskeh poskusov s pivovarskim jedzenjem, 12.40 Po domače, 13.30 Pripomočko vam ... 14.10 Kasj vam pripoveduje glasba, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 16.00 »Vrtljaka«, 17.10 Clovers in zdravje, 18.15 »Signal«, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Minute z ansambalom Valterja Štoka, 20.00 Slovenski zborovski skladatelji z evropskimi sodelbinci, 20.30 »Top-pop« 13. 21.15 Oddaja o moru in pomorskih skladateljih, 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 11. MARCA: 8.10 Glasbeni matineja, 9.35 S Pihalnim orkestrom RTV Ljubljana, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Iztok Winkler: Dobodek od gozda, delo ali renta, 12.40 »Po domače z domaćimi vižami«, 13.30 Pripomočko vam ... 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 »Vrtljaka«, 17.10 Gremo v dino 18.15 Iz operetskega sveta, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Minute z ansambalom bratov Avsenik, 20.00 Mladinski radijski klub, 22.00 Odda'a za naše izseljence.

NEDELJA, 12. MARCA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.00 Radijska igra za otroke — Saffer Pal: »Pavlek in romantiček«, 9.05 Koncert iz naših krajev, 10.05 Se ponimate, tovarši ... France Fajdiga: Boj na Pugledu marca 1942, 10.25 Pesmi borbe in dela, 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine, 11.15—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 13.30 Nedeljska reportaža, 13.50 Z domaćimi ansamblji, 14.30 Humoreska tege tedna — F. Sessborg: Alfred, 15.05 Nedeljsko sportno pozdravljanje, 17.30 Radijska igra — Adolf Brannold: »Velika dnevna glasba«, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Glasbene razrednice, 20.00 »V nedeljo zvezde«, 22.20 Godina za lahko zvezdo.

PONEDELJEK, 13. MARCA: 8.10 Glasbeni matineja, 9.05 Pisani svet pravilje in zgodb, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Franc Habe: Volvi krmne na mleko mleka, 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru, 13.30 Pripomočko vam ... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 »Vrtljaka«, 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne, 18.15 Lepje melodije, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Minute z triom Jožeta Burnika, 20.00 Dilektent Milivoj Surbek vam predstavlja posnetek, 22.15 Za ljubitelje jazz-a.

TOREK, 14. MARCA: 8.10 Operna matineja, 9.35 Slovenske narodne pesni, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Vilko

22.20 ATLETIKA V DVORANI — barvni posnetek iz Grenobla (Ljubljana)

DRUGI SPORED:

20.00 TV DNEVNIK (Lj.)

21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PONEDELJEK

f 9.05 ODPRTA UNIVERZA (Bg)

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

10.30 NEMSCINA (Zagreb)

11.00 FRANCOŠCINA (Beograd)

14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zg)

15.40 NEMSCINA (Zagreb)

15.45 ANGLESCINA (Zagreb)

11.00 OSNOVE SPLOSCNE IZOBRAZBE (Beograd)

14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zg)

15.40 NEMSCINA — ponovitev (Zg)

15.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)

16.10 FRANCOŠCINA (Beograd)

16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Beograd)

17.45 VESELI TOBOGAN — Moravec II. del (Ljubljana)

18.15 OBZORNIK (Ljubljana)

18.30 BOJ ZA OBSTANEK (Lj.)

19.00 L. BERNSTEIN PREDSTAVLJA: Soščakovič in ruska tradicija (Ljubljana)

19.50 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.25 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 A. Abadžijev: TOBACNICA — drama TV Skopje (Lj.)

21.15 Calgary: SVETOVNO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU (Ljubljana)

22.30 POROČILA (Lj.)

DRUGI SPORED:

17.35 POROČILA (Zagreb)

17.40 LUTKE (Zagreb)

18.00 TV VRTEC (Zagreb)

18.15 KRONIKA (Zagreb)

18.30 TV POSTA (Beograd)

19.00 MLADI ZA MLADE (Sa)

19.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)

20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)

21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

TOREK

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

10.40 RUSCINA (Zagreb)

11.00 OSNOVE SPLOSCNE IZOBRAZBE (Beograd)

14.45 TV V SOLI — Ponovitev (Zagreb)

15.50 RUSCINA — ponovitev (Zg)

16.10 ANGLESCINA (Beograd)

16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Beograd)

17.45 TIKTAK: O zajaku, ki je del drasti (Ljubljana)

18.00 RISANKA (Ljubljana)

18.15 OBZORNIK (Ljubljana)

18.30 RAPSODIJA V MODREM — balet (Ljubljana)

19.00 MOZAIK (Ljubljana)

19.05 RACUNALNIKI: Komputer (Ljubljana)

19.30 MIKROEKONOMIKA — I. oddaja (Ljubljana)

19.50 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.25 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 PAST ZA JAČE — ameriški film (Ljubljana)

21.40 SVETOVNO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU — barvni posnetek najboljših (Ljubljana)

23.40 POROČILA (Ljubljana)

SРЕДА

8.20 TV V SOLI (do 11.00) (Zg)

16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Beograd)

17.50 DON KIHOT — serijski film (Ljubljana)

18.15 OBZORNIK (Ljubljana)

18.30 NASTOP ANSAMBLA BAYANIHAN (Ljubljana)

19.00 MOZAIK (Ljubljana)

19.05 OD FILMA DO FILMA (Lj.)

19.20 S KAMERO PO SVETU: Po stopinjam Jacka Londona (Lj.)

19.50 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.25 3—2—1 (Ljubljana)

21.35 TEKMECA — serijski barvni film (Lj.)

22.45 TV KAŽIPOT (Lj.)

23.05 POROČILA (Lj.)

DRUGI SPORED:

19.45 CIKCAK (Lj.)

20.00 TV DNEVNIK (Lj.)

20.25 3—2—1 (Ljubljana)

20.30 ZAKAJ BI VESELO NE PELE (Ljubljana)

21.35 TEKMECA — serijski barvni film (Lj.)

22.45 TV KAŽIPOT (Lj.)

23.05 POROČILA (Lj.)

DRUGI SPORED:

19.00 KRONIKA (Zg)

18.15 SPORTNA ODDAJA (Bgd)

19.15 HUMORISTICNA ODDAJA (Beograd)

20.00 TV DNEVNIK (Zg)

21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

KUPON

5

POSLUŠATE JIH NAJRAJE

IME IN PRIIMEK

NASLOV

NASLOV SKLADBE

IZVAJALEC

samo **mixal** ima *aktivno* moć

- * **aktivna** moč premaga vso umazanijo
- * **aktivna** moč varuje vaše perilo

prvi jugoslovanski bioško razkrijivivi detergent
belemu perelu daje dlečo svezino
pisaneemu perelu vme pristne barve
tudi sodobne tkanine so tako lepo oprane, kot doslej le z zamudnim kuhanjem

karkoli perete - potrebujete le mixal

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše
ljubljene mame, stare mame
in prababice

Marije Kolar

iz Zagorja pri Lesičnem

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti, in se od nje poslovili. Posebno se zahvaljujemo za številno udeležbo pri pogrebu Gasilskemu društvu iz Lesičnega in Kozjega, organizaciji ZB Kozjega, pevskemu zboru iz Senovega, številnim darovalcem vencev in cvetja, ter vsem, ki so nam izrazili pismeno ali ustno sožalje. Nadalje se zahvaljujemo tov. Ravter Adeli, tov. Valenčak Francu za tople besede izrečene ob slovesu, pevcom in duhovniku. Posebno zahvalo smo dolžni g. doktor Ruži Vreg iz Kozjega za izredno skrb in požrtvovalnost, lajanje bolečin, obiske na domu ter prim. dr. Drnovšku in osebju internega oddelka celjske bolnišnice za nego in vso skrb med njeno boleznjijo. Prav vsem Še enkrat hvala.

Žaluoči otroci
z družinami

poznamo zdravilna zelišča?

BALDRIJAN — VALERIANA OFFICINALIS

Baldrijan ali tudi zdravilna Špačka, mačja trava je že dolgo znana zdravilna rastlina, ki jo tudi še danes uporabljamo v zelo velikih količinah za pomirjanje. Rastlina je trajnica ter ima kratko, mogočno razrastlo koreniko. Iz nje požene spomladsi do meter visoko steblo, ki je votlo ter poraslo s pernatimi deljenimi listi. Na vrhu stebla so rožnati cvetovi združeni v kobil; baldrijan cveti od maja do septembra. Rastlina raste po vlažnem terenu, po grmovju, ob jarkih, ob robovih gozdov, pri nas pa jo gojijo tudi po vrtovih.

kot blago pomirjevalno sredstvo. Baldrijan je uspešen pri različnih živčnih motnjah, pri nešporenosti, racobanju srca, hysteriji, migrenti in pri prebabnih težavah, napenjanju in pomirja tudi krče prebavnega trakta.

Eterično olje v baldrijanu pa deluje krepično tudi na srce ter tako poživilja krvni obtoč ter je dražilo zoper splošno telesno slabost. Dobra bne predvsem starejšim ljudem, katerih telo je že zmučeno in utrujeno.

Za čaj vzamemo baldrijanova koreninice same, dobro na je Če ih namešamo s ka-

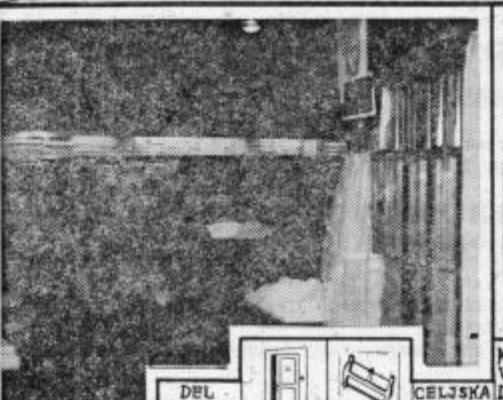
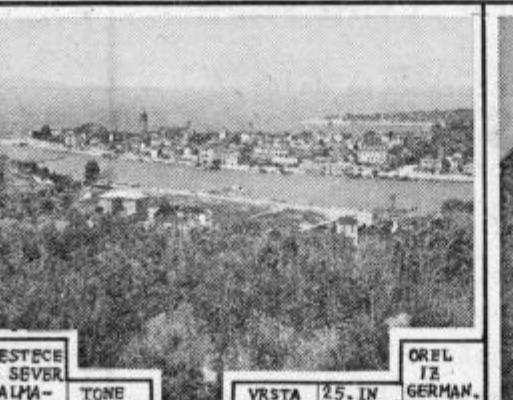
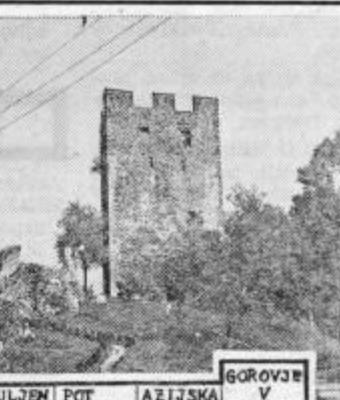
Nabiramo korenike — *Radix Valerianae* — spomladi in jeseni. Korenike moramo hitro oprati in jih ne smemo namakati v vodi; sušimo jih na temnici toploti, najbolje na peti. Korenike so dovolj suhe tedaj, ko se lomijo. Tako pravljivene korenike spravimo v temne, dobro zaprte kozarce, da ne izgubijo duha. Korenika vsebuje etično olje, ki ima svojevrsten, prijeten, aromatičen vonj (*oleum Valerianae*), potem nekaj čreslovine, nižjih organskih kislin, zlasti t. im. izovalerijanovo kislino, ki daje tudi značilno pomirjevalno delovanje zdravilne snaike.

Za čaj vzamemo baldrijano koreninice same, dobro pa je, če jih pomešamo s kamilicami, rmanom meliso po enakih delih. Ščep čaja polijemo s skodelico vrele vode in gustummo, da se ohladi. Caju dodamo še žlico medu ter učinek čaja se okrepiamo. Pijemo ga čez dan po požirkih ali pa zvečer pred spanjem eno skodelico. Kdor pa ima raje tinkturo, naj vzame občasno 20 kapljic na kocko sladkorja. Vendar je treba baldrijan uživati zmerno in ne predolgo, ker se nanj zelo lahko navadimo in izzovemo slo po baldrijanu, kar pa ima neugodne posledice na srce. Misel, da je vsaka stvar zdravilna v malih količinah in škodljiva kot strup v

Baldrijan prodajajo tudi v lekarnah kot baldrijanove želje (tinctura Valerianae).

Boris

VELIKA NAGRADNA KRIŽANKA „TKANINE“

			
ZLATI SRMICEK, SVEDAC	DEL PIEKKE	MESTEC V SEVER DALMA- CJI	OREL IZ GERMAN- MITOLOG.
IZBLO- VALKA KERAMIC IZDEL.	CELJSKA TOVARNA	TONE CUPAR	VRSTA OPICE
FRANC. PESNIK (LOUIS)	BARI	NIVO	KUPITE JIH PRI TKANTNA DEKOR
ŽENSKO IME	PROSTOR ZA KOTLE	ČLOVEK V RANI DOBI	LUKA V ALEZIRU
NIKELJ	ZBOR	EGIPČ. SONČNI BOG	ISRALEC
ALFRED NOBEL	GRŠKA CRKA	ENAKI CRKI	VRSTA PEREJ. PRE- PROGE
ČRNO- GORSKI VLADIMIR	DOLO- CENA VISINA TOČKE	OBISKO- VALEC	LUKA NA FIŃSKEM (TURKU)
PRODNIK	MOĆNO ČUSTVO	ŽARE	OLIVER
	NAVAL, NASKOK	ANTIMON	STENA
		PRIPE- TWAJ	MEDMET
		RADIJ	GLAVNO MESTO JEMENA
		PRIHOD V GOSTE	JADRAN- OTOK
		OTROŠKE STVARI	ŽELEZNICK RADO
		NEVE- STINA OPREMA	VRSTA ČEV- LIJARSKA NET
		GENOVA	KAR- LOVAC
		NOR- VEŠKI KRALJ	PASME
		MOŠKO IME	
		EVROP. DREAVA	
		VICTOR HUGO	
		SNOV	OCENA
		ETIOPSIQ KNEZ	ZNAČIL. OBЛИКА
		DRAGO PUDGAR	
		BERITE NOVI TEĐNIK	
		GOTSKI KRALJ	
		TUZLA	
		POD- LOŽNIK V SRED. VEKU	
		DOBITE JIH PRI TKANTNA DEKOR	
		NAJKO- VEJSA SINTETIČ PREPROGA	
		DOBITE JIH PRI TKANTNA DEKOR	
GRELEC PRI CENTRAL KURJAVI	ALIJA KOŠTR TOMOSOV AVTO	REKRU- TACIJA	16. IN 21. ČRKA
	IVAN TAVCAR	DVOJICA	NIKAL- NICA
FOSIL			

mali oglasi**PRODAM****KUPIM**

PRODAM ali zamenjam hišo z nekaj zemlje. Bukovčak 35.

PRODAM čoln, nosilnost 1 t. Rozman Jože, Debro-Lasko.

PRODAM kravo 5 mes. brez vozno šeko. Sorn Janez, Bukovčak 9, Teharje.

MANJSE dobro vzdrževano posestvo prodam. Obdelava strojna. Cehner Alojz, Kameno 28 pošta Sentjur pri Celju.

PRODAM posestvo nekaj čez 1 ha zemlje, ležeče tik ob asfaltni cesti v ravni z velikimi gospodarskimi poslopji primerenimi za preureditev garaje, delavnice in stanovanja. Stanovanjska hiša prenovljena. Ponudbe pod "Zaradi smrti". Dobro ohranjen TELEVIZOR znamke RIZ — ekran 59 — ugodno prodam. Informacije po telefonu 31-05.

PRODAM dobro ohranjen otroški globok vozíček. Sumej, Oblakova 20, Celje.

PRODAM etažno stanovanje 64 kv. m vseljivo in dodelno zidano garažo primereno tudi za mehaniško delavnico. Ogled v nedeljo dopoldan. Store 26.

TAM 5000 z rezervnim motorjem prodam ali zamenjam za osebni avtomobil. Vožnja zagotovljena. Ostalo po dogovoru.

Zverk Rado, Letuš 21. Smartno ob Pski.

POCENI prodam sobro v trino in hlađnik. Informacije Hrvatić Ivan, Cevljarstvo, Teharje 62.

PRODAM 4 kb. m rabljenih smrekovih plošč (fisni) Celje, Teharska cesta 82.

PRODAM 2 tone sena. Potek Franc, Ponkrac 50 Grize.

DOBRO ohranjen divan prodam po ugodni ceni. Vprašati Dečkova 17-a Celje.

SPALNICO temno rjave barve z jogiji, preprogrami in pregrinjali prodam za 3500 din. Cepir, Celje, Ljubljanska 31 od 18 do 19. ure.

DOBRO ohranjen dvosedenčni moped s ščitnikom ugodno prodam. Ogled možen ob nedeljah dopoldan. Šinkovič Karli, Ulica 29. novembra 24. Celje.

PO UGODNI ceni prodam pralni stroj »Gorenje« in spalnico. Završnik, Kotnikova 8, Selce — Celje.

MOPED Colibri 4 dobro ohranjen ugodno prodam. Guzelj, Zidanškova 13 a.

PRODAM polsladko seno, zobato mlinsko kolo in nekaj mlinske opreme. Golež Anton, Brezova, Smartno v Rožni dolini.

PRODAM poltovorni avto Fiat 615 v brezhibnem stanju za 1000 ND z rezervnimi deli. Grize 110 pošta Grize.

GRADITELJI hiš! Prodam železno balkansko ograjo in nadstrešno okno, zastekleno po ugodni ceni. Smilgoč Marija, Celje, Nuščeva 9.

PRODAM avto NSU c letnik 1969. Komel Anton, Celje, Moše Pijade 5-II.

PRODAM 5000 kg prvorstnega sladkega sena. Kovač Ivan, Zvodno 5.

PRODAM moped T 03 letnik 1968 ogled vsak dan. Kajuhova 8 priti desno.

ZASTAVA 1300 karamboliran prodam. Kramarčič. Ob železnici 5, Celje.

UGODNO prodam Mercedes 338 osem ton kiper letnik 1963. Ogled pri Spes Karel, Šenklavž 21, Skofja vas.

TELEVIZOR »RIZ« — ekran 59 — ugodno prodam. Ponudbe pod šifro: »594«.

PRODAM moped T12 trobrzinec in prikolico zanj. Brumec, Popovičeva 14, Celje.

DAM NJIVO v najem v Braslovčah. Lizička Plaskan, Braslovče.

60-LETNI upokojenec izvalid išče žensko za delno pomoč pri gospodinjstvu ali za celotno oskrbo. Oglepite se osebno na naslov: Petek Ivan, Celje Mariborska 28-II.

GARAZO Zastavo 750, plačam v mesečnih obrokih po dogovoru. Vprašati pri Plastika, Breg 56, Celje.

TAKOJ kupim Skoda ali Fiat 750. Deželak Dragica, Simončičeva 1, Celje.

STANOVANJE

Spoštna boinicica Celje potrebuje za svoj zdravstveni kader večje število samških opremljenih sob. Vse, ki s takimi sobami razpolagajo prosijo, da posijojo svoje ponudbe na upravo Spoštno boinicico Celje.

ZAKONSKI par išče opremljeno solo, ali solo in kuhinjo. Pod »Brez otrok.« **ZAKONCA** brez otrok nujno iščeta solo v centru Celja ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Možnost kuhanja in pranja.«

ZAMENJAM enosobno stanovanje v bloku za enako ali večjo solo v centru Celja ali Laškega »Vrunčeva.«

SPREJME na stanovanje s kopainico inteligenčne moške. Kovac Anica, Savinova, 3, Celje.

MLADA zakorca brez otrok iščeta opremljeno solo ali neopremljeno stanovanje ali solo. »V poštev pride tudi okolica.«

ODDAM večjo opremljeno solo dveh mirnima samškima tovaršicama. Tkalska 6.

SOLIDNA ženska išče čimprej opremljeno solo ali neopremljeno za dobo enega leta v Zalcu ali bližnji okolici. Pod »Plačam dobro.«

MLAD zakonski par z otrokom išče dvosobno ali enosobno stanovanje s kuhinjo in kopainico. »Poštov.«

ZAPOLITEV**ZAPOLITEV**

MLAJSO upokojenko za urno varstvo 10 mesečnega otroka iščem. Delakorda, Kajuhova 11, Celje.

STAREJSA ženska išče zapolitev pri boljši družini v dopoldanskem času. »Pridna.«

ZDRAVEGA fanta, ki ima vsej do kovinske stroke sprejme v uk ali na pričutiev. Zotel Ivan, kovač in ključavnica, Zalec.

ISCEM žensko srednjih let ali mlajšo upokojenko, za varstvo otroka. Nudimo hrano in stanovanje. Tomazin, Celje, Cesta v Laško 17.

FANTA lahko z nedokončano osemletno in ne odsluženim vojaškim rokom sprejemem za delo v obrtni delavnici. Ponudbe »Plača skupina.«

ENODNEVNE piščance, bele težke, rjave in grahaste dobite vsak teden v ponedeljek torek in sredo. Pošiljam jih tudi po železnicu na željo kupcev od 50 kom. dalje. Umetna valinica Anica Winter, Celje Lopata 55.

ENODNEVNE piščance lahko dobite in sicer težke pasme za pitanje in nesnice. Se priporoča Vallinica Hočvar, p. Prebold.

UPOKOJENKA išče mlajšo upokojenko za skupno gospodinjstvo. Pod »Iskreno prijateljstvo.«

OKANO zemljo dam v najem za vrtičkarje. Vrašča, Cejje, Medlog 12.

GARAZO na stoku ali bližnji iščem. Ponudbe pod šifro: »Garaža.«

»Pisan spominsko evezje dobite v vseh knjigarnah Slovenije. Je za vsakogar zanimivo čitavo. Zahtevajte jo povsed, ne bo vam žal denarja.

GARAZO v Vruncavi oddam v najem. »Najboljši ponudnik.«

Komisija za kadrovske zadave in delovna razmerja v

TEKSTILNI TOVARNI**»JUTEKS«****ZALEC****objavlja****razpis**

za sprejem sledenih delavcev:

- 1. strojni ključavnica**
- 2. ključavnica**
- 3. obratni električar (jaki tok)**

Nastop dela po dogovoru. Prijave za razpis je vložiti v roku 15 dni od objave razpisa.

gradbena podjetja in zasebniki!

Hitro in pod ugodnimi pogoji vam nudimo:

- betonske mešalce 130 in 90 l,
- stroje za izdelavo betonskih blokov in cevi,
- krožne žage in
- cestne gradbene valjarje različnih tipov in velikosti.

Ponudbe in informacije daje:

COSMOS

export - import,

industrija in notranja trgovina

Ljubljana, Celovška 32

in

Maribor, Grajska 7

Koper, Dimnikarska 10

Obvestilo upokojencem na območju občine Celje

Zaradi vpisa novih registrskih številk v zdravstvene izkaznice upokojencev in njihovih vzdrževanih svojcev ter istočasnega preverjanja upravičenosti do zdravstvenega varstva za družinske člane — zakone in starše upokojencev, je KZSZ Celje povabil odnosno pozval vse upokojence, da v določenih dnevih po določenem razporedu prinašajo na določena mesta, to je v pisarni društva upokojencev zdravstvene izkaznice za sebe in vse vzdrževane družinske člane.

Razpored potrjevanja zdravstvenih izkaznic na področju celjske občine je naslednji:

1. za upokojence iz Celja in bližnje okolice bo potrjevanje v pisarni društva upokojencev v Celju na Muzejskem trgu v času od 13. 3. 1972 do 17. 3. 1972 vsak dan dopoldne od 8. do 12. ure;

2. za upokojence Vojske in bližnje okolice bo potrjevanje zdravstvenih izkaznic v pisarni društva upokojencev v Vojsku dne 20. 3. 1972 od 7. do 12. ure;

3. za upokojence stanujoče v Dobrni in okolici, se bo potrjevanje zdravstvenih izkaznic vršilo v pisarni krajne skupnosti Dobrna dne 21. 3. 1972 od 8. do 12. ure;

4. za upokojence Štor in okolice bo potrjevanje zdravstvenih izkaznic dne 22. 3. 1972 od 7. do 12. ure v Kulturnem domu Štor;

5. za upokojence Trnovlj in okolice bo potrjevanje zdravstvenih izkaznic v Gasilskem domu Trnovlje dne 23. 3. 1972 od 8. do 12. ure.

Upokojenci naj prinesejo s seboj:

- zdravstvene izkaznice za sebe in svoje zavarovane družinske člane;
- potrdilo uprave za dohodke (če so njegov zakonec ali starši solastniki ali lastniki zemljiške površine) in če znaša KD od celotnega posestva nad 2.000. — din — za zakonca in nad 375. — din za starše.

Opozorjamo, da bi tisti upokojenec, ki ne bi imel pravilno potrjene in prežigosane zdravstvene izkaznice, utegnil imeti pri uveljavljanju zdravstvenega varstva nepotrebne težave.

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE CELJE

INDUSTRIJSKO PODJETJE**PETA****RADEČE**

razpisuje
po 204. čl. statuta delovno mesto

računovodje

(reelekacija)

POGOJI:

ekonomska ali pravna fakulteta, 2 leti prakse v finančni stroki;
srednja ekonomska šola, 5 let prakse v finančni stroki.

Prosneje z dokazili pošljite v roku 15 dni po objavi.

DA.

**to je konstantna,
dobra**

merx

KAVA

NOVOST ZA LASTNIKE DEVIZNIH HRANILNIH KNJIŽIC PRI JUGOBANKI

Na pobudo JUGOBanke, je dala Narodna banka Jugoslavije soglasje da lahko vsi Jugoslovani — doma in v tujini ter izseljenci, potujejo v tujino z devizno hranilno knjižico JUGOBanke. Devizno hranilno knjižico JUGOBanke lahko prinesejo nazaj, lahko pa jo pošljajo tudi po pošti.

Za prenos devizne hranilne knjižice JUGOBanke preko meje ni več potrebno posebno dovoljenje Narodne banke Jugoslavije.

VARČEVALCI!

Devizna hranilna knjižica JUGOBanke omogoča najhitrejši in najpolnejši pregled stanja vaših deviznih prihrankov ob vsakem vplačilu ali izplačilu, doma in v tujini.

Z deviznimi hranilnimi knjižicami JUGOBanke lahko opravljate, kot preko deviznih računov, vsa vplačila ali izplačila v devizah pri vseh poslovnih enotah JUGOBanke in preko vseh drugih bank v Jugoslaviji.

ČE VARČUJETE — VARČUJTE PRI JUGOBANKI!

LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE

NAŠE VPRAŠANJE - VAŠ ODGOVOR

IN VAŠA NALOGA?

V vsaki številki Novega tednika vam bomo postavili eno vprašanje. Napisali ali obkrožili boste odgovor, za katerega boste prepričani, da je pravilen. Odgovore na kupone pošljite na uredništvo Novi tednik, Celje, Gregorčičeva 5, do ponedeljka. S tem že sodelujete pri žrebanju.

V žrebanju bomo uvrstili vse odgovore — pravilne in nepravilne. Toda z Libelinskimi tehnicami bodo nagrajeni le tisti izzrebanici, ki bodo pravilno odgovorili. Pet izzrebanih igralcev z nepravilnimi odgovori pa bo prejelo knjižne nagrade.

Torej — vsak teden 15 nagrad za naše bralice in igrače v novi NT igri.

In še posebne nagrade za nove naročnike — za vse nove naročnike, ki se bodo naročili na NT z naročilnico, ki jo bomo objavili vedno na tem prostoru, pa bomo pripravili vsake tri tedne še posebno žrebanje — za Libelino konvektorsko peč ali pa za maser.

Skupno torej 250 nagrad Libele za nove naročnike in bralec!

In še 125 knjižnih nagrad NT.

Tudi zadnje vprašanje v naši nagradni gr bralecem ni delalo preglavici. Dopisnic s pravilnim odgovorom se je v našem uredništvu nabralo čez 250 in tako res ni bilo težko izbrati nove izzrebanice. Dragi bralec, pošljite nam tudi vi vprašanja o zgodovini našega kraja, in ce bodo širše zanimiva, jih bomo prav tako uvrstili v nagradno igro. Tako bomo drugo o drugem vedeli vse. Saj je prav da se še bolje spoznamo.

In kdo so bili izzrebanici?

Libeline tehnice prejmejo:

Ivan Zidar, Koroška 74, Velenje
Hedvika Skore, Podgrad 51, Sentjur
Metoda Golčman, Dramlje 3, Svetelka-Dramlje
Rud Retušnik, Blato 14, Sl. Konjice
Marjan Jug, Ormočica 33, Sentjur
Milka Rožman, Lahomšek 17, Laško
Irena Pucelj, Ljubljanska 5, Velenje
Darko Končan, Mariborska 76 a, Celje
Boris Kovačič, Gomilsko 66
Albin Cocelj, Višnja vas 14 a, Vojnik

Stoletno prazno pa bomo po pošti poslali naslednjim izzrebanicem:

Franz Perko, Ljubljanska 2, Velenje
Lojša Koblč, Zdravilisce, Rimske Toplice
Milan Rajtmajer, Starhova 2, Celje
Zofija Plavčak, Brezje ob Slomu 21, Ponikva
Berta Radeljčić, Prebold 8

In pravilni odgovor? Slovenski in hrvaški kmeterje so se zadržali v veliko kmečko vojsko proti gospodski v letu 1572, torej pred 400 leti! Zato letos proslavljamo 400-letnico kmečkih uporov.

NOVO VPRAŠANJE ZA VAS

Novo vprašanje pa je spet nekoliko lažje. Napisite, katera rubrika v Novem tedniku (upoštevati pa ne smete rubrik Njihovo življenje) je materinstvo in Naše vprašanje — vaš odgovor! Vam je najbolj všeč?

Kupon z odgovori pošljite na naše uredništvo (Novi tednik, Gregorčičeva 5, Celje) najkasneje do ponedeljka — IZKLJUCNO NA DOPISNICI!

Nagrjenici — vidišmo se torej v ponedeljek, 13 marca ob 17 uri v uredništvu!

posebno lepa izbira
damskih torbic

pomladanske
modne novosti
že v prodaji

**VELEBLAGOVNICA
TKON**
CELJE

stalni oddelek blaga
z znižanimi cenami

odprtvo non-stop

KUPON

Odgovor:

Ime in priimek:

Točen naslov:

6

Z nabavo konvektorja ste rešili problem ogrevanja manjših prostorov. Poleg tega, da konvektor ogreva zelo hitro, ima tudi zelo močan a povsem ti konvekcijski pretok že vlažnega zraka. Ker so zunanjne stene konvektorja hla dne, ni pa tudi izzarevanja na ostale predmete v prostoru, ga lahko nameščate na naslednje načine: na streho ob steno in ob pohištvo. Odlikuje se tudi zaradi majhne porabe električne energije.

LIBELA-CELJE

NAROČILNICA

IME

PRIIMEK

TOČEN NASLOV

POSTA

S to narodilnico naročam Novi tednik in se podpisom obvezujem da bom redno plačeval(a) naročnilno

Podpis

ZVESTOBA NEKEGA ŽIVLJENJA

Osemdeset let sem že Slovenka, pravi 87-letna Marija Hmelinova, ki je trideset let ostala zvesta spominu za umrlim sinom — talcem. Trideset let nosi, edina še, sveže rože pred spominsko ploščo talcev v celjskem Piskru.

Poleg otrok je maršal Tito njena najljubša osebnost.

Na robu predmestja, v Ljubečni, med polji in travnik stoji hiška, ki je domovanje Hmelinove mame. Tu živi skupaj s hčerjo, vnukino in njeni družino. Drobčena postavica, še vedno dovolj hitra, čeprav pravi, da jo bolj noge, je od kraja začudeno zrla v nas. Nikakor ji ni šlo v glavo, da je lahko ona zanimiva osebnost, se več, da je s svojo zvestobo do umrlega sina vredna pozornosti. Njen stisk roke je bil krepak, dlan se je oprijela dlan, prepletene s črtami dobrotljivosti in radodarnosti. Prav tak je njen obraz. Odločen, lep, miren, zato toliko bolj izstopajo njene živahne svetle oči. Nič jim ni ostalo tujega v življenu. Zrle so bedo, strah, boles, ponos, obup in kot pravi sama, tudi lepoto, ki jo je našla v drobnih stvareh in danes — v ljubezni do ljudi. Te, največjo mero pa je deležen naš Maršal in kadar ga zagleda na ekranu, tisočero gubic na njenem obrazu popusti. Živilo Maršal, vzlikne in tiko pristavi, da ko bo on omrl, ne bo tudi zanj več prostora na tem svetu. Hvala bogu, da bom jaz prej umrla, ker on je še mlad, jaz pa že čutim starost v svojih kosteh. Da, nekoč ...

PASTIRICA IN SLUŽKINJA

Pred oči ji stopa njen rojstni kraj v Vinici pri Varaždinu, kjer se je rodila kot ena izmed osmih otrok zapitemu kovaču in materi, ki je bila v stiski prisiljena otroke »razdeliti po svetu. Njo, Marijo je oddala v Ormož in od takrat je Slovenka, ki je ostala vse življeno. Sedem let je bila starca, ko se je sredi ravnine opotekala šibka, temna postavica pastirice. Veter se ji je zapletal med noge in ji razpihol krilo. Mraz je in pošastno je. Deklica se sklanja naprej, prav tako je kakor blika sredi metne ormoške ravnine v razposajeni igri jesenskega vetra. Na desno od nje stoji kakor temna stena gozd, tam drhijo in otrožno šumijo točoli. V daljavi trepečejo luči mesta.

S takimi občutki preživlja malo Marija svoja dečinska leta, ne da bi kdajkoli prijela za svinčnik in papir. »Vzel sem te zato, da boš delala, ne pa hodil-

la v šolo,« ji je dejal gospodar in jo nagnal na pašo in kidat gnoj. Se danes so Hmelinovi mami črke skrivnost in modrost iz knjig ji je nadomestilo življeno. Zelo pa dobro vse zračuna na pamet, le včasih, v dolgih dneh bi rada segla po knjigi. Takrat se spomni na gospodarja, ki je trgal knjige iz rok in postane otočna.

Do svojih dvajsetih let je Marija živila v Ormožu, potem pa je odšla v

varniška sirena in iz sivih hišic so se pokorni klicu ustipali ljudje, ki si še niso s spanjem utegnili okrep risali tovarniški dimniki, čati mišic. Cemerno so se ko je svojo čumnato zapustil delavec Hmelina, da nasili lačna usta petih otrok, treh sinov in dvoje deklet. Zena je vstajala z njim in skrbno zavila skromno malico. Nekaj let je Hmelino požiral tovarna, potem pa se je odločil za samostojno obrt —

Hmelinova mati s pravnukoma ...

Ptuj in kasneje v Gradec za služkinjo. Osemindvajset let skupaj je služila pri tujih ljudeh, prenašala poniranja gospodaric in delala za bori krajcarček, ki ga ji je dajala imenitna gospa vsak dan sproti, da si je kupila kruh. Pri 25 letih je tehtala 36 kilogramov in bila je na koncu svojih moči. »Pa kopriva nikoli ne pozebev, je dejala in se zasmajala v brk.« V Gradcu sem spoznala moža — Hmelino iz Krapine in leta 1914 na pragu vojne sta zvezala svoje poti.

VRVARKA S KROŠNJO

Prazen je bil njun kovček, ko sta prišla v Celje, in si v Gaberju našla skromen dom. Vsako jutro je nad oljnatinom zrakom delavskega predmestja trepetala in tulila to-

vrvrstvo. Marija je postala vrvarka in leta za letom sta ubirala korake po Dravskem polju, Savinjski dolini in po osamelih kmetijah. Krošnjarija sta po sejmih, vsa obložena z vrvmi, prepletena z njimi in s skupno usodo. Doma je ostajalo petero otrok.

NAJMLAJŠI SIN TALEC

Včasih jim je pripravila hrane za teden dni vnaprej, včasih so bili tudi lačni, ko mame ni bilo od nikoder. Imeli so vsaj streho nad glavo, njena in njenega moža pa je bila temina noči in za vzuglavje vrv. Tako so polzela leta kot jagode na rožnem venku in otroci so odrasčali. Ona pravi, da je ves tač pošteno revščino pa-

siljena. Komaj je zaznala pomem besede, je že udarila po njej. Najmlajši sin Lojze je pristopil k osvobodilnemu gibanju. Ker je bil izdan, so ga zaprli in čez štirinajst dni ustreli leta 1942 v starem piskru. Sinu Lojzu je takrat bilo 22 let. Do tega trenutka se je materi Mariji zdelo vse v življenu neogibno, vse mu se je bila vajena podrejati, ne da bi mislila. In šele zdaj je tiho zajokala, ker v svojem srcu, ki sta ga krčili žalost in gorie, ni našla besed. Temu so se pridružile še grožnje in res so vso družino odpeljali na Okolisko šolo, kjer je bilo zbirališče za internirance. Leta 1942, 3. avgusta je bilo, se spomina Hmelinova mama. Ničesar jim ni bilo mogoče dokazati, razentega, da imajo v družini talca, zato so jih izpustili. Od bolečine je materi razjedalo drobovje, žalost za sinom ji je pobrala moža, a njene oči niso ugasnile. Videle so mnogo drugih oči, ki je gorel v njih znani, drzni, ostri ogenj, ki je bil njenemu srcu domać. Kjer kolik je mogla, je pomagala in mrznila, ki jo je gojila do Franc Jozefa, je prenesla na Nemce. Kako naj samo ljubi, kako je to mogoče? Kako naj odpusti ljudem, če so divjali kakor zveri in niso priznali duše v ljudih in brcali v človeški obraz? Kako naj prizanese in odpusti nasišnikom, ki so pobili toliko sloven-

Mati in hči ...

skih fantov? S polovico svojega srca je bila vedno pri Lojzku, z drugo polovico pa pri delu svojega sina, za kar je padel. To je postal smisel njenega

Padli sin Lojze ...

Njene oči govore ...

življenga, čeprav je bilo že iznakaženo in pomečkano. Zravnala se je, čeprav je bila tako krhka, zavesila z vso močjo v tok življenga in ... pristala.

NEPISMENA, A ZVESTA

V njej se danes dramijo jasno že davno zamrle misli na mladost, ne morejo pa zamreti misli na sina, kateremu spominu je zvesta že poinih trideset let. Kadarkoli jo pot zanesi v mesto ga obišče, in če so ob plošči v starem piskru sveže rože, vsi vedo, da so njene. Največkrat so tam sploh samo njene, ker za druge je dolgotrdeset let že prekrila koprena pozabe. Na vsakoletnih spominskih svečnostih Hmelinove mame

sinu. Posebno pa je še pozorna ob njegovih obletnicah. Ob rojstnem dnevu, godu, obletnicu smrti. Letos, 10. maja, bi bil star 54 let, je izračunalna. Če nas bo takrat pot zanesla mimo Piskra bodo njene cvetice pred imenom njenega sina prisotne. Čeprav ne zna brati, se nikoli ne zmoti v dolgi vrsti imen. Spomini butajo na dan ... Ko so ga odvedli, je sedla na klop, si zakrila oči in tiho zajokala. Naslonila se je s hrbotom na steno, trdno vkljenjena v svojo žalost in v bridko zavest svoje nemoci, vrgla glavo nazaj in dolgo, tiho in enolično jokala. V glasovnih je privrela na dan bol njenega srca. Kakor nepremična lisa je vstajal pred očmi obraz sina in v njihih prsh se je vozjal črn klopčič ogorčenja in gneva na ljudi, ki so vzel materi sina, ker je iskal in delal za lepše življeno. Hladno se ji je zdelo, po siperah je škrabljalo in bilo je kot bi v temi vstajale sence, ki jih hočejo zakriti sina. Spomini ne za starajo.

Resničnost nikoli ne prekrije preteklosti, ki s starostjo dobiva še jasnejše oblike. Tudi pri Hmelinovi mami, čeprav to na vso moč skriva Zvestoba sinu je samo del njenega življenga, ona je zvesta sama sebi — življenu samemu.

Ob slovesu je obraz nastavila soncu, pa ni imelo moči, da bi ga obsegalo. Še roko je stegnila v pozdrav, in ko je moja legla v njeno kožnato dlan, jo je tiho pogladila in se zanimalo, prijazno nasmehati. Ko se je izpovedala, je bila čudno mirna, srce ji je enakomerno utripalo in že so ji na misel prihajale vsakdanje skrbi.

Tekst: ZDENKA STOPAR
Foto: DRAGO MEDVED